FOOD TRAILS

MILAN URBAN FOOD POLICY PACT

Ανταλλαγή καινοτομιών για τις αλλαγές στο αστικό διατροφικό σύστημα

Ένα πρακτικό εγχειρίδιο

Το έργο Food Trails (Μονοπάτια Τροφίμων) έχει λάβει χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Έρευνας και Καινοτομίας «Ορίζοντας 2020» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης με αριθ. 101000812.

Κολοφώνας

Αυτό το εγχειρίδιο αντιπροσωπεύει μια σύνθεση των ιδεών και των εμπειριών που μοιράζονται τα μέλη της κοινότητας Food Trails τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας σε όλους όσοι συνέβαλαν στις δραστηριότητες του Food Trails, συμπεριλαμβανομένων των ομιλητών, των διοργανωτών και των συμμετεχόντων.

Συγγραφείς: Marijke Dijkshoorn-Dekker[1], Elisa Ciravegna[1], Siobhan Maderson[2], Nico Polman[1], Chiara Roticiani[3]και Emma Termeer[1]

[1] Wageningen Research, [2] Cardiff University, [3] Eurocities

Συνεργάτες: Andrea Patrucco[2], Emanuela Plebani[2], Elisa Porreca[2], Thomas Mattijssen[1], Haki Pamuk[1], Chloe de Vries[1], Lucie Jeandrain[3] και Madeleine Coste[3]

[1] Wageningen Research, [2] Δήμος Μιλάνου, [3] Eurocities

Αυτό το εγχειρίδιο δεν θα ήταν δυνατόν να εκδοθεί χωρίς την ανεκτίμητη συμβολή των πόλεων-εταίρων μας: Δήμος Μπέργκαμο, Δήμος Μπέρμιγχαμ, Μητροπολιτική Περιοχή Μπορντό, Δήμος Κοπεγχάγης, Δήμος Φουνσάλ, Μητρόπολη Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων, Δήμος Χρόνινγκεν, Δήμος Μιλάνου, Δήμος Θεσσαλονίκης, Δήμος Τιράνων και Δήμος Βαρσοβίας.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους διορθωτές για τα πολύτιμα σχόλια και τις εποικοδομητικές υποδείξεις τους. Το έγγραφο ελέγχθηκε από το Χρόνινγκεν και τη Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό.

Το εγχειρίδιο σχεδιάστηκε από την εταιρεία Hearts and Minds στις Βρυξέλλες.

Οι φωτογραφίες προέρχονται από τους συνεργάτες του Food Trails, το iStock, ή την AB Comunicazioni srl (Σκηνοθέτης Marcello Fauci/VisualCrew, κινηματογραφιστής Giancarlo Migliore/VisualCrew). Οι πηγές ανήκουν στη Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων (φωτογραφία με το καλάθι με την κολοκύθα στην πρώτη σελίδα, σελίδα 69), στον Jean-Babtiste Menges (σελίδα 66) και στην πόλη της Βαρσοβίας (σελίδα 52).

Ημερομηνία: 28 Ιουνίου 2024

Αποποίηση ευθύνης
Το παρόν έγγραφο περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες με τη μορφή των ευρημάτων, των εργασιών και των προϊόντων του έργου FOOD TRAILS και η χρήση του ρυθμίζεται αυστηρά από τη Συμφωνία Κοινοπραξίας FOOD TRAILS και από τη Σύμβαση με αριθ. 101000812.

Ούτε η Κοινοπραξία FOOD TRAILS ούτε οι αξιωματούχοι, οι υπάλληλοι ή οι αντιπρόσωποί της είναι υπεύθυνοι, υπόλογοι από αμέλεια ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο σε σχέση με οποιαδήποτε ανακρίβεια ή παράλειψη στο παρόν.

Το περιεχόμενο του παρόντος εγγράφου αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του εταιρικού σχήματος του έργου FOOD TRAILS και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αντανακλά τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της REA.

1.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ
2.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΑΣ
3.
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΜΠΝΕΟΥΝ
4.
ΕΡΓΑΛΕΙΑ
5.
ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ
6.
ΠΟΡΟΙ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΠΩΣ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΤΟ ΕΧΓΕΙΡΙΔΙΟ FOOD TRAILS

Το *Εγχειρίδιο Food Trails για τις Πόλεις* έχει σχεδιαστεί για να αποτελέσει μια χρήσιμη, υποστηρικτική πηγή πληροφοριών και έμπνευσης για οποιονδήποτε εργάζεται για τα διατροφικά συστήματα της πόλης του και επιθυμεί να μάθει από τα Food Trails και να υιοθετήσει μια παρόμοια προσέγγιση στο έργο του. Παρέχει τα καθοριστικά στοιχεία για τις πόλεις που αναζητούν παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών για να εμπνευστούν και να ενημερωθούν για καινοτομίες στο δικό τους διατροφικό σύστημα, ήτοι το δίκτυο όλων των ατόμων και οργανισμών που εμπλέκονται στην παραγωγή, επεξεργασία, διανομή και κατανάλωση τροφίμων. Αυτά τα στοιχεία περιγράφονται στο εργαλείο *Φακός Γρήγορης Ανίχνευσης για Αναπαραγωγή (QSLR)* του εγχειριδίου. Τα δομικά στοιχεία του QSLR μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αναπαραγωγή επιτυχημένων πρωτοβουλιών, καθώς και για τη διεύρυνση της κλίμακας και του αντίκτυπου των παρεμβάσεων ή για την ανάπτυξη παρόμοιων παρεμβάσεων σε άλλα μέρη. Το εγχειρίδιο παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις μεθοδολογίες αναπαραγωγής και τα προσβάσιμα εργαλεία, συμπεριλαμβανομένης της χαρτογράφησης των ενδιαφερομένων μερών, της συλλογής δεδομένων, της θεωρίας της αλλαγής και της αμοιβαίας μάθησης. Τα προαναφερθέντα στοιχεία μπορούν να υποστηρίξουν τη συστημική αλλαγή, δηλαδή αλλαγές που επηρεάζουν πολλαπλά σημεία του διατροφικού συστήματος και οδηγούν σε σημαντικό μετασχηματισμό του τελευταίου.

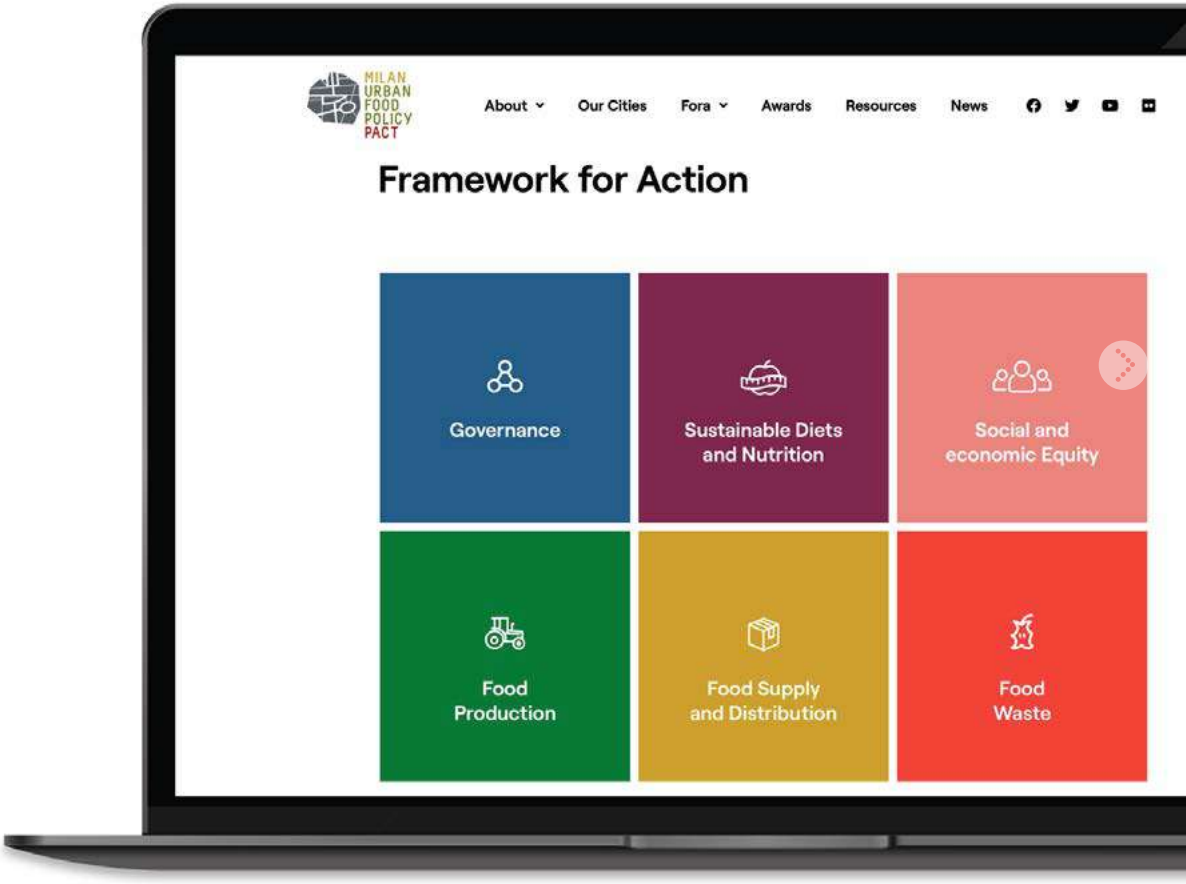
Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι όταν λέμε πόλεις, εννοούμε οποιαδήποτε μορφή τοπικής διακυβέρνησης σε μια αστική περιοχή, όπως περιφέρειες, δήμοι, προάστια και μητροπολιτικές περιοχές. Τα εργαλεία που παρέχονται σε αυτό το εγχειρίδιο μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε οποιαδήποτε δομή τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο επίκεντρο του εγχειριδίου βρίσκονται τα πρακτικά και εμπνευσμένα παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο οι πόλεις του Food Trails αντιμετώπισαν τις προκλήσεις γύρω από τις κατηγορίες δράσης του *Συμφώνου Αστικής Πολιτικής Τροφίμων του Μιλάνου (MUFPP)*: Διακυβέρνηση, Βιώσιμη Δίαιτα & Διατροφή, Κοινωνική & Οικονομική Ισότητα, Παραγωγή Τροφίμων, Προμήθεια & Διανομή Τροφίμων, Απόβλητα Τροφίμων. Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι πολλές παρεμβάσεις στο διατροφικό σύστημα καλύπτουν με πολλές κατηγορίες ταυτόχρονα. Μπορεί να είναι χρήσιμο για τις πόλεις να αναλογιστούν πώς μπορούν να αντιμετωπίσουν πολυάριθμες αστικές προκλήσεις μέσω των παρεμβάσεών τους στο διατροφικό σύστημα. Τέλος, συνοψίζονται τα διδάγματα και οι συστάσεις από συνεργαζόμενες πόλεις και ερευνητές.

Οι κατηγορίες MUFPP στηρίζουν το έργο που επιτελούν οι πόλεις σε όλα τα στάδια, συμπεριλαμβανομένου του QSLR, καθώς και την επιλογή και την εφαρμογή εργαλείων για τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση και την υλοποίηση των παρεμβάσεων. Σε αυτό το εγχειρίδιο θα δείτε πώς οι πόλεις έχουν ενσωματώσει κάθε στάδιο των εργασιών τους σε αυτούς τους έξι τομείς συνιστώμενων δράσεων.

1.2 ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΜΙΛΑΝΟΥ

Το Σύμφωνο Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου (MUFPP) είναι η πρώτη και σημαντικότερη διεθνής συμφωνία μεταξύ πόλεων από όλο τον κόσμο, οι οποίες δεσμεύονται να αναπτύξουν βιώσιμα και ανθεκτικά αστικά διατροφικά συστήματα, χωρίς αποκλεισμούς. Από την έναρξή του το 2015 κατά τη διάρκεια της Έκθεσης του Μιλάνου «Τροφοδοτώντας τον πλανήτη, Ενέργεια για τη Ζωή», στηρίζει τις πόλεις ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή πρακτικών, τη μεταξύ τους μάθηση και τη διοργάνωση δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων. Για να εξασφαλιστεί μια ολιστική και συστημική προσέγγιση για τη μετατροπή του διατροφικού συστήματος στις πόλεις, το Σύμφωνο του Μιλάνου προωθεί ένα «Πλαίσιο Δράσης» το οποίο περιλαμβάνει 6 κατηγορίες (Διακυβέρνηση, Βιώσιμη Δίαιτα & Διατροφή, Κοινωνική & Οικονομική Ισότητα, Παραγωγή Τροφίμων, Προμήθεια & Διανομή Τροφίμων, Απόβλητα Τροφίμων) και ένα Πλαίσιο Παρακολούθησης, το οποίο αναπτύχθηκε από κοινού με τα Κέντρα Πόρων για την Αστική Γεωργία και την Επισιτιστική Ασφάλεια

(RUAF) και τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), για την υποστήριξη των πόλεων στην καλύτερη διάρθρωση και αξιολόγηση του αντίκτυπου των πολιτικών τους για τα τρόφιμα.

Όλες οι πόλεις του Food Trails είναι μέρος του MUFPP και αξιοποιούν τα εργαλεία του για να επιτύχουν μελλοντικές μεταβάσεις. Το 2024, οι υπογράφοντες του Συμφώνου του Μιλάνου περιλαμβάνουν περισσότερες από 280 πόλεις, που αντιπροσωπεύουν συνολικά 490 εκατομμύρια κατοίκους στις 6 περιοχές MUFPP: Αφρική, Ευρώπη, Ευρασία & Νοτιοδυτική Ασία, Βόρεια & Κεντρική Αμερική, Νότια Αμερική και Ασία-Ειρηνικός. Η συμμετοχή των πόλεων είναι ιδιαίτερα σημαντική στην Ευρώπη, όπου το Σύμφωνο του Μιλάνου αριθμεί 106 υπογράφουσες πόλεις. Μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων που προωθεί το MUFPP, η πιο σημαντική είναι τα Βραβεία Συμφώνου του Μιλάνου, που ξεκίνησαν το 2016 σε συνεργασία με το Ίδρυμα Cariplo. Χρόνο με τον χρόνο, το Σύμφωνο συγκέντρωσε 621 πρακτικές, δημιουργώντας μια μοναδική βιβλιοθήκη πολιτικών για τα τρόφιμα που εγκρίθηκαν επίσημα από τους δημάρχους των πόλεων.

1.3 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ 2030

Το Food Trails αποτελεί μέρος της οικογένειας έργων Τρόφιμα 2030 που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας» της ΕΕ: μια σειρά έργων που καθοδηγούνται από το πλαίσιο έρευνας και καινοτομίας Τρόφιμα 2030, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίξει τις πόλεις στην ανάπτυξη ανθεκτικών και βιώσιμων συστημάτων τροφίμων (FoodSHIFT 2030, FoodE, Food Trails, Cities 2030 και FUSILLI). Είναι ευθυγραμμισμένο με τις στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Τρόφιμα 2030» και «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», καθώς και με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Το έργο «Τρόφιμα 2030» καλύπτει τέσσερις θεματικές προτεραιότητες: (1) διατροφή, (2) κλίμα και περιβάλλον, (3) κυκλοφορία και αποδοτικότητα των πόρων και (4) καινοτομία και ενδυνάμωση των κοινοτήτων. Όλες οι πόλεις στο Food Trails έχουν προσδιορίσει ένα θέμα προτεραιότητας για το πλαίσιο τους, αλλά ενθαρρύνονται επίσης να σκεφτούν πώς μπορούν να αντιμετωπίσουν πολλαπλά θέματα σε όλες τις παρεμβάσεις τους. Πολλές πιλοτικές δράσεις των πόλεων Food Trails έχουν συνδυάσει θεματικές προτεραιότητες. Για παράδειγμα, ένα κοινοτικό σύστημα κομποστοποίησης αποβλήτων τροφίμων συνδέει την κυκλικότητα και την ενδυνάμωση της κοινότητας, ενώ τα συστήματα προμηθειών μπορούν να αντιμετωπίσουν ταυτόχρονα ζητήματα της διατροφής, του κλίματος και της κυκλικότητας.

1.4 ΤΟ ΕΡΓΟ FOOD TRAILS

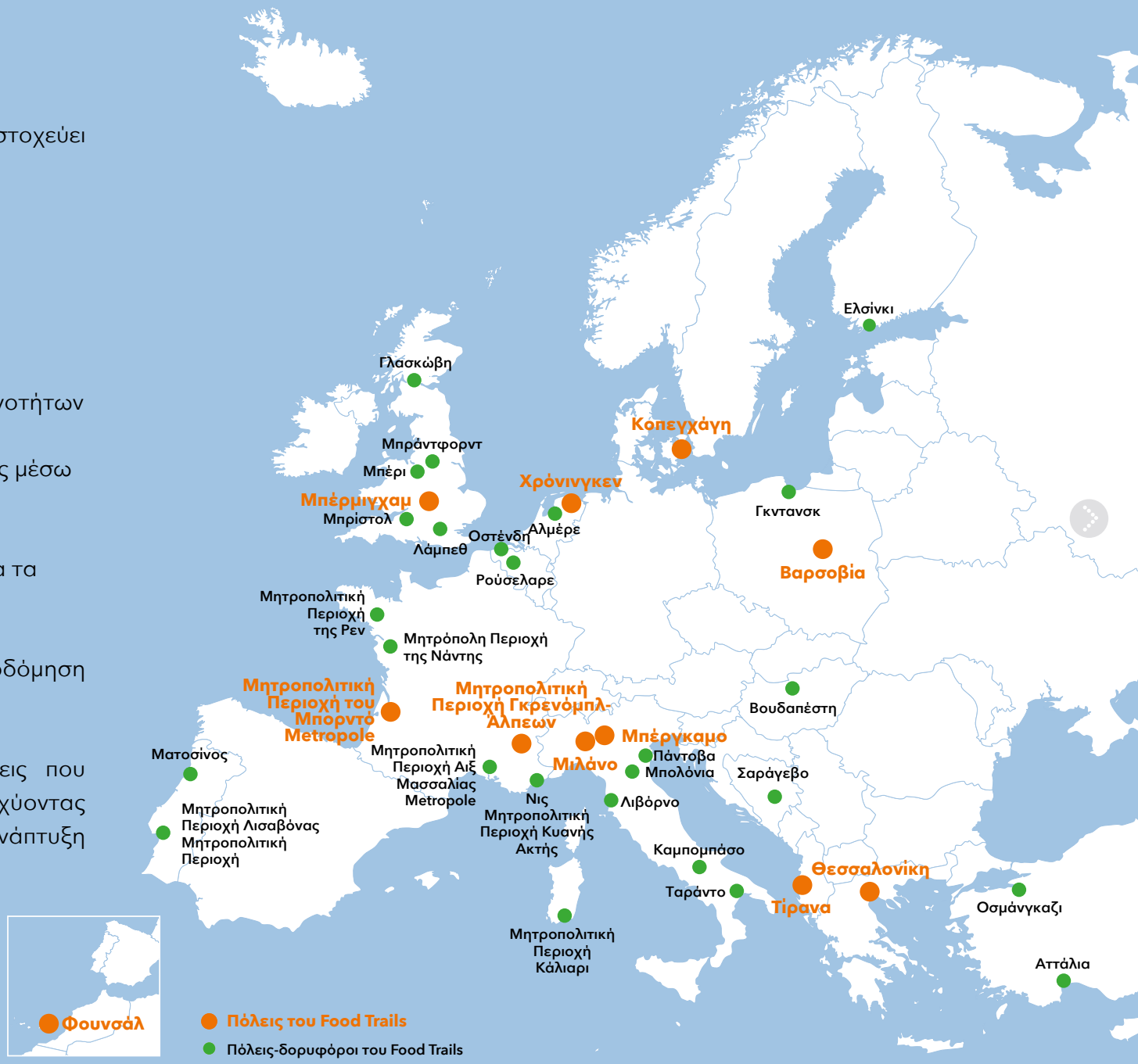
Ο τρόπος με τον οποίο παράγουμε, διανέμουμε και καταναλώνουμε τρόφιμα –τα διατροφικά μας συστήματα– επηρεάζει το περιβάλλον, την υγεία μας και πολλά άλλα. Τα αστικά διατροφικά συστήματα έχουν μοναδικές προκλήσεις και πλεονεκτήματα, καθώς απαιτούν παρεμβάσεις που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία, τη φτώχεια, την κοινωνική ένταξη και το περιβάλλον. Μία από τις βασικές προκλήσεις του 21ου αιώνα είναι το πώς μπορούμε να σχεδιάσουμε και να δημιουργήσουμε αστικά διατροφικά συστήματα που προωθούν την προσβασιμότητα, τη διαθεσιμότητα και την οικονομική προσιτότητα βιώσιμων διατροφικών προτύπων. Οι πόλεις διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη μεταμόρφωση των συστημάτων τροφίμων. Με αυτή την πρόκληση κατά νου, το έργο Food Trails μεταφράζει το κοινό όραμα και τη συλλογική δέσμευση του Συμφώνου Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου σε μετρήσιμη και μακροπρόθεσμη πρόοδο προς την κατεύθυνση των βιώσιμων επισιτιστικών συστημάτων. Στόχος του έργου είναι η ανάπτυξη βέλτιστων πρακτικών που παρέχουν καθοδήγηση σε άλλες πόλεις που επιθυμούν να μεταμορφώσουν τα συστήματα των τροφίμων τους.

Το Food Trails είναι ένα τετραετές έργο που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» της ΕΕ, το οποίο συγκεντρώνει μια κοινοπραξία 19 ευρωπαϊκών εταίρων. Αυτό περιλαμβάνει 11 πόλεις - ευρωπαϊκές περιφέρειες πόλεων Food Trails με συνολικό πληθυσμό σχεδόν οκτώ εκατομμυρίων: Μπέργκαμο (IT), Μπέρμιγχαμ (UK), Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό (FR), Κοπεγχάγη (DK), Φουνσάλ (PT), Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων (FR), Χρόνινγκεν (NL), Μιλάνο (IT), Θεσσαλονίκη (GR), Τίρανα (AL) και Βαρσοβία (PL). Αυτές οι 11 ευρωπαϊκές πόλεις, μαζί με τους εταίρους του έργου, συνδιαμόρφωσαν πιλοτικές δράσεις σε συμμετοχικά Βιωματικά Εργαστήρια (Living Labs), όπου προωθήθηκε η συνεργασία μεταξύ των πολιτών και της πόλης / μητρόπολής τους ως μοχλός για βιώσιμες αστικές διατροφικές πολιτικές και δράσεις που σχετίζονται με τις 4 προτεραιότητες που προσδιορίζονται στη στρατηγική «Διατροφή 2030»: διατροφή, κλίμα, κυκλικότητα και κοινότητες. Η μοναδική συνεργασία των δήμων, των πολιτών και των ερευνητών αποτελεί σημαντικό χαρακτηριστικό του έργου Food Trails. Οι ερευνητές διαδραμάτισαν κεντρικό ρόλο στα Βιωματικά Εργαστήρια βοηθώντας τις πόλεις να συλλέγουν, να αναλύουν και να αποθηκεύουν δεδομένα, να μετρούν τον αντίκτυπο και να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με συγκεκριμένα ζητήματα.

Μαζί, το εταιρικό σχήμα του έργου Food Trails στοχεύει στα εξής:

- **ΕΝΙΣΧΥΣΗ** της κατανόησης των καινοτόμων στρατηγικών αστικής διατροφής και των δυνατοτήτων τους να μετασχηματίσουν το διατροφικό σύστημα
- **ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ** και **ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ** των κοινοτήτων
- **ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ** μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας μέσω ευκαιριών χρηματοδότησης
- **ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ** των βέλτιστων πρακτικών για τα τρόφιμα
- **ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ** με τις τοπικές αρχές για την οικοδόμηση πολιτικής δέσμευσης

Το έργο Food Trails περιλαμβάνει 26 πόλεις που αυξάνουν σημαντικά τον αντίκτυπό του, ενισχύοντας το δίκτυο πόλεων που δεσμεύονται για την ανάπτυξη βιώσιμων αστικών συστημάτων διατροφής.

2. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΣΑΣ

Φακός Γρήγορης Ανίχνευσης για Αναπαραγωγή (QSLR)

Το εργαλείο Φακός Γρήγορης Ανίχνευσης για Αναπαραγωγή (QSLR) παρέχει καθοδήγηση στους δημοτικούς αξιωματούχους που εργάζονται για να μεταμορφώσουν το διατροφικό σύστημα των πόλεων τους. Τα ακόλουθα στοιχεία είναι κρίσιμα:

- οργάνωση πολιτικής
- κοινό όραμα και πρόγραμμα
- συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών
- αποτελεσματική χρήση των πόρων
- μετασχηματιστικές δραστηριότητες
- συνεχής μάθηση

Κάθε πόλη είναι διαφορετική. Οι φορείς σε μια πόλη μπορεί να αποφασίσουν ότι το πρώτο τους καθήκον είναι να αναπτύξουν ένα κοινό όραμα και μια κοινή ατζέντα. Σε μια άλλη πόλη, μπορεί να επιδοθούν κατευθείαν στην εξερεύνηση και την εφαρμογή διαφορετικών δραστηριοτήτων.

Πώς μπορώ να χρησιμοποιήσω το QSLR για να αξιολογήσω το διατροφικό σύστημα της πόλης μου;

Αν και σας συνιστούμε να ξεκινήσετε με την οργάνωση της πολιτικής σας, μπορείτε να συμβουλευτεί το QSLR από την αρχή προς το τέλος ή από το τέλος προς την αρχή για να αποκτήσετε εικόνα της διαδικασίας μετασχηματισμού του διατροφικού συστήματός σας. Το QSLR μπορεί επίσης να χρησιμεύσει ως οδηγός όταν σχεδιάζετε παρεμβάσεις ή όταν αντιμετωπίζετε δυσκολίες στην κατανόηση του διατροφικού συστήματος της πόλης σας κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων σας. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το QSLR, βλέπε παραδοτέο 6.2 στην ενότητα Πόροι.

ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η δημιουργία ενός πιο βιώσιμου αστικού διατροφικού συστήματος απαιτεί την ενεργό συμμετοχή διαφόρων υπευθύνων χάραξης πολιτικής. Αυτό σημαίνει καλύτερη κατανόηση του πολιτικού πλαισίου της πόλης σας: ποια τμήματα, φορείς και πρωτοβουλίες ασχολούνται με θέματα που σχετίζονται με τα τρόφιμα και πώς μπορούν να συνεργαστούν για τη βελτίωση του συστήματος στο σύνολό του.

ΟΡΑΜΑ & ΑΤΖΕΝΤΑ

Ένα σαφές και κοινό όραμα που περιγράφει το μελλοντικό διατροφικό τοπίο της πόλης σας αποτελεί τη βάση για τη δημιουργία αποτελεσματικών στρατηγικών και την καθοδήγηση δράσεων που προωθούν την καινοτομία στο διατροφικό σύστημα.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Πολλά ενδιαφερόμενα μέρη με διαφορετικά ενδιαφέροντα και ανάγκες εμπλέκονται στο αστικό διατροφικό σύστημα. Η πρόκληση είναι να ενσωματωθούν όλες οι απόψεις ώστε να εξασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή όλων και, τελικά, η καινοτομία του συστήματος.

ΠΟΡΟΙ

Η βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη οικονομική υποστήριξη, οι εξειδικευμένοι και ενθουσιώδεις άνθρωποι και ο χρόνος που πρέπει να αφιερωθεί στο έργο, καθώς και η γη και το νερό που διατίθενται στην πόλη για την παραγωγή τροφίμων είναι ουσιώδεις. Ορισμένοι πόροι θα είναι ήδη διαθέσιμοι, ενώ άλλοι ίσως χρειαστεί να προέλθουν από αλλού.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι δραστηριότητες απαιτούν προσεκτικό σχεδιασμό, προβολή, εφαρμογή και παρακολούθηση. Αυτό διασφαλίζει ότι οι πρωτοβουλίες ευθυγραμμίζονται με τους στόχους που έχει θέσει η πόλη και ότι σημειώνεται πρόοδος προς ένα πιο βιώσιμο διατροφικό σύστημα.

ΜΑΘΗΣΗ

Οι πόλεις μπορούν να μάθουν πολλά από άλλες πόλεις, πλαίσια και οργανωτικές δομές για να βελτιώσουν το δικό τους σύστημα. Οι γνώσεις και τα παραδείγματα από το εξωτερικό μπορούν να αποτελέσουν θεμελιώδεις κινητήριες δυνάμεις και πόρους για το πλαίσιο τους.

2.1 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η δημιουργία ενός βιώσιμου διατροφικού συστήματος απαιτεί ένα ισχυρό πλαίσιο πολιτικής και την ενεργό συμμετοχή των διαφόρων υπευθύνων χάραξης πολιτικής. Καθώς τα τρόφιμα είναι ένα θεμελιωδώς οριζόντιο ζήτημα, οι πολιτικές που επηρεάζουν τα διατροφικά συστήματα μπορεί να αποτελούν αντικείμενο πολλών υπηρεσιών- για παράδειγμα, της δημόσιας υγείας, της εκπαίδευσης, του περιβάλλοντος και της διαχείρισης αποβλήτων.

Είναι χρήσιμο να δούμε ποια τμήματα εργάζονται σε θέματα που σχετίζονται με τα τρόφιμα και πώς θα μπορούσαν να συνεργαστούν.

Μια ολοκληρωμένη και διεπιστημονική προσέγγιση είναι απαραίτητη για τη χάραξη μιας πολιτικής που ενσωματώνει την υγεία, τη συμπερίληψη και τη βιωσιμότητα.

Εντοπίζονται τα ακόλουθα τέσσερα βασικά στοιχεία για τον προσανατολισμό στο πολιτικό και οργανωτικό πλαίσιο της πόλης ή της περιφέρειάς σας:

1. **Κανονιστικό πλαίσιο:** Κατανόηση του πολυεπίπεδου κανονιστικού πλαισίου στο πολιτικό σας τοπίο

2. **Διακυβέρνηση του διατροφικού συστήματος:** Κατανόηση των ευθυνών, των ικανοτήτων και των εμπλεκομένων στο διατροφικό σύστημα της πόλης σας

3. **Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής** Σύσταση συμβουλίου διατροφικής πολιτικής για τον μετασχηματισμό του αστικού διατροφικού συστήματος

4. **Διατροφική πολιτική:** Θέσπιση αποτελεσματικής και ολοκληρωμένης αστικής πολιτικής για τα τρόφιμα

1 Κατανόηση του πολυεπίπεδου κανονιστικού πλαισίου στο πολιτικό τοπίο τροφίμων

Η χαρτογράφηση των κανονισμών και η κατανόηση του τρέχοντος νομοθετικού πλαισίου μπορούν να σας καθοδηγήσουν στην εξεύρεση της σωστής νομοθεσίας για να υποστηρίξετε το έργο σας για τη μετατροπή του διατροφικού συστήματος. Οι κανονισμοί δημιουργούν το πολιτικό περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί η πόλη. Οι εθνικοί και διεθνείς κανονισμοί για τα τρόφιμα μπορούν να αποτελέσουν σημείο εκκίνησης για την παρέμβαση στον τομέα των αστικών τροφίμων. Οι νόμοι μπορεί ενίοτε να είναι περίπλοκοι στην τήρηση και εφαρμογή, ιδίως όταν πρόκειται για θέματα με πολύπλοκες οργανωτικές δομές, όπως η διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων.

Η δικαιοδοσία για τα τρόφιμα δεν είναι πάντοτε σαφώς καθορισμένη, καθώς τα τρόφιμα αφορούν πολλούς τομείς της νομοθεσίας. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση και δυσκολίες στον σχεδιασμό δράσεων για τη βελτίωση του διατροφικού συστήματος της πόλης σας. Εάν δεν υπάρχει ισχυρό νομοθετικό πλαίσιο σε εθνικό επίπεδο, μπορεί να είναι χρήσιμο να προσχωρήσετε σε μια διεθνή συμφωνία, όπως το Σύμφωνο Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου (MUFPP), ώστε να έχετε κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση των εργασιών.

Επιπλέον, ένα νομικό εμπόδιο ή ένα νομοθετικό κενό μπορεί να οδηγήσει σε πολιτισμική αντίσταση: ακόμη και αν αλλάξει ο νόμος, πρέπει να εξεταστεί ο χρόνος για την προσαρμογή, καθώς οι άνθρωποι μπορεί να ανησυχούν για την παραβίαση του παλιού νόμου και μπορεί να πάρει κάποιο χρόνο για να ενημερωθούν και να εμπιστευτούν τους νέους νόμους.

Οι πόλεις του Food Trails αντιμετώπισαν μια σειρά από νομοθετικά εμπόδια: απόκτηση αδειών χρήσης γης για αστική παραγωγή τροφίμων, κανονισμοί προμηθειών που επικεντρώνονταν στις χαμηλές τιμές και όχι στα βιολογικά και τοπικά τρόφιμα, κανονισμοί για τις δωρεές τροφίμων που σε ορισμένες περιπτώσεις εμπόδιζαν τις δωρεές για λόγους ασφαλείας, καθώς και αυστηροί κανονισμοί υγιεινής που περιπλέκουν τη διανομή τροφίμων. Μπορεί επίσης να υπάρχουν κανονισμοί που υποστηρίζουν τις παρεμβάσεις. Οι διατροφικές απαιτήσεις που υπαγορεύονται από κανονισμούς μπορούν να χρησιμεύσουν ως κατευθυντήριες γραμμές για τις παρεμβάσεις στα σχολεία. Ενίοτε παρέχονται από την κυβέρνηση, αλλά μπορούν επίσης να καθοριστούν με τη βοήθεια ενός ειδικού ή διατροφολόγου, ώστε να εξασφαλιστεί υγιεινό και νόστιμο φαγητό για τους μαθητές.

Χαρτογραφήστε το ρυθμιστικό πλαίσιο για να κατανοήσετε ποιες εθνικές ή περιφερειακές πολιτικές ενδέχεται να εμποδίζουν ή να υποστηρίζουν την καινοτομία των συστημάτων τροφίμων.

2 Κατανόηση των ευθυνών, των ικανοτήτων και των εμπλεκομένων στο διατροφικό σύστημα της πόλης σας

Ο καθένας μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο σε ένα διατροφικό σύστημα, αλλά μπορεί να είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς πού ανήκουν οι ευθύνες και οι αρμοδιότητες, καθώς το διατροφικό σύστημα είναι πολύπλοκο. Οι δήμοι σπάνια έχουν δικαιοδοσία σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με τα τρόφιμα, γεγονός που καθιστά αναγκαία τη διεύρυνση του δικτύου εξουσίας και τη συμβολή άλλων βαθμίδων διακυβέρνησης. Μια κατακερματισμένη δομή διακυβέρνησης μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα συντονισμού και να δημιουργήσει σύγχυση και επιπλέον δυσκολία στην οργάνωση και υλοποίηση δραστηριοτήτων. Οι διαφορετικές δομές και αρμοδιότητες σε διαφορετικές κλίμακες (π.χ. εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές) μπορούν να περιπλέξουν περαιτέρω τα πράγματα.

Πολλοί κυβερνητικοί φορείς λειτουργούν με στεγανά, γεγονός που εμποδίζει τη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών. Η πρόκληση είναι να συντονίσουν τα διάφορα τμήματα τις εργασίες που σχετίζονται με τα τρόφιμα και να αναγνωρίσουν τον τρόπο με τον οποίο το τμήμα τους μπορεί να συμβάλει στους κοινούς γενικούς στόχους. Είναι καλή ιδέα να διευκρινιστούν οι ρόλοι και οι ευθύνες των διαφόρων παραγόντων- οι σύμβουλοι ή οι ερευνητές μπορούν να υποστηρίξουν την αρχική διαμόρφωση της εσωτερικής διακυβέρνησης του διατροφικού συστήματος. Η έλλειψη σαφούς καθορισμού των ρόλων και των ορίων σε επίπεδο ανώτερων πολιτικών μπορεί να οδηγήσει σε πολιτική πίεση στην επιχειρησιακή ομάδα και σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων. Συνιστάται ως καλή πρακτική η χαρτογράφηση των πρωτοβουλιών και των φορέων πριν από τον σχεδιασμό οποιασδήποτε παρέμβασης, ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι εκπρόσωποι να οργανώνουν τις δράσεις τους σε σύγκρουση με άλλους.

Οι αιρετοί εκπρόσωποι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση των πρωτοβουλιών του διατροφικού συστήματος. Οι σύμμαχοι πολιτικοί εκπρόσωποι συμβάλλουν στην ομαλή υλοποίηση των δραστηριοτήτων και μπορούν να αναλάβουν το ρόλο του διερμηνέα των αναγκών των ενδιαφερομένων μερών (π.χ. των πολιτών ή των γεωργών) και του νομοθετικού πλαισίου. Ωστόσο, θα πρέπει να λάβετε υπόψη ότι οι εκλογές μπορούν να αλλάξουν προηγούμενες σχέσεις διακυβέρνησης. Η εξασφάλιση υποστήριξης για τις προγραμματισμένες παρεμβάσεις από μέλη όλων των πολιτικών κομμάτων μπορεί να αποτρέψει τη διακοπή των σχεδίων σε περίπτωση που οι εκλογές οδηγήσουν σε αλλαγές στην εξουσία. Η διατήρηση της εναρμόνισης με ανώτερα επίπεδα διακυβέρνησης, όπως το ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι ζωτικής σημασίας, αλλά απαιτεί πρόσθετη προσπάθεια που πρέπει να ληφθεί υπόψη.

Θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη για τη διοργάνωση τακτικών συνεδριάσεων για τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων τμημάτων και διοικητικών οργάνων, ώστε να διευκολύνεται η υλοποίηση νέων δραστηριοτήτων.

3 Σύσταση συμβουλίου διατροφικής πολιτικής για τον μετασχηματισμό του αστικού διατροφικού συστήματος

Όταν μια πόλη ξεκινά τη μετάβαση προς ένα βιώσιμο διατροφικό σύστημα, η ίδρυση ενός συμβουλίου τροφίμων μπορεί να είναι ένα κρίσιμο βήμα για την προώθηση της συναίνεσης και της αποτελεσματικής λήψης αποφάσεων. Ένα Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής (ή «συμβούλιο πολιτικής τροφίμων» ή «συνεργασία τροφίμων») μπορεί να αλλάξει τον τρόπο λειτουργίας του διατροφικού συστήματος μιας πόλης. Δεδομένου ότι τα θέματα τροφίμων καλύπτουν διάφορους τομείς, η αντιμετώπισή τους απαιτεί προσπάθειες από πολλαπλές υπηρεσίες και πολλαπλά ενδιαφερόμενα μέρη. Το Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής παρέχει μια πλατφόρμα για την εξάλειψη των στεγανών μεταξύ των θεμάτων και των ανθρώπων, ενώ ταυτόχρονα βοηθά στην ανάπτυξη αποτελεσματικού συντονισμού και συνεργασίας. Η δομή του συμβουλίου μπορεί να διαφέρει, από πιο ευέλικτη και ανεπίσημη έως πιο ανελαστική και επίσημη. Κάθε πόλη μπορεί να επιλέξει τη μορφή που ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες της, αλλά αυτό που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι η δημιουργία ενός δικτύου ενδιαφερομένων μερών που δεσμεύονται να συνεργαστούν για την επίτευξη κοινών στόχων για το διατροφικό σύστημα της πόλης τους.

Το Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής διοργανώνει συναντήσεις, στρογγυλές τράπεζες, παρουσιάσεις, εργαστήρια και ομάδες εστίασης για συγκεκριμένα θέματα. Οι εκδηλώσεις αυτές παρέχουν μια πλατφόρμα για τη συζήτηση θεμάτων από διαφορετικές οπτικές γωνίες, την έκφραση των αναγκών και την υποβολή προτάσεων για την από κοινού εξεύρεση λύσεων. Το Συμβούλιο θα πρέπει να επιδιώξει τη συμμετοχή ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, των αγροτών, των πολιτικών, των εκπροσώπων των πολιτών και των ΜΚΟ.

Η συμμετοχή των βασικών πολιτικών αρχών στο Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής μπορεί να ενισχύσει την αποτελεσματικότητά του. Η πολιτική δέσμευση διευκολύνει την ομαλή σύσταση του συμβουλίου τροφίμων, ενώ μια σαφώς καθορισμένη δομή διακυβέρνησης εξασφαλίζει τη διαφάνεια και την ανάληψη ευθύνης. Αυτό βοηθά στην οικοδόμηση δεσμών μεταξύ των ανθρώπων και των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και εξασφαλίζει ότι εκφράζονται οι διαφορετικές ανάγκες των ομάδων.

Το συμβούλιο διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωση του στρατηγικού οράματος της πόλης για θέματα που σχετίζονται με τα τρόφιμα, επιτρέποντας τον καθορισμό βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων και προτεραιοτήτων. Η ενεργός συμμετοχή προωθείται όχι μόνο με τη συζήτηση θεμάτων υψηλού επιπέδου (π.χ. ανάπτυξη πολιτικής για τα τρόφιμα), αλλά και με την ενασχόληση με δράσεις και συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, ενισχύοντας την αίσθηση της συμμετοχής. Επιπλέον, η συμμετοχή μπορεί να ενισχυθεί με τον καθορισμό των ρόλων των διαφόρων ενδιαφερομένων στο πλαίσιο του συμβουλίου, είτε μέσω της εκλογής αντιπροσώπων είτε μέσω της σύστασης στρατηγικών ομάδων εργασίας. Αφότου οι ενδιαφερόμενοι δεσμευτούν να συμμετέχουν στο Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής, συμβάλλουν στη διάδοση των δραστηριοτήτων του και στην προώθηση των αξιών του.

Χρησιμοποιήστε το Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής για να συζητήσετε όχι μόνο θέματα ή στρατηγικές υψηλού επιπέδου, αλλά και πρακτικά ζητήματα, για παράδειγμα μέσω ομάδων εστίασης. Αυτό μπορεί να εξασφαλίσει ότι διάφορες ομάδες ανθρώπων ενδιαφέρονται να εμπλακούν.

4. Θέσπιση αποτελεσματικής και ολοκληρωμένης αστικής πολιτικής για τα τρόφιμα

Η καθιέρωση μιας πολιτικής για τα τρόφιμα που θα περιλαμβάνει όλους τους πρωταρχικούς στόχους της πόλης όσον αφορά τα τρόφιμα και την καινοτομία του συστήματος αναδείχθηκε ως βασικό βήμα στο έργο Food Trails. Οι πολιτικές για τα τρόφιμα μπορούν να περιλαμβάνουν διάφορες πτυχές των τροφίμων, όπως η γεωργία, τα απόβλητα τροφίμων, η επισιτιστική ασφάλεια, οι υγιεινές και βιώσιμες διατροφικές συνήθειες και η παραγωγή τροφίμων. Όταν οι στόχοι για όλα τα θέματα που αφορούν τα τρόφιμα ενοποιούνται σε ένα συνεκτικό έγγραφο πολιτικής, η αποδοχή από τους πολίτες και άλλους ενδιαφερόμενους γίνεται ευκολότερη. Η διατύπωση μιας πολιτικής για τα τρόφιμα καταδεικνύει την αφοσίωση των υπευθύνων χάραξης πολιτικής και προωθεί συζητήσεις και συγκεκριμένες δράσεις σε πολιτικό επίπεδο. Δεδομένων των στενών δεσμών με τους εκλογικούς κύκλους, οι εκλογές μπορούν πάντα να επηρεάσουν την πολιτική. Ωστόσο, ενδέχεται να υπάρχουν υποστηρικτές πολιτικοί όλων των κομμάτων που ενδιαφέρονται για το θέμα.

Η συμμετοχή των κατάλληλων ενδιαφερομένων είναι ζωτικής σημασίας, απαιτώντας αποτελεσματικά μέσα συμμετοχής. Μία προσέγγιση είναι η δημιουργία μιας προκαταρκτικής έκδοσης της πολιτικής, περιγράφοντας τους βασικούς στόχους και τις αξίες της, για έλεγχο και σχολιασμό από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η εξισορρόπηση των ποικίλων και ενίοτε αντικρουόμενων αναγκών των ενδιαφερομένων μερών –όπως οι αγρότες, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, οι έμποροι λιανικής πώλησης και οι πολίτες– αποτελεί πρόκληση, αλλά είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι ακούγονται όλες οι φωνές, ακόμη και αν ορισμένες κατηγορίες ενδιαφερομένων μερών φαίνονται αρχικά αδιάφορες για τη συζήτηση σχετικά με τη διατροφική πολιτική.

Οι πολιτικές για τα τρόφιμα μπορούν να σχεδιαστούν ώστε να είναι ελκυστικές οπτικά και εύκολα κατανοητές, ενισχύοντας την προσβασιμότητα για τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη. Η ενθάρρυνση της συμμετοχής απαιτεί τον καθορισμό της πολιτικής σε επίπεδο που να ευνοεί την εμπλοκή, αποφεύγοντας τις συζητήσεις υψηλού επιπέδου. Κατά τη διαμόρφωση, η προσφυγή σε εξειδικευμένους ειδικούς μπορεί να βοηθήσει στη σύνταξη του κειμένου πολιτικής. Επιπλέον, η διασφάλιση της εναρμόνισης μεταξύ των δημοτικών πολιτικών για τα τρόφιμα και της διακυβέρνησης σε ανώτερο επίπεδο, όπως οι περιφερειακές ή εθνικές πολιτικές, είναι ουσιαστικής σημασίας.

Εάν η πολιτική για τα τρόφιμα δεν αποτελεί προτεραιότητα στη διοίκηση της πόλης σας, δημιουργήστε ένα φόρουμ για να συγκεντρώσετε τα συμφέροντα και τους στόχους των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών προκειμένου να καταδείξετε την ευρεία ανησυχία και να τονώσετε πολιτική δέσμευση.

2.2 ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Ένα σαφές όραμα που περιγράφει το μελλοντικό διατροφικό τοπίο της πόλης σας μπορεί να σας βοηθήσει στην ανάπτυξη ενός βιώσιμου και υγιεινού διατροφικού συστήματος σε επίπεδο κοινότητας. Το όραμα αυτό αποτελεί τη βάση για τη δημιουργία αποτελεσματικών σχεδίων και στρατηγικών που καθοδηγούν δράσεις για την προώθηση της βιωσιμότητας, της προσβασιμότητας και της διάθεσης των αποβλήτων στο πλαίσιο του τοπικού διατροφικού συστήματος.

Ένα κοινό όραμα για την επιθυμητή κατάσταση είναι καίριας σημασίας, διατηρώντας τις συλλογικές δραστηριότητες των ενδιαφερομένων μερών στον σωστό δρόμο.

Τα ακόλουθα κρίσιμα στοιχεία προσδιορίζονται σε αυτό το βήμα:

1. **Κοινό όραμα και επικοινωνία:** Δημιουργία ενός κοινού οράματος μεταξύ των ενδιαφερομένων για την παρέμβαση στο διατροφικό σύστημα

2. **Στρατηγικός σχεδιασμός:** Δημιουργία ενός αποτελεσματικού σχεδιασμού που να ενσωματώνει το όραμα των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων

3. **Διάδοση υγιεινών διατροφικών συνηθειών:** Ανάπτυξη μιας αστικής στρατηγικής για τη διασφάλιση βιώσιμων, υγιεινών και ασφαλών τροφίμων

1 Δημιουργία ενός κοινού οράματος μεταξύ των ενδιαφερομένων για την παρέμβαση στο διατροφικό σύστημα

Η δημιουργία ενός ενιαίου οράματος μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων που ασχολούνται με το αστικό διατροφικό σύστημα είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη ουσιαστικών αποτελεσμάτων, ιδίως στις πόλεις που δεν έχουν ακόμη μια καθιερωμένη Διατροφική πολιτική. Οι διάφοροι ενδιαφερόμενοι, οι έμποροι λιανικής πώλησης, οι ΜΚΟ, οι αγρότες, οι δήμοι κλπ., ενδέχεται να έχουν πολύ διαφορετικούς στόχους και συμφέροντα. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να καθιερωθεί ένα όραμα που να αντανακλά τις ανάγκες όλων.

Στα αρχικά στάδια, είναι προτιμότερο να δοθεί προτεραιότητα σε ευρεία εκπροσώπηση και συναίνεση σε σαφή, κοινά θέματα, ακόμη και αν αυτά είναι λιγότερο φιλόδοξα. Η έλλειψη μιας κοινής αντίληψης για το αστικό διατροφικό σύστημα μπορεί να καθιστά δύσκολη την επίλυση προβλημάτων, ιδίως σε διοικητικά πλαίσια μεγάλης κλίμακας. Η διάθεση χρόνου και ενέργειας για την εμπλοκή των ανθρώπων και την οικοδόμηση δέσμευσης από τα πρώτα στάδια προάγει τη συνολική κατανόηση των αναγκών και των προκλήσεων του διατροφικού συστήματος της πόλης. Είναι ζωτικής σημασίας η συμμετοχή των υπευθύνων λήψης αποφάσεων στις πρωτοβουλίες και η ευθυγράμμιση των στόχων με αυτές.

Οι δραστηριότητες πρέπει να συνυπάρχουν με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, ώστε να διασφαλίζεται η συμμετοχή και η εμπλοκή τους στη διαδικασία για τη μετάβαση στα τρόφιμα. Ο σχεδιασμός δραστηριοτήτων που έχουν πλεονεκτήματα για πολλά μέρη μπορεί να ενισχύσει τη δέσμευση και να οδηγήσει σε διαρκή οφέλη για όλους (συνεργασίες αμοιβαίου οφέλους). Τέλος, είναι απαραίτητο να υιοθετηθεί μια ολιστική προσέγγιση που να περιλαμβάνει όχι μόνο τα τρόφιμα, που είναι ένα συνολικό θέμα, αλλά και τομείς όπως η κλιματική ουδετερότητα, η επισιτιστική ασφάλεια και οι κοινωνικές ανισότητες. Το έργο Food Trailss χρησιμοποίησε το πλαίσιο CLIC, το οποίο έχει τέσσερα στοιχεία που οδηγούν σε συστημική αλλαγή: μέσω της **Σύνδεσης** διαφόρων κατηγοριών, της **Διασύνδεσης** των δημοτικών προσπαθειών και της ενθάρρυνσης της **Καινοτομίας**, οι πόλεις βιώνουν **συμπληρωματικά οφέλη** σε πολλαπλές αστικές προκλήσεις, όπως η δημόσια υγεία, το περιβάλλον και άλλα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πλαίσιο CLIC, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι: Αναφορά για τις δράσεις του διατροφικού συστήματος (Παραδοτέο 1.2)

Θα πρέπει να καταβάλλετε ιδιαίτερη προσπάθεια για τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών που μπορεί αρχικά να φαίνονται αδιάφοροι, για να διασφαλίσετε ότι το όραμά σας αντικατοπτρίζει διαφορετικές απόψεις και ανάγκες.

2 Δημιουργία ενός αποτελεσματικού σχεδιασμού που να ενσωματώνει το όραμα των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων

Μια συγκεκριμένη στρατηγική για την υλοποίηση του μετασχηματισμού του αστικού διατροφικού συστήματος, όταν έχετε περιορισμένους πόρους, απαιτεί λεπτομερή σχεδιασμό για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί. Δεν είναι πάντα εύκολο ή εφικτό να αντιμετωπιστούν οι πολλές διαφορετικές ανάγκες, οπότε είναι σημαντικό να μάθουμε πώς να θέτουμε προτεραιότητες και να οικοδομούμε μια καλή ισορροπία μεταξύ βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων. Όταν η υλοποίηση μιας πρωτοβουλίας φαίνεται πολύπλοκη, μπορεί να είναι χρήσιμο να ξεκινήσετε με μια πιλοτική εφαρμογή. Εάν τα αποτελέσματα του πιλοτικού προγράμματος φαίνονται πολλά υποσχόμενα, θα είναι ευκολότερο να προσελκύσουμε περισσότερους ανθρώπους και να επεκτείνουμε την πρωτοβουλία.

Θα μπορούσατε να εξετάσετε το ενδεχόμενο να λάβετε υποστήριξη από συμβούλους ή ερευνητές που θα σας βοηθήσουν να κατανοήσετε το αρχικό πλαίσιο πολιτικής εντός του οποίου λειτουργεί η πόλη, καθώς και τον τρόπο για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των κατάλληλων παρεμβάσεων.

Είναι σημαντικό να υπάρχει μια σαφής χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών, των υφιστάμενων πολιτικών και των σχετικών πρωτοβουλιών στην περιοχή που μπορούν να χρησιμεύσουν ως γέφυρα για τη δημιουργία ενός νέου διατροφικού συστήματος χωρίς αποκλεισμούς. Η συνεργασία με ερευνητές και πανεπιστήμια στο πρόγραμμα Food Trails οδήγησε σε θετικά αποτελέσματα με την καθιέρωση μιας επιστημονικής προσέγγισης για τη δημιουργία ενός οράματος. Εργαλεία όπως η Θεωρία της Αλλαγής μπορούν να βοηθήσουν στον καθορισμό και την απεικόνιση μιας πλήρους επισκόπησης των επιθυμητών αλλαγών.

Μια ορθή στρατηγική αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την προσέλκυση νέας χρηματοδότησης και την επέκταση των πρωτοβουλιών. Η στρατηγική σας θα πρέπει να αποδεικνύει την αποτελεσματικότητα της κατανομής πόρων και της οργάνωσης των προτεινόμενων πρωτοβουλιών. Επιπλέον, μια καλή στρατηγική και μια ευρεία επισκόπηση των εσωτερικών αναγκών και των προσδοκιών της κοινότητας βοηθούν στην αποτελεσματική χρήση των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων.

Χρησιμοποιήστε μια σταδιακή προσέγγιση για να επιτύχετε διαδοχικές αλλαγές: τα αποτελέσματα δεν θα έρθουν όλα ταυτόχρονα.

3 Ανάπτυξη αστικής στρατηγικής για την προώθηση και τη διευκόλυνση της κατανάλωσης βιώσιμων, υγιεινών και ασφαλών τροφίμων

Για τον πραγματικό μετασχηματισμό του διατροφικού συστήματος και την ενσωμάτωση μόνιμων αλλαγών, είναι επιτακτική ανάγκη η αλλαγή των καταναλωτικών συμπεριφορών. Πρόκειται για μια περίπλοκη διαδικασία που απαιτεί χρόνο και παρουσιάζει αποτελέσματα μόνο μακροπρόθεσμα. Ως εκ τούτου, μπορεί να είναι δύσκολο να παρακολουθήσετε αν η προσέγγισή σας είναι επιτυχής. Για να συμβεί η αλλαγή, είναι απαραίτητο να επενδύσουμε στην εκπαίδευση, τόσο στα σχολεία όσο και στην κοινότητα. Για αυτόν τον τύπο παρέμβασης, η συμμετοχή των πολιτών σε δραστηριότητες και πρωτοβουλίες είναι ζωτικής σημασίας, ώστε να αισθάνονται μέρος της αλλαγής και να είναι πρόθυμοι να αναλάβουν προσωπική δράση όταν είναι αποτελεσματικό. Η επένδυση σε μηχανισμούς αλλαγής συμπεριφοράς είναι ένας τρόπος διάδοσης καλών πρακτικών με την πάροδο του χρόνου. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο έχει δοθεί μεγάλη προσοχή στο Food Trails σε μαθητές και παιδιά, λαμβάνοντας υπόψη ότι καθώς μεγαλώνουν, μπορούν να αναπτύξουν υγιεινές διατροφικές συμπεριφορές.

Είναι επίσης σημαντικό να κατανοήσουμε και να αντιμετωπίσουμε τα εμπόδια που περιορίζουν τις θετικές διατροφικές επιλογές των ανθρώπων, όπως το χαμηλό εισόδημα, η έλλειψη δεξιοτήτων ή η έλλειψη χώρου και εξοπλισμού για το μαγείρεμα.

Δεδομένης της ανάγκης υιοθέτησης μιας ολιστικής προσέγγισης για την επίτευξη ουσιαστικής αλλαγής, θα πρέπει να εξετάσετε το ενδεχόμενο να συμπεριλάβετε και άλλους στόχους για τη βελτίωση των διατροφικών συνηθειών και την καθιέρωση μιας υγιούς σχέσης με το φαγητό. Το επίκεντρο μπορεί να είναι η παραγωγή βιολογικών τροφίμων, η προμήθεια και η χρήση βιολογικών τροφίμων σε δημοτικούς φορείς, η μείωση των αποβλήτων και η ενσωμάτωση παρεμβάσεων που σχετίζονται με τα τρόφιμα στο πλαίσιο της κοινωνικής στήριξης. Οι διαφορετικοί στόχοι μετασχηματισμού του διατροφικού συστήματος μπορούν να ευθυγραμμιστούν με τη βελτίωση των συστημάτων αναδιανομής τροφίμων, τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και την παροχή τροφίμων σε όσους έχουν ανάγκη. Ορισμένες πόλεις του Food Trails εργάζονται για να εξασφαλίσουν ότι τέτοια προγράμματα επικεντρώνονται στα φρέσκα φρούτα και λαχανικά, τα οποία είναι συχνά απρόσιτα για άτομα με χαμηλά εισοδήματα. Η υγιεινή και βιώσιμη διατροφή πρέπει να είναι προσβάσιμη σε όλους και να μην αφήνει κανέναν πίσω.

Η συνεργασία με παιδιά και μαθητές είναι ένας από τους καλύτερους τρόπους για να δημιουργήσετε μακροπρόθεσμες καλές συνήθειες, με ένα πρόσθετο όφελος ότι είναι πιθανό να διαδώσουν τις καλές πρακτικές μέσα στην οικογένειά τους.

2.3 ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Η ανάπτυξη του αστικού διατροφικού συστήματος περιλαμβάνει πολλούς ενδιαφερόμενους με διαφορετικά συμφέροντα. Είναι ζωτικής σημασίας να τους κάνουμε να νιώσουν μέρος της αλλαγής, διασφαλίζοντας ότι ακούγεται η άποψή τους και ότι είναι καλοδεχούμενη. Οι θέσεις και η δέσμευση των ενδιαφερομένων στο δίκτυο του διατροφικού συστήματος της πόλης έχουν σημαντική επίδραση στην επιτυχία των προτεινόμενων πρωτοβουλιών.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είναι σημαντικό να χαρτογραφηθούν τα ενεργά ενδιαφερόμενα μέρη, οι ρόλοι και τα συμφέροντά τους, ώστε να είναι ευκολότερο να υπάρξει συνεργασία για την επίτευξη κοινών στόχων. Οι ενδιαφερόμενοι που διαδραμάτισαν βασικό ρόλο κατά τη διάρκεια του προγράμματος Food Trails είναι δήμοι, πολιτικοί, επιχειρηματίες (π.χ. αγρότες, μεταφορείς, βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων, σούπερ μάρκετ, εστιατόρια), ΜΚΟ και πολίτες.

Τα ακόλουθα στοιχεία είναι κρίσιμα:

1. **Συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών:** Προώθηση της συνεργασίας και της συμμετοχής πολλαπλών ενδιαφερομένων μερών στα αστικά διατροφικά συστήματα για αποτελεσματική αλλαγή

2. **Αποτελεσματική επικοινωνία:** Προώθηση δικτύωσης βάσει εμπιστοσύνης μέσω διαφανούς επικοινωνίας

3. **Ο ρόλος του δήμου:** Καθορισμός του τρόπου με τον οποίο ο δήμος θα πρέπει να συμβάλει στη μετάβαση του διατροφικού συστήματος

1 Προώθηση της συνεργασίας και της συμμετοχής πολλαπλών ενδιαφερομένων μερών στα αστικά διατροφικά συστήματα για αποτελεσματική αλλαγή

Η συνεργασία με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων στο πλαίσιο του διατροφικού συστήματος του δήμου. Η σύνθεση της ομάδας ενδιαφερομένων μερών μπορεί να ποικίλει ανάλογα με τις δραστηριότητες, αλλά η προώθηση της διαφανούς εκπροσώπησης και της συνεργασίας μεταξύ τους είναι απαραίτητη. Για να βοηθηθεί η ανάπτυξη της αίσθησης της ανάληψης ευθύνης και να προωθηθεί η υπευθυνότητα που υπερβαίνει τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις, είναι απαραίτητο να υποστηριχθεί και να ενθαρρυνθεί η ενεργός συμμετοχή. Οι ιδέες και οι εμπειρίες των ενδιαφερομένων μπορούν να εμπνεύσουν νέες πρωτοβουλίες και να επιτρέψουν τη συμβολή τους στη διαδικασία μετάβασης.

Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών σε εργασίες που ευθυγραμμίζονται με τα συμφέροντά τους ή τις τρέχουσες δραστηριότητές τους αποτελεί έναν αποτελεσματικό τρόπο υποστήριξης των προγραμματισμένων πρωτοβουλιών και παρεμβάσεων. Παραδείγματα είναι η δημιουργία συνεργασιών με ΜΚΟ για την αύξηση της προβολής ή η συνεργασία με τον τουριστικό τομέα για την οργάνωση εκδηλώσεων. Η συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια μπορεί να βοηθήσει στην απεικόνιση των αποτελεσμάτων και τη συλλογή δεδομένων, ενισχύοντας τον αντίκτυπο και την πρόοδο των δράσεων. Η συνεργασία με τοπικές ΜΚΟ προσφέρει προοπτικές από κάτω προς τα πάνω, εξασφαλίζοντας πρακτικές και αποτελεσματικές παρεμβάσεις.

Επιπλέον, η συμμετοχή των παραγωγών και άλλων σχετικών φορέων στις αποφάσεις της πολιτικής για τα τρόφιμα είναι ζωτικής σημασίας, δεδομένου του βασικού ρόλου τους στην παραγωγή τροφίμων και της σημασίας της γεωργίας σε πολλές περιφέρειες. Η οικοδόμηση ισχυρών δεσμών με αυτούς και η παροχή υποστήριξης ενισχύει τα αστικά διατροφικά συστήματα. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε τομείς όπως η διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων και η προμήθεια τροφίμων, όπου η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων σε όλη την αλυσίδα είναι απαραίτητη για την επιτυχή εφαρμογή.

Ένα πιθανό ορόσημο για την προώθηση της συμμετοχής και της συνεργασίας είναι η ίδρυση ενός συμβουλίου τροφίμων, όπου διαφορετικοί ενδιαφερόμενοι θα συγκεντρωθούν για να οικοδομήσουν σχέσεις και να καθοδηγήσουν τη δράση. Ο σχηματισμός ομάδων εργασίας γύρω από συγκεκριμένα θέματα μπορεί να αυξήσει την εμπλοκή των ενδιαφερομένων μερών στη συμμετοχή του συμβουλίου τροφίμων. Τα άτυπα δίκτυα των σχετικών ενδιαφερομένων μερών μπορούν επίσης να βοηθήσουν στην υποστήριξη των στόχων σας, εάν είναι δύσκολο να δημιουργηθεί ένα Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής στην πόλη σας. Η σαφής οριοθέτηση των στόχων και της προβλεπόμενης συμμετοχής από την αρχή είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διαχείριση των προσδοκιών, ιδίως δεδομένης της συχνά περιορισμένης διαθεσιμότητας και του περιορισμένου χρόνου των ενδιαφερομένων μερών.

Οικοδόμηση μιας αντίληψης ανάληψης ευθύνης μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών,ώστε να μπορούν να ενεργούν ως πρεσβευτές των κοινών αξιών και του οράματος στο δικό τους πεδίο δραστηριότητας.

2. Προώθηση δικτύωσης βάσει εμπιστοσύνης μέσω διαφανούς επικοινωνίας

Η δημιουργία ενός διαφανούς διαύλου επικοινωνίας αποτελεί καθοριστικό παράγοντα, ιδίως κατά τη διαμόρφωση των πολιτικών για τα τρόφιμα. Ο ανοικτός διάλογος ενισχύει τις σχέσεις και τη συνοχή μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, ενισχύοντας την ευαισθητοποίηση και την προθυμία συμμετοχής. Αυτό συνδέει διαφορετικές προσωπικές και επαγγελματικές εμπειρίες, διευρύνοντας το δίκτυο για συλλογική δράση. Η οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης και σεβασμού με τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη επιταχύνει τις πρωτοβουλίες. Ομοίως, μια καλά καθορισμένη στρατηγική επικοινωνίας με τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής είναι σημαντική για την ευθυγράμμιση των πρωτοβουλιών με το κανονιστικό πλαίσιο. Η συμμετοχή των πολιτών και η ευαισθητοποίηση σχετικά με τις υγιεινές επιλογές τροφίμων μπορούν να επιτευχθούν μέσω αποτελεσματικών προσπαθειών επικοινωνίας, όπως σεμινάρια, ομάδες εστίασης, εκθέσεις μαγειρικής και εκδηλώσεις. Οι τακτικές συνεδριάσεις διατηρούν την εστίαση στις προτεραιότητες της ομάδας και παρέχουν μια πλατφόρμα για την παρακολούθηση της προόδου στην προώθηση του διατροφικού συστήματος.

Η επικοινωνία μεταξύ διαφορετικών ομάδων ενδιαφερομένων, όπως οι επιχειρήσεις, οι γεωργοί, οι ΜΚΟ και οι πολίτες, μπορεί να είναι περίπλοκη όταν υπάρχουν αντιφατικές ανάγκες- οι ενδιαφερόμενοι μπορεί μερικές φορές να αισθάνονται ότι δεν ακούγονται. Ορισμένες ομάδες μπορεί να μην έχουν εμπιστοσύνη στην επικοινωνία με τους επίσημους εκπροσώπους και μπορεί να χρειαστούν ενθάρρυνση για τη συμμετοχή τους.

Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί ένα ανοικτό και ασφαλές περιβάλλον όπου όλοι θα μπορούν να εκφράζουν τις ανησυχίες τους και να βρίσκουν κοινό έδαφος. Η βελτίωση των συζητήσεων και η κατανόηση των αναγκών των άλλων προάγει την αποδοχή, την ανοχή και τους ισχυρότερους δεσμούς. Για παράδειγμα, η έγκαιρη επικοινωνία μπορεί να αντιμετωπίσει τις ανησυχίες των γονέων όταν αλλάζουν τα σχολικά μενού, μειώνοντας την αντίσταση σε ορισμένες επιλογές όπως η αύξηση των γευμάτων με λαχανικά.

Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να είναι πιο δύσκολο να προσεγγιστούν αρχικά. Για παράδειγμα, δεδομένου ότι οι αγρότες μπορεί να είναι πολύ απασχολημένοι σε ορισμένες περιόδους του έτους, μπορεί να βοηθήσει ο εκ των προτέρων καθορισμός της ημερομηνίας και του χρόνου των συναντήσεων λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες τους. Επιπλέον, τα ειδικά προσαρμοσμένα σεμινάρια που αφορούν τα εξειδικευμένα συμφέροντά τους, όπως οι νέες τεχνικές παραγωγής ή η υποστήριξη για την υποβολή αιτήσεων για επιδοτήσεις, μπορούν να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή με βάση πληροφορίες που είναι σχετικές και συγκεκριμένες για αυτούς. Η δημιουργία κατευθυντήριων γραμμών ή ενημερωτικών δελτίων για τη διάδοση στρατηγικών για τα τρόφιμα ενισχύει περαιτέρω την επικοινωνία. Στην ουσία, η αποτελεσματική επικοινωνία και εμπιστοσύνη είναι ο ακρογωνιαίος λίθος για τη συνεκτική συνεργασία στο διατροφικό σύστημα.

Η αποτελεσματική και έγκαιρη επικοινωνία των προσδοκιών, των στόχων και ο σαφής ορισμός των αρμοδιοτήτων ενθαρρύνει τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών.

3 Καθορισμός του τρόπου με τον οποίο ο δήμος θα πρέπει να συμβάλει στη μετάβαση του διατροφικού συστήματος

Οι δήμοι διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην προώθηση των αστικών συστημάτων διατροφής που είναι υγιεινά, βιώσιμα και χωρίς αποκλεισμούς. Ο ρόλος των δήμων στη βελτίωση του διατροφικού συστήματος υπερβαίνει την οικονομική στήριξη των δράσεων: μπορεί να περιλαμβάνει τη διοργάνωση εργαστηρίων, προγραμμάτων κατάρτισης και τη διαχείριση νομικών θεμάτων που σχετίζονται με τις πρωτοβουλίες. Όταν οι δημοτικές υπηρεσίες συνεργάζονται αποτελεσματικά, μπορούν να αναπτύξουν ορθές πολιτικές για τα τρόφιμα που καλύπτουν διάφορους τομείς. Ο συνδυασμός διαφόρων θεματικών στοιχείων και τομέων παρέμβασης επιτρέπει στους δήμους να εφαρμόσουν μια ολιστική προσέγγιση για τη βελτίωση του διατροφικού συστήματος. Με την παρέμβαση σε τομείς όπως το κλίμα, η διατροφή και η γεωργία, οι δήμοι μπορούν να έχουν θετικό αντίκτυπο στο αστικό διατροφικό σύστημα και να προωθήσουν τον μετασχηματισμό. Επιπλέον, οι δημοτικοί υπάλληλοι διαθέτουν συχνά εξειδικευμένες δεξιότητες και εμπειρία που μπορούν να αξιοποιηθούν για την προώθηση πρωτοβουλιών και την αποφυγή εξάρτησης από εξωτερικούς φορείς.

Ωστόσο, το φαγητό δεν έχει πάντα προτεραιότητα στις δημοτικές προτεραιότητες, συχνά λόγω πολιτικών κινήτρων. Οι αλλαγές στην εκλεγμένη ηγεσία μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την έμφαση που δίνεται στις πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τα τρόφιμα.

Επιπλέον, οι εκλογές έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν τη δυναμική της συνεργασίας και της στήριξης, με ορισμένους εκλεγμένους αξιωματούχους να προτιμούν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες έναντι άλλων. Μια ορθή διατροφική πολιτική μπορεί να συμβάλει στη διατήρηση της πολιτικής δέσμευσης, η οποία μπορεί επίσης να διατηρηθεί μέσω της ανάπτυξης μιας βασικής κουλτούρας στις διάφορες υπηρεσίες και μέσω της προώθησης των εσωτερικών συνδέσεων με άλλες δημοτικές πολιτικές, όπως η υγεία, η διαχείριση των αποβλήτων, η προστασία της φύσης κλπ.

Επιπλέον, είναι απαραίτητο να αναγνωριστεί ότι οι δήμοι ενδέχεται να αντιμετωπίσουν αντίσταση από συγκεκριμένα τμήματα του πληθυσμού, ενδεχομένως εμποδίζοντας την προώθηση και τη διάδοση ορισμένων πρωτοβουλιών. Ενώ οι δήμοι ενδέχεται να μην διαθέτουν πάντοτε εξουσία λήψης αποφάσεων σε θέματα που αφορούν τα τρόφιμα, θα πρέπει να αξιοποιήσουν τον ρόλο τους ως καταλύτη για την προώθηση ενός δικτύου ενδιαφερομένων στον τομέα των τροφίμων, διευκολύνοντας τις σχέσεις και τη χαρτογράφηση των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνουν διάφοροι παράγοντες.

Η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης διατροφικής πολιτικής και ενός συμβουλίου τροφίμων διασφαλίζει τη συνέχιση των δραστηριοτήτων ακόμη και σε περίπτωση πολιτικών αλλαγών λόγω νέων εκλογών.

2.4 ΠΟΡΟΙ

Η βελτίωση του διατροφικού συστήματος της πόλης σας απαιτεί μια σειρά από διαφορετικούς πόρους. Δεν έχουν όλα τα στοιχεία τους ίδιους πόρους εκκίνησης, αλλά ο προσεκτικός σχεδιασμός και το όραμα μπορούν να υποστηρίξουν την αποτελεσματική μετατροπή του συστήματος ακόμη και σε ένα πλαίσιο περιορισμένων πόρων.

Η βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη οικονομική υποστήριξη, οι εξειδικευμένοι και ενθουσιώδεις άνθρωποι, η γνώση, η διαθεσιμότητα γης και ο χρόνος που αφιερώνεται για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση είναι ζωτικής σημασίας

Μόνο μια ισορροπία αυτών των πόρων μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην ανάπτυξη του προβλεπόμενου διατροφικού συστήματος.

Τα ακόλουθα στοιχεία είναι ζωτικής σημασίας για την αξιολόγηση των διαθέσιμων πόρων:

1. **Διασφάλιση μακροπρόθεσμων κεφαλαίων:** Διασφάλιση κεφαλαίων μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα για την αποτελεσματική διατροφική μετάβαση

2. **Ανθρώπινοι πόροι και κατανομή χρόνου:** Καθορισμός του βασικού ρόλου των ανθρώπινων πόρων στην υλοποίηση πρωτοβουλιών για τη βελτίωση του διατροφικού συστήματος

3. **Γνώση και εμπειρία στον τομέα των τροφίμων:** Γεφύρωση των κενών δεξιοτήτων και γνώσεων στην καινοτομία του διατροφικού συστήματος μέσω της συνεργασίας με ειδικούς

1 Διασφάλιση κεφαλαίων μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα για την αποτελεσματική διατροφική μετάβαση

Οι πόλεις συχνά αντιμετωπίζουν οικονομικές προκλήσεις όταν σχεδιάζουν δραστηριότητες για την ενίσχυση των συστημάτων τροφίμων. Η εξασφάλιση χρημάτων μπορεί να είναι δύσκολη, καθώς η διαθεσιμότητα των πόρων εξαρτάται συχνά από τις πολιτικές προτεραιότητες και ενδέχεται να μην περιλαμβάνονται τα τρόφιμα. Ως εκ τούτου, οι προληπτικές προσπάθειες για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία των πρωτοβουλιών του διατροφικού συστήματος είναι ζωτικής σημασίας. Σε μια πόλη με μια ολοκληρωμένη Διατροφική πολιτική, η υποβολή αίτησης και η απόκτηση κεφαλαίων είναι ευκολότερη, επειδή οι στόχοι είναι σαφώς δηλωμένοι και υπάρχει ένας προϋπολογισμός που αντιστοιχεί σε αυτούς τους στόχους. Επιπλέον, το σύστημα διαχείρισης της χρηματοδότησης σε μια χώρα επηρεάζει επίσης σημαντικά τη διαθεσιμότητα των πόρων και την ευελιξία της χρήσης τους. Τα μακροπρόθεσμα ταμεία μπορούν επίσης να στηρίξουν τη δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εργασίας, που παρέχουν σταθερότητα και συνέχεια στις υλοποιούμενες δράσεις στον τομέα των τροφίμων.

Ο αποτελεσματικός σχεδιασμός καθίσταται επιτακτικός όταν πρόκειται για περιορισμένα κεφάλαια.

Αυτό απαιτεί προσεκτική επιλογή προτεραιοτήτων. Ιδιαίτερα όταν υπάρχουν περιορισμένοι πόροι, η αποτελεσματική διαχείριση είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί ευνοϊκή απόδοση των επενδύσεων και συνεχιζόμενη υποστήριξη από τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους πολιτικούς. Τα διεθνή κονδύλια, όπως αυτά που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, προσφέρουν ευκαιρίες για δομημένες και ανθεκτικές πρωτοβουλίες, αλλά συχνά έχουν χρονικούς περιορισμούς. Οι σταθεροί μηχανισμοί χρηματοδότησης, όπως τα διαρθρωτικά ταμεία από τον δήμο, είναι ζωτικής σημασίας για την ενσωμάτωση πρωτοβουλιών και την προώθηση μακροπρόθεσμων αλλαγών.

Η συνεργασία με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να διευκολύνει την πρόσβαση σε νέες ροές χρηματοδότησης. Ωστόσο, απαιτείται προσοχή κατά τη συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα προκειμένου να αποφευχθούν πιθανές πρακτικές «πράσινου ξεπλύματος», ήτοι προβολής ενός οικολογικού προσωπείου. Η διαφοροποίηση των πηγών χρηματοδότησης, όπως η δημόσια, η ιδιωτική και η συλλογική χρηματοδότηση (crowdfunding), μπορεί να βελτιώσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των έργων. Τέλος, η χρήση της διατροφικής πολιτικής ως πλαισίου για τη σύνδεση διαφόρων έργων και την ανταλλαγή πόρων μπορεί να βοηθήσει τις πόλεις να αντιμετωπίσουν τις οικονομικές προκλήσεις και να προωθήσουν αποτελεσματικά τα προγράμματά τους.

Σύνδεση δραστηριοτήτων με μακροπρόθεσμες επιπτώσεις και ανάπτυξη μεθόδων παρακολούθησης για την παρουσίαση στους επενδυτές και την εξασφάλιση χρηματοδότησης.

2. Καθορισμός του βασικού ρόλου των ανθρώπινων πόρων στην υλοποίηση πρωτοβουλιών για τη βελτίωση του διατροφικού συστήματος

Οι ανθρώπινοι πόροι είναι ζωτικής σημασίας για την οργάνωση δραστηριοτήτων, τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών και την προώθηση πρωτοβουλιών. Η πρόσληψη εξειδικευμένων και παθιασμένων ατόμων είναι απαραίτητη για την προώθηση της μετάβασης προς ένα βιώσιμο διατροφικό σύστημα. Ο φόρτος εργασίας και η διαθεσιμότητα ανθρώπων που εργάζονται σε θέματα τροφίμων σε δημοτικό επίπεδο είναι συχνά μια πρόκληση. Σε πολλές περιπτώσεις, η ομάδα που ασχολείται με αυτά τα θέματα είναι μικρή. Επιπλέον, πολύ λίγοι δήμοι διαθέτουν ένα ολόκληρο τμήμα αφιερωμένο στα τρόφιμα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι άνθρωποι να είναι διασκορπισμένοι σε διάφορα τμήματα, όπως το περιβάλλον, η γεωργία και η υγεία. Από τη μία πλευρά, αυτό μπορεί να θεωρηθεί θετικό, καθώς οι πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τα τρόφιμα απαιτούν μια ολιστική θεώρηση και αυτή η οριζόντια προσέγγιση συγκεντρώνει διαφορετικές γνώσεις, οράματα και ιδέες που μπορεί να είναι επωφελείς. Από την άλλη πλευρά, αυτός ο κατακερματισμός δημιουργεί περαιτέρω εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν, όπως η έλλειψη επικοινωνίας, ο επιπλέον χρόνος, οι δυσκολίες στον συντονισμό και η έλλειψη συστημικής προσέγγισης.

Η δημιουργία μιας ειδικής «ομάδας τροφίμων» στον δήμο, αποτελούμενης από ενθουσιώδη και ικανά μέλη, μπορεί να ενισχύσει σημαντικά την αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων. Σε περιπτώσεις όπου το προσωπικό είναι περιορισμένο, καθίσταται αναγκαίο να καθοριστούν τομείς παρέμβασης στο ευρύτερο πλαίσιο του διατροφικού συστήματος, με βάση τις διαθέσιμες δεξιότητες και ικανότητες της ομάδας. Η θέσπιση προτεραιοτήτων καθίσταται κρίσιμη σε περιπτώσεις έλλειψης προσωπικού. Είναι επίσης δυνατή η διασύνδεση με υφιστάμενες δραστηριότητες για την προώθηση της συνέργειας και τη βελτίωση της ανταλλαγής πόρων. Η συνεργασία με εξωτερικούς οργανισμούς, πανεπιστήμια και κοινότητες μπορεί να ελαφρύνει το βάρος με τον καταμερισμό του φόρτου εργασίας, αυξάνοντας την ικανότητα της ομάδας να επιτύχει τους στόχους της.. Οι αβεβαιότητες στα πλαίσια σύναψης συμβάσεων εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των βραχυπρόθεσμων συμβάσεων, μπορούν να εμποδίσουν τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και τη σταθερότητα.

Προσδιορισμός και σύνδεση με τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες. Αυτό θα σας εξοικονομήσει χρόνο αποφεύγοντας την επανάληψη των προσπαθειών και θα παρέχει ευκαιρίες για να συνδεθείτε και να μάθετε από άλλες εμπειρίες.

3. Γεφύρωση των κενών δεξιοτήτων και γνώσεων στην καινοτομία του διατροφικού συστήματος μέσω της συνεργασίας με ειδικούς

Το εξειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό που εργάζεται σε αστικές διατροφικές μεταβάσεις μπορεί να ωφελήσει σημαντικά τα σχέδια και τις διαδικασίες. Η ανάπτυξη ικανοτήτων εντός της ομάδας μέσω εργαστηρίων, κατάρτισης και αλληλοδιδασκαλίας προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα. Ωστόσο, ορισμένες πόλεις αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην πρόσληψη κατάλληλου προσωπικού, ιδιαίτερα στον εξειδικευμένο τομέα των τροφίμων, το οποίο απαιτεί έναν μοναδικό συνδυασμό γνώσεων και εμπειρογνωμοσύνης.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα, είναι απαραίτητο να αξιολογηθεί η σύνθεση της ομάδας και να προσδιοριστούν τομείς στους οποίους μπορεί να υπάρχει έλλειψη τεχνογνωσίας. Αυτό σας επιτρέπει να καταλάβετε ποιες δράσεις μπορούν να ιεραρχηθούν και να υλοποιηθούν εντός του δήμου, καθώς και ποιες είναι καλύτερα να ανατεθούν σε εξωτερικούς συνεργάτες. Όπου η τεχνογνωσία είναι περιορισμένη, πρέπει να ζητούνται εξωτερικοί ειδήμονες εξειδικευμένοι σε θέματα όπως οι συμβάσεις, οι κανονισμοί, η επικοινωνία, η διατροφή, οι προμήθειες, η διακυβέρνηση κλπ.

Σε αυτό προστίθεται η δυνατότητα συνεργασίας με ερευνητικά ιδρύματα και πανεπιστήμια που μπορούν να υποστηρίξουν τη δημοτική ομάδα με επιστημονικές γνώσεις. Αυτό μπορεί να είναι κρίσιμο στα πρώιμα στάδια του σχεδιασμού και της μέτρησης των επιπτώσεων μέσω της συλλογής και της ανάλυσης δεδομένων από δραστηριότητες.

Επιπλέον, η επένδυση στην κατάρτιση είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη νέων ειδικευμένων και μόνιμων εργαζομένων. Αυτό θα προάγει την ανταλλαγή γνώσεων και ταυτόχρονα θα διασφαλίσει τη σταθερότητα της ομάδας, μειώνοντας την εξάρτηση από μεμονωμένους ειδικούς. Η οριζόντια μεταφορά γνώσεων και η βελτίωση των δεξιοτήτων εντός της ομάδας αποτελούν ανεκτίμητους πόρους για τη συνεχή πρόοδο.

Διαμορφώστε σχέσεις συνεργασίας με επαγγελματίες για να αντισταθμίσετε την απουσία της τεχνογνωσίας στον δήμο, εξοικονομώντας χρόνο και ενέργεια.

2.5 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το θεμέλιο για τα κοινοτικά διατροφικά συστήματα έγκειται στις δραστηριότητες που αναπτύσσονται, οι οποίες απαιτούν προσεκτικό σχεδιασμό, οραματισμό, υλοποίηση και παρακολούθηση.

Δεδομένου ότι το διατροφικό σύστημα περιλαμβάνει διάφορους τομείς, οι πιθανές παρεμβάσεις και οι ενέργειες μπορεί να ποικίλουν σε μεγάλο βαθμό.

Είναι θεμελιώδες να προσεγγίζετε πάντα το διατροφικό σύστημα ολιστικά με τις δράσεις σας.

Τα ακόλουθα στοιχεία για τη μετάβαση σε ένα πιο βιώσιμο διατροφικό σύστημα είναι κρίσιμα:

1. **Εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες:** Βελτίωση της διατροφικής ευαισθητοποίησης των πολιτών μέσω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων
2. **Μείωση των αποβλήτων τροφίμων:** Εφαρμογή μέτρων για την αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων σε δημοτικό επίπεδο
3. **Τοπική παραγωγή τροφίμων:** Προώθηση ενός πιο βιώσιμου και τοπικού συστήματος παραγωγής τροφίμων
4. **Δωρεά και αναδιανομή τροφίμων:** Ενίσχυση του συστήματος δωρεάς τροφίμων για την προώθηση της ένταξης

1 Βελτίωση της διατροφικής ευαισθητοποίησης μεταξύ των πολιτών μέσω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

Πολλές πόλεις αναγνωρίζουν τον σημαντικό ρόλο της εκπαίδευσης και της διατροφικής ευαισθητοποίησης για την επίτευξη αποτελεσμάτων στα αστικά συστήματα διατροφής. Η καθιέρωση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στα σχολεία είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για να τονιστεί η θεμελιώδης σχέση μεταξύ τροφίμων, κλίματος, περιβάλλοντος και υγείας για τους νέους και να διευκολυνθεί η μετάδοσή της γνώσης μεταξύ των γενεών. Για την προώθηση ορθών πρακτικών εκτός των σχολικών τειχών, οι πόλεις μπορούν να εμπλέξουν τους μαθητές με στόχο τη διαμόρφωση διαφορετικής διατροφικής συμπεριφοράς στις οικογένειες. Ο τελικός στόχος είναι η ευαισθητοποίηση όχι μόνο των παιδιών αλλά και της ευρύτερης κοινότητας. Με την υλοποίηση δραστηριοτήτων στα σχολεία και ιδιαίτερα στα σχολικά κυλικεία, οι πόλεις διασφαλίζουν ότι τα παιδιά λαμβάνουν υγιεινά και θρεπτικά τρόφιμα, εξασφαλίζοντας έτσι ότι όλοι οι μαθητές τρώνε τουλάχιστον ένα πλήρες και ισορροπημένο γεύμα την ημέρα.

Τα σχολεία είναι ιδιαίτερα πρόσφορα για την καθιέρωση νέων διατροφικών συνηθειών, όπως η αύξηση των χορτοφαγικών επιλογών, αν και μπορεί να αντιμετωπίσουν την αντίσταση των γονέων και της βιομηχανίας κρέατος. Η αποτελεσματική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης από ειδικούς όπως οι διατροφολόγοι, είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Πολλές πόλεις του Food Trails εφάρμοσαν παρεμβάσεις στα σχολικά κυλικεία, αλλάζοντας τα μενού για την προώθηση της κατανάλωσης λαχανικών και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων. Άλλες πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν τη συμμετοχή των παιδιών σε μαγειρικές δραστηριότητες στα σχολικά κυλικεία (Κοπεγχάγη), τη δημιουργία σχολικών κήπων (Μπέργκαμο), την παροχή πρωινού σε νηπιαγωγεία (Tirana) και την παροχή μαθημάτων μαγειρικής και βιβλίων με συνταγές (Χρόνινγκεν). Τα παραδείγματα αυτά υπογραμμίζουν τη δέσμευση των πόλεων να προωθήσουν πιο υγιεινές διατροφικές συνήθειες και να ενισχύσουν τη βιωσιμότητα στις κοινότητές τους, ξεκινώντας από τη νέα γενιά.

Συμμετοχή των γονέων και της ευρύτερης κοινότητας στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες, οι οποίες δεν θα πρέπει να περιορίζονται στους μαθητές, ώστε να επιτευχθεί ευρύτερος και διαρκής αντίκτυπος.

2. Εφαρμογή μέτρων για την αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων σε δημοτικό επίπεδο

Η διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων έχει εξελιχθεί ως κρίσιμος πυλώνας σε πολλές πόλεις του Food Trails, καθώς είναι απαραίτητη για τον μετριασμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στις αστικές περιοχές. Ενώ οι προσπάθειες συχνά επικεντρώνονται στη βελτίωση της αναδιανομής τροφίμων, εξίσου σημαντική είναι η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Δεν μπορούν να αναδιανεμηθούν όλα τα τρόφιμα που προσφέρονται, ιδίως τα χαλασμένα ή τα αλλοιωμένα είδη. Για τον λόγο αυτό, οι πόλεις πρέπει να εξερευνήσουν εναλλακτικές λύσεις, όπως η χρήση αποβλήτων για την παραγωγή ενέργειας μέσω βιοδιασπαστών ή κομποστοποίησης. Η συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, των σούπερ μάρκετ και των εστιατορίων, είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική συλλογή και μείωση των αποβλήτων- ο δήμος μπορεί να τους υποστηρίξει στην ανάπτυξη βελτιωμένων στρατηγικών διαχείρισης αποβλήτων.

Η διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων απαιτεί λεπτομερή γνώση της έκτασης του προβλήματος. Θα μπορούσατε να συνεργαστείτε με ειδικούς οργανισμούς ή να διεξάγετε περιοδικές εκστρατείες ζύγισης για να αξιολογήσετε την παραγωγή αποβλήτων της πόλης.

Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην αρχή μιας πρωτοβουλίας. Επιπλέον, η έλλειψη καθορισμού προτεραιοτήτων από τις δημοτικές αρχές και οι ανεπαρκείς κανονισμοί μπορούν να εμποδίσουν τις προσπάθειες αποτελεσματικής διαχείρισης των αποβλήτων. Η διοργάνωση εργαστηρίων μπορεί να βελτιώσει τη συλλογή των οικιακών αποβλήτων, ενώ η δημιουργία μιας συνολικής πλατφόρμας που συνδέει τους παραγωγούς τροφίμων με όσους έχουν ανάγκη διευκολύνει τις προσπάθειες αναδιανομής. Επιπροσθέτως, η δημιουργία κόμβων αποβλήτων τροφίμων που χρησιμεύουν ως κέντρα συλλογής, σημεία διανομής και βιοαποικοδομητές βελτιώνει τη διαχείριση των αποβλήτων στην πόλη.

Οι θετικές πρωτοβουλίες για τη μείωση, την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων κατά τη διάρκεια του έργου Food Trails περιλαμβάνουν αναθεωρήσεις των μενού και τεχνικές ώθησης στα σχολικά κυλικεία, καθώς και τη δημιουργία κόμβων συλλογής και αναδιανομής πλεονασμάτων τροφίμων (Μιλάνο), μείωση του μεγέθους των μερίδων στα σχολεία (Κοπεγχάγη), εκπαίδευση του κλάδου της εστίασης σχετικά με το νομικό πλαίσιο και την απλούστευση των διαδικασιών που αφορούν τις δωρεές πλεονασμάτων τροφίμων (Βαρσοβία)και δημιουργία κομπόστ με τη χρήση οικιακών αποβλήτων τροφίμων από την κοινότητα (Μπέρμιγχαμ).

Χαρτογράφηση των ρόλων όλων των φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση των αστικών αποβλήτων.

3 Προώθηση μιας πιο βιώσιμης και τοπικής παραγωγής και διανομής τροφίμων

Οι τοπικές τροφικές αλυσίδες μπορούν να διαδραματίσουν βασικό ρόλο στη διαμόρφωση του αστικού διατροφικού συστήματος μιας πόλης. Η προτεραιότητα στα τοπικά προϊόντα όχι μόνο μειώνει τις εκπομπές από την παραγωγή τροφίμων και την υλικοτεχνική υποδομή, αλλά τονώνει και την τοπική οικονομία, ενισχύοντας τους δεσμούς μεταξύ πολλαπλών φορέων στην αλυσίδα εφοδιασμού. Η περιορισμένη διαθεσιμότητα γης αποτελεί πρόκληση. Οι πόλεις μπορούν να εξερευνήσουν καινοτόμες τεχνικές καλλιέργειας, όπως η υδατοκαλλιέργεια, η υδροπονική και η κάθετη καλλιέργεια, καθώς και οι συλλογικοί κήποι, τα μικρά αγροκτήματα και η αστική γεωργία. Συμμετοχή των παραγωγών στις συζητήσεις για την τοπική Διατροφική πολιτική για την ενθάρρυνση της καινοτομίας και την αύξηση της ευαισθητοποίησης αναφορικά με τις σχετικές ευκαιρίες.

Ο δήμος πρέπει να κατανοήσει την πραγματικότητα και τις ανάγκες αυτού του τομέα και, στη συνέχεια, να ενεργήσει ως διαμεσολαβητής για τη βελτίωση της γνώσης των παραγωγών σχετικά με την καινοτομία. Για παράδειγμα, εκτός από την προσφορά επιδοτήσεων, μια εναλλακτική είναι η οργάνωση εργαστηρίων για τη βιολογική γεωργία και τις καινοτόμες τεχνικές καλλιέργειας.

Ο δήμος θα πρέπει επίσης να στηρίξει τη δημιουργία δικτύων διανομής για τη διευκόλυνση της εφοδιαστικής των τοπικών προϊόντων και να παράσχει νομική και οικονομική βοήθεια για να ενθαρρύνει τους αγρότες να πάρουν μέρος σε νέα έργα ή προγράμματα καινοτομίας, εξασφαλίζοντας ένα ακμάζον τοπικό διατροφικό σύστημα.

Εκτός από την προώθηση της τοπικής παραγωγής, οι πόλεις θα πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στη βιώσιμη αστική και περιφερειακή γεωργία. Στο Food Trails, αρκετές πόλεις είτε δημιούργησαν αστικούς κήπους για πολίτες και μαθητές, όπως το Μπέργκαμο και το Φουνσάλ, είτε υποστήριξαν ενεργά κοινοτικές πρωτοβουλίες βιώσιμης παραγωγής τροφίμων, όπως το Χρόνινγκεν. Είναι σημαντικό να υποστηριχθούν οι παραγωγοί που εφαρμόζουν καινοτόμες γεωργο-οικολογικές μεθόδους και αξιοποιούν βιώσιμες πρακτικές δημόσιας προμήθειας τροφίμων για την υποστήριξη της αστικής γεωργίας και των τοπικών αλυσίδων εφοδιασμού, όπως στη Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό και στο Μιλάνο. Τέλος, η ανάπτυξη και η υποστήριξη τοπικών συστημάτων παραγωγής και διανομής μπορεί να ενισχύσει τις σχέσεις συνεργασίας μεταξύ καταναλωτών και παραγωγών σε αστικές περιοχές, όπως στη Μητροπολιτική Περιοχή της Γκρενόμπλ-Άλπεων.

Βεβαιωθείτε ότι οι αγρότες λαμβάνουν μέρος σε κάθε βήμα της μεταβατικής διαδικασίας.

4 Ενίσχυση του συστήματος δωρεάς τροφίμων για την προώθηση της ένταξης

Η αναθεώρηση του συστήματος αναδιανομής των δωρεών τροφίμων ήταν μια σημαντική δραστηριότητα για τις πόλεις που συμμετέχουν στο έργο Food Trails, καθώς συνδυάζει τους στόχους της μείωσης της σπατάλης τροφίμων και της παροχής στήριξης σε ευάλωτους ανθρώπους. Αυτό πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της παροχής πρόσβασης σε υγιεινά και θρεπτικά τρόφιμα για όλους, χωρίς να αφήνεται κανείς πίσω. Η πολιτική δέσμευση και οι υποστηρικτικοί κανονισμοί επηρεάζουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα τέτοιων πρωτοβουλιών. Η εγκαθίδρυση ενός ισχυρού δικτύου δωρεών με τη συμμετοχή εστιατορίων, σούπερ μάρκετ, κυλικείων και εταιρειών είναι απαραίτητη για τη βελτίωση της συνεργασίας και τη λήψη δωρεών τροφίμων που βρίσκονται σε αποδεκτά καλύτερη κατάσταση για αναδιανομή. Οι εκστρατείες επικοινωνίας μπορούν να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση και να ενθαρρύνουν περισσότερες επιχειρήσεις και άτομα να συμμετάσχουν στη διατροφική ένταξη, προωθώντας μια πολιτισμική αλλαγή προς ένα πιο βιώσιμο διατροφικό σύστημα για όλους.

Δεδομένης της μεγάλης εξάρτησης του συστήματος αναδιανομής από εθελοντές, η συνεχής κατάρτιση είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της σταθερότητας του συστήματος και τη διαφύλαξη της αποτελεσματικότητας των ρόλων τους.

Ενώ ο δήμος μπορεί να διαδραματίσει ρόλο στον σχεδιασμό στρατηγικών διανομής, η εφαρμογή είναι συνήθως ευθύνη οργανώσεων του λεγόμενου «τρίτου τομέα» και των ΜΚΟ. Η συνεργασία με τέτοιους οργανισμούς είναι απαραίτητη για τη δημιουργία ενός ισχυρού και αυτοσυντηρούμενου συστήματος που επηρεάζει επίσης τη διαχείριση των τραπεζών τροφίμων της πόλης. Επιπλέον, η δημιουργία ενός δικτύου οργανισμών με την ικανότητα να συλλέγουν και να αναδιανέμουν αποτελεσματικά τα τρόφιμα είναι ζωτικής σημασίας, ιδίως λόγω της μεταβλητότητας του εφοδιασμού και της σημασίας του χρονοδιαγράμματος στη διανομή των τροφίμων.

Αρκετές πόλεις επικεντρώθηκαν στα συστήματα αναδιανομής τροφίμων κατά τη διάρκεια του Food Trails: Η Βαρσοβία είδε την εισροή Ουκρανών προσφύγων εξαιτίας του πολέμου και έπρεπε να αναπτύξει ένα αποτελεσματικό, ρεαλιστικό και επαναληπτικό σύστημα, τα Τίρανα εργάστηκαν για να καταστήσουν πιο προσιτή την υγιεινή διατροφή ειδικά για τους πιο ευάλωτους και το Φουνσάλ συνεργάστηκε στενά με τις εργατικές γειτονιές, διανέμοντας σακούλες τροφίμων μαζί με οδηγίες για την προετοιμασία θρεπτικών γευμάτων με λίγα συστατικά.

Καθορίστε σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για τις δωρεές τροφίμων για να διασφαλίσετε ότι είναι ασφαλή, θρεπτικά και κατάλληλα για αναδιανομή και βεβαιωθείτε ότι οι κατευθυντήριες είναι κατανοητές από τις επιχειρήσεις τροφίμων.

2.6 ΜΑΘΗΣΗ

Το ταξίδι μιας πόλης προς ένα βελτιωμένο αστικό διατροφικό σύστημα περιλαμβάνει τη συμμετοχή σε δυναμικές δραστηριότητες μάθησης. Για να λειτουργήσουν οι καινοτομίες σε μεγαλύτερη κλίμακα, είναι σημαντικό να μοιράζονται οι γνώσεις και οι πρακτικές και να εφαρμόζονται σε διαφορετικά πλαίσια, δίνοντας κίνητρα για μάθηση και συνεργασία μεταξύ των ατόμων.

Τα ακόλουθα στοιχεία είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική αλληλοδιδακτική μάθηση και τη μεταφορά γνώσεων:

1. **Ανταλλαγή γνώσεων:** Διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων και πληροφοριών για την τόνωση της αναπαραγωγής των θετικών εμπειριών

2. **Απόκτηση έμπνευσης:** μάθηση από τις εμπειρίες άλλων πόλεων για την ανάπτυξη και επέκταση παρόμοιων πρωτοβουλιών

1 Διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων και πληροφοριών για την τόνωση της αναπαραγωγής των θετικών εμπειριών

Κατά τη διάρκεια του Food Trails, οι πόλεις συναντήθηκαν συχνά μεταξύ τους για να ανταλλάξουν εμπειρίες. Η μεταφορά γνώσεων σχετικά με τις καινοτομίες του διατροφικού συστήματος μπορεί να είναι πολύτιμη για άλλες πόλεις που βρίσκονται στη διαδικασία έναρξης παρόμοιων εγχειρημάτων. Η κοινή μάθηση μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, όπως παρουσιάσεις, εργαστήρια, επισκέψεις, συζητήσεις και εκδηλώσεις. Οι συμμετέχουσες πόλεις στο έργο Food Trails τόνισαν τα πλεονεκτήματα των προσωπικών ανταλλαγών, σημειώνοντας περισσότερες ευκαιρίες δικτύωσης.

Η ανταλλαγή πληροφοριών αποτελεί τη βάση για την επαναληψιμότητα των ορθών πρακτικών. Πρώτα, κατανοείτε και συλλέγετε πληροφορίες από άλλα πλαίσια. Στη συνέχεια, εξετάζετε πώς να προσαρμόσετε την αποκτηθείσα εμπειρία στη δική σας πόλη.

Η κοινή μάθηση διευκολύνει την ανταλλαγή γνώσεων σχετικά με συγκεκριμένα θέματα, γεγονός που μπορεί να εξοικονομήσει πόρους στα αρχικά στάδια των διαδικασιών μετατροπής του διατροφικού συστήματος. Μέσω της συνεργασίας με άλλους, ενδέχεται να κατανοήσετε καλύτερα τις δικές σας προτεραιότητες και να αξιολογήσετε τους διαθέσιμους πόρους στο πλαίσιο σας.

Μια βασική κοινή κουλτούρα και κοινά ενδιαφέροντα βοηθούν στη σύνδεση. Στην πραγματικότητα, οι ανταλλαγές είναι πιο αποτελεσματικές όταν οι πόλεις μοιράζονται κοινό έδαφος, όπως παρόμοιους στόχους, νομικά πλαίσια ή δραστηριότητες. Η συμβολή άλλων βοηθάει, ιδίως για τις πόλεις που μόλις ξεκίνησαν μια διαδικασία μετασχηματισμού. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, μπορεί να είναι ευκολότερο να επικεντρωθούμε στις επιχειρησιακές πτυχές του μετασχηματισμού, ενώ η ανταλλαγή συστημικών ζητημάτων, όπως η διακυβέρνηση, μπορεί να είναι πιο περίπλοκη. Τέλος, οι πληροφορίες που λαμβάνονται μπορούν να μοιραστούν και να διαδοθούν σε υψηλότερο επίπεδο στην πόλη, για να επεκταθούν οι γνώσεις.

Η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών αυξάνει τις πιθανότητες επιτυχούς αναπαραγωγής των δραστηριοτήτων.

2 Μάθηση από τις εμπειρίες άλλων πόλεων για την ανάπτυξη και επέκταση παρόμοιων πρωτοβουλιών

Οι αλληλεπιδράσεις αποτελούν πηγή έμπνευσης για νέες ιδέες που μπορούν να προσαρμοστούν σε διαφορετικά πλαίσια. Ακόμη και αν αυτές οι ιδέες δεν τεθούν άμεσα σε εφαρμογή, μπορούν να χρησιμεύσουν ως πολύτιμες πηγές έμπνευσης για το μέλλον, ακόμη και αν η τελική εφαρμογή μπορεί να διαφέρει από την αρχική ιδέα. Για παράδειγμα, το Χρόνινγκεν ανέπτυξε ένα βιβλίο μαγειρικής για παιδιά και οικογένειες εμπνευσμένο από το έργο του Μπέρμιγχαμ σχετικά με την Διατροφική πολιτική, ενώ το Μπέργκαμο ίδρυσε σχολικούς κήπους εμπνευσμένους από το έργο του Φουνσάλ σε αυτόν τον τομέα. Η άντληση πληροφοριών από αυτές τις αλληλεπιδράσεις μπορεί να ενισχύσει τις υπάρχουσες πρωτοβουλίες και να ωθήσει στη διερεύνηση νέων μοντέλων.

Η διαδικασία ανταλλαγής γνώσεων δεν περιορίζεται σε αλληλεπιδράσεις μεταξύ πόλεων- μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί μεταξύ διαφορετικών τμημάτων εντός μιας πόλης ή να προκληθεί από δραστηριότητες που ξεκινούν από οργανισμούς.

Φυσικά, κάθε ιδέα πρέπει να προσαρμόζεται στο συγκεκριμένο πλαίσιο. Η προσαρμογή εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως οι δομές διακυβέρνησης, τα νομικά πλαίσια, η διαθεσιμότητα πόρων, τα πολιτιστικά πλαίσια, τα επίπεδα συμμετοχής της κοινότητας και οι ευκαιρίες χρηματοδότησης.

Οι ανταλλαγές βοηθούν να φανεί πώς αντιμετωπίζονται παρόμοιες προκλήσεις σε άλλα πλαίσια, μολονότι υπάρχουν διαφορετικές συνθήκες. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε προβληματισμό σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης αυτών των προκλήσεων στο δικό μας διατροφικό σύστημα, ιδιαίτερα όταν μαθαίνουμε από μια πόλη που έχει ξεπεράσει με επιτυχία τα εμπόδια. Η έμπνευση από τις εμπειρίες τους μπορεί να απλοποιήσει την αναζήτηση λύσεων. Η πρόσβαση στην καθοδήγηση κάποιου που έχει ήδη διανύσει παρόμοιο μονοπάτι μπορεί να είναι πολύτιμη για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Χρησιμοποιήστε τις εμπειρίες των άλλων ως έμπνευση για μελλοντικές δραστηριότητες. Ακόμη και αν οι πόροι και ο χρόνος δεν επαρκούν επί του παρόντος για την υλοποίησή τους, οι ιδέες αυτές μπορούν να διατηρηθούν μέχρι να αλλάξουν οι συνθήκες.

3. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΜΠΝΕΟΥΝ

Τα παραδείγματα που περιλαμβάνονται σε αυτό το εγχειρίδιο είναι μερικοί από τους τρόπους με τους οποίους οι πόλεις του Food Trails εργάστηκαν για τα θέματα προτεραιότητας του Συμφώνου Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου. Κάθε παράδειγμα βαθμολογείται σε όλες τις κατηγορίες του προγράμματος «Τρόφιμα 2030» που καλύπτουν τα εξής: κλίμα, διατροφή, κυκλικότητα και κοινότητα. Ωστόσο, είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι οι περισσότερες παρεμβάσεις στο επισιτιστικό σύστημα αφορούν ταυτόχρονα πολλά θέματα και κατηγορίες προτεραιότητας.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η βελτίωση των αστικών συστημάτων τροφίμων απαιτεί την αλλαγή του τρόπου με τον οποίο οι δήμοι λαμβάνουν αποφάσεις, οργανώνονται και συνεργάζονται με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτό περιλαμβάνει την καλύτερη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών και των τμημάτων της πόλης, τη συνδημιουργία ή την αναθεώρηση των πολιτικών για τα τρόφιμα, την ανάπτυξη ενός αντιπροσωπευτικού συμβουλίου πολιτικής για τα τρόφιμα χωρίς αποκλεισμούς και τον εντοπισμό, τη χαρτογράφηση και την υποστήριξη τοπικών πρωτοβουλιών και πρωτοβουλιών βάσης.

ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι δήμοι μπορούν να υποστηρίξουν τους δημόσιους χώρους εστίασης και τους χονδρεμπόρους τους στην παρακολούθηση και τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων. Οι προσπάθειες σε επίπεδο πόλης μπορούν να περιλαμβάνουν την εκπαίδευση του κοινού και τις ευκαιρίες για τη δημιουργία και τη χρήση κομποστοποιημένων αποβλήτων τροφίμων, καθώς και τη διασφάλιση ότι η νομοθεσία και οι οδηγίες σχετικά με τη χρήση τροφίμων δεν ενθαρρύνουν την άσκοπη σπατάλη τροφίμων.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι πόλεις μπορούν να ενισχύσουν τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων προωθώντας τις διασυνδέσεις μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, χρησιμοποιώντας μια οικοσυστημική προσέγγιση για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση των χρήσεων γης, εξασφαλίζοντας ασφαλή πρόσβαση σε γη για βιώσιμη παραγωγή τροφίμων και παρέχοντας στους αστικούς και περιαστικούς παραγωγούς τροφίμων υλική και υλικοτεχνική υποστήριξη.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΙΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Οι βιώσιμες διατροφικές συνήθειες είναι καλές για τη δημόσια υγεία, την ευημερία και το περιβάλλον. Οι πόλεις μπορούν να προωθήσουν την εκπαίδευση στη βιώσιμη διατροφή και τις μαγειρικές δεξιότητες για το ευρύ κοινό και όσους εργάζονται στον τομέα των τροφίμων και να διερευνήσουν ρυθμιστικά και εθελοντικά μέσα για την προώθηση οικονομικά προσιτών, πολιτισμικά κατάλληλων βιώσιμων διατροφικών προτύπων.

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι πόλεις μπορούν να προωθήσουν τη βιωσιμότητα μέσω της βελτίωσης των συνδέσεων και των μεταφορών μεταξύ αστικών, περιαστικών και γειτονικών περιοχών παραγωγής τροφίμων. Τα συστήματα προμηθειών μπορούν να προωθήσουν την αγροοικολογική παραγωγή τροφίμων και τις ευκαιρίες αγοράς για τους περιφερειακούς παραγωγούς.. Η υποστήριξη των δημοτικών αγορών συνδέει άμεσα παραγωγούς και καταναλωτές μέσω σύντομων αλυσίδων εφοδιασμού.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ

Τα προβλήματα του αστικού διατροφικού συστήματος συνδέονται συχνά με την κοινωνική και οικονομική ανισότητα. Οι πόλεις θα πρέπει να ενσωματώσουν τις πρωτοβουλίες για τα τρόφιμα σε κοινωνικές δραστηριότητες και δράσεις αλληλεγγύης. Η προώθηση και η υποστήριξη των βασικών και καινοτόμων προσεγγίσεων συμβάλλει στη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης σε υγιεινά τρόφιμα για όλους.

3.1 ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η βελτίωση των αστικών συστημάτων τροφίμων απαιτεί την αλλαγή του τρόπου με τον οποίο οι δήμοι λαμβάνουν αποφάσεις, οργανώνονται και συνεργάζονται με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτό περιλαμβάνει την καλύτερη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών και των τμημάτων της πόλης, τη συνδημιουργία ή την αναθεώρηση των πολιτικών για τα τρόφιμα, την ανάπτυξη ενός αντιπροσωπευτικού συμβουλίου για τα τρόφιμα χωρίς αποκλεισμούς και τον εντοπισμό, τη χαρτογράφηση και την υποστήριξη τοπικών πρωτοβουλιών και πρωτοβουλιών βάσης.

Οι πόλεις του Food Trails ασχολήθηκαν με τα ακόλουθα ερωτήματα σχετικά με τη διακυβέρνηση:

1. **Πώς μπορεί η πόλη μου να εμπλέξει όσο το δυνατόν περισσότερους ενδιαφερόμενους στην αντιμετώπιση των προκλήσεων του διατροφικού συστήματος; Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό**

2. **Πώς μπορεί η πόλη μου να διασφαλίσει ότι η πολιτική μας για τα τρόφιμα συνδέεται με το ευρύτερο πολιτικό και οικονομικό της πλαίσιο; Μπέρμιγχαμ**

3. **Πώς μπορεί η πόλη μου να πείσει εκπροσώπους από πολλές δημοτικές υπηρεσίες καθώς και από εξωτερικούς οργανισμούς να συνεργαστούν; Θεσσαλονίκη**

Πώς μπορεί η πόλη μου να εμπλέξει όσο το δυνατόν περισσότερους ενδιαφερόμενους στην αντιμετώπιση των προκλήσεων του διατροφικού συστήματος;

Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό υπενθυμίζει στις άλλες πόλεις να επενδύσουν χρόνο και ενέργεια στην οικοδόμηση σχέσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η Διατροφική πολιτική μιας πόλης, ή άλλες ενέργειες σχετικά με τα τρόφιμα, θα πρέπει να εκπροσωπούν τους διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς στο διατροφικό σύστημα της πόλης αυτής. Όλες οι πόλεις του Food Trails έχουν διαπιστώσει τη σημασία της εμπλοκής διαφορετικών τύπων ενδιαφερομένων: μέλη του προσωπικού του δήμου, μικροί παραγωγοί, αγροοικολογικοί αγρότες, τοπικές επιχειρήσεις, υγειονομικές αρχές, ομάδες καταναλωτών, οργανώσεις του λεγόμενου «τρίτου τομέα», φιλανθρωπικές οργανώσεις και άλλοι. Το Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής της Μητροπολιτικής Περιοχής του Μπορντό έχει σήμερα πάνω από 300 μέλη. Αυτό το ευρύ φάσμα στήριξης επέτρεψε στη Μητροπολιτική Αρχή να αναπτύξει μια ισχυρή και φιλόδοξη Διατροφική πολιτική, καθώς και σχέδια δράσης για ένα βιώσιμο περιφερειακό διατροφικό σύστημα που προστατεύει τις ανάγκες των παραγωγών, των καταναλωτών και του ευρύτερου αγροτικού περιβάλλοντος.

Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό έχει 814.000 κατοίκους στην και περιλαμβάνει 28 δήμους. Οι δήμοι είναι υπεύθυνοι για τη συλλογική σίτιση των σχολείων και των ηλικιωμένων- στη Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό παράγονται 65.000 γεύματα ημερησίως για σχολεία και άλλους οργανισμούς. Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό υπέγραψε το MUFPP το 2015 και ξεκίνησε το Συμβούλιο Διατροφικής Πολιτικής το 2017. Κατά τη διάρκεια του Food Trails, η Μητροπολιτική Αρχή εφάρμοσε μια κοινή και φιλόδοξη επισιτιστική πολιτική που περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση των προμηθειών των σχολικών εστιατορίων ώστε να έχουν πρόσβαση σε υγιεινά, βιώσιμα και τοπικά τρόφιμα. Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό εργάστηκε επίσης για την ενίσχυση των τοπικών δικτύων και το κοινό όραμα του συμβουλίου πολιτικής τροφίμων.

Χάρη στο προηγούμενο έργο της για την ανάπτυξη του συμβουλίου πολιτικής τροφίμων, η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό κατάφερε να επιτύχει τον στόχο της για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης πολιτικής τροφίμων. Μια σειρά θεματικών εργαστηρίων επέτρεψε στους ανθρώπους να παρουσιάσουν τις ιδέες τους για τον τρόπο επίτευξης του κοινού τους στόχου. Οι εκπρόσωποι της Μητροπολιτικής Αρχής διαπίστωσαν ότι ήταν δύσκολο να συμμετάσχουν ορισμένα σημαντικά ενδιαφερόμενα μέρη: πολλοί άνθρωποι δεν εμπιστεύονταν την τοπική αυτοδιοίκηση και δεν αισθάνονταν ότι ακούγονταν ή ότι εκπροσωπούνταν από αυτήν. Για να ξεπεραστεί αυτό το συναίσθημα χρειάστηκε χρόνος και πολλές επαναλαμβανόμενες επαφές με τους ενδιαφερόμενους, εξασφαλίζοντας τελικά ότι οι απόψεις και οι προτάσεις των ανθρώπων συμπεριλαμβάνονταν στην ανάπτυξη των σχεδίων περιφερειακής πολιτικής για τα τρόφιμα. Το Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής της Μητροπολιτικής Αρχής είναι πλέον το επίσημο διοικητικό όργανο για την τροφίμων πολιτική της μητροπολιτικής περιοχής. Τα μέλη συνεργάζονται σύμφωνα με τις κύριες αρμοδιότητές τους, όπως οι δημόσιες υπηρεσίες, η γεωργία ή η μεταποίηση. Οι ομάδες εργασίας οργανώνονται γύρω από θέματα όπως οι τροφικές αλυσίδες, η ισότιμη πρόσβαση σε βιώσιμα ποιοτικά τρόφιμα και τα απόβλητα τροφίμων. Η συγκέντρωση ατόμων με διαφορετικές αρμοδιότητες αλλά κοινές ανησυχίες διασφαλίζει ότι το συμβούλιο ανταποκρίνεται στις αρμοδιότητές του, είναι δημοκρατικό και διατηρεί την εμπιστοσύνη των μελών και της κοινότητας. Η διατήρηση του διαλόγου και η διαφάνεια

όσον αφορά όλες τις ενέργειες και τις αποφάσεις συμβάλλουν στη διασφάλιση της υποστήριξης του συμβουλίου και της διατροφικής πολιτικής που έχει αναπτύξει.

Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό αντιμετώπισε προκλήσεις στη συνεργασία με το συμβούλιο της σχετικά με την Διατροφική πολιτική και άλλα ζητήματα. Η κύρια πρόκληση ήταν η εξισορρόπηση του χρόνου συζήτησης με συγκεκριμένες δράσεις, δεδομένου ότι οι ανθρώπινοι πόροι είναι περιορισμένοι. Η καλλιέργεια και η ανάπτυξη σχέσεων για τη διακυβέρνηση χωρίς αποκλεισμούς απαιτεί χρόνο. Και παρόλο που το συμβούλιο έχει ευρεία εκπροσώπηση, υπάρχουν σημαντικοί ενδιαφερόμενοι στο τοπικό αγροδιατροφικό σύστημα, όπως η αμπελουργία, που έχουν περιορισμένη συμμετοχή. Το έργο του συμβουλίου πολιτικής τροφίμων της Μητροπολιτικής Περιοχής καθοδηγείται από τον δυναμισμό και τον ενθουσιασμό των τοπικών φορέων που συνεργάζονται για την επίτευξη κοινών στόχων. Διεξάγονται εργαστήρια με βασικά ενδιαφερόμενα μέρη που συνεργάζονται για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την Διατροφική πολιτική της Μητροπολιτικής Περιοχής.

Χρησιμοποιήστε τις εμπειρίες των άλλων ως έμπνευση για μελλοντικές δραστηριότητες. Ακόμη και αν οι πόροι και ο χρόνος δεν επαρκούν επί του παρόντος για την υλοποίησή τους, οι ιδέες αυτές μπορούν να διατηρηθούν μέχρι να αλλάξουν οι συνθήκες.

Πώς μπορεί η πόλη μου να διασφαλίσει ότι η πολιτική μας για τα τρόφιμα συνδέεται με το ευρύτερο πολιτικό και οικονομικό της πλαίσιο;

Η στρατηγική του διατροφικού συστήματος του **Μπέρμιγχαμ** αντικατοπτρίζει τα κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της πόλης

Οιπολιτικέςγιατατρόφιμαείναιπιοαποτελεσματικέςεάναναπτυχθούν με την υποστήριξη πολιτικών από όλα τα πολιτικά κόμματα, καθώς και τοπικών ενδιαφερομένων, όπως ΜΚΟ, εθελοντικές οργανώσεις, κοινοτικές ομάδες και τοπικές επιχειρήσεις. Πρέπει επίσης να αναγνωρίζουν και να ασχολούνται με τους ευρύτερους παράγοντες που επηρεάζουν το διατροφικό σύστημα μιας πόλης, όπως η κοινωνικοοικονομική ανισότητα, η διαφήμιση ανθυγιεινών τροφίμων και η έλλειψη πρόσβασης σε γη. Το Μπέρμιγχαμ είναι μια μεγάλη, πολιτισμικά ποικίλη πόλη με πολλές οικονομικές και δημόσιες προκλήσεις υγείας. Η πόλη συνεργάζεται σταθερά με τους πολίτες σε όλα τα επίπεδα σε θέματα που σχετίζονται με τα τρόφιμα: το δημοτικό συμβούλιο έχει ισχυρούς δεσμούς με τις επιχειρήσεις, τις δημόσιες υπηρεσίες και τις κοινότητες.

Το Μπέρμιγχαμ είναι μια πόλη με μεγάλη πολιτιστική ποικιλομορφία και 1,2 εκατομμύρια κατοίκους. Η πόλη είναι μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του Συμφώνου Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου και υιοθέτησε τη δική της Στρατηγική διατροφικού συστήματος το 2022. Στο παρελθόν, το Μπέρμιγχαμ ήταν μέρος ενός εθνικού προγράμματος για την αντιμετώπιση της παιδικής παχυσαρκίας. Οι πιλοτικές δράσεις τους επικεντρώνονται στην ευαισθητοποίηση του κοινού για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων, στην προώθηση της τοπικής παραγωγής τροφίμων για την επισιτιστική ασφάλεια και στην ενθάρρυνση των νέων να ακολουθούν μια υγιεινή διατροφή που περιλαμβάνει φασόλια και όσπρια.

Μέσω μιας σειράς εκδηλώσεων ενημέρωσης του κοινού κατά την ανάπτυξη της στρατηγικής για το επισιτιστικό σύστημα, οι αξιωματούχοι της πόλης συνειδητοποίησαν τη σημασία της ενσωμάτωσης των δράσεων που σχετίζονται με τα τρόφιμα στο ευρύτερο πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο που επηρεάζει την ικανότητα των κατοίκων της πόλης να έχουν πρόσβαση σε υγιεινά τρόφιμα. Αυτό οδήγησε σε μια στρατηγική όπου τα τρόφιμα τοποθετούνται εντός ευρύτερων στόχων, οι οποίοι έχουν σχεδιαστεί για την τόνωση της οικονομίας και του φυσικού περιβάλλοντος. Το Μπέρμιγχαμ ανέπτυξε τη στρατηγική του για το διατροφικό σύστημα σε συνεργασία με επιχειρήσεις, ακτιβιστές, πολίτες, υπαλλήλους δημόσιας υγείας και άλλους. Η στρατηγική του υπογραμμίζει την ανάγκη για ένα αναγεννητικό διατροφικό σύστημα που αναγνωρίζει και καταργεί τα εμπόδια και τις μη βιώσιμες πρακτικές που βλάπτουν το περιβάλλον, τις κοινότητες και την οικονομία. Έργα για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων διεξάγονται σε πολλαπλά επίπεδα: τοπικές κοινοτικές οργανώσεις που αντιμετωπίζουν τη φτώχεια, ερευνητικές συμπράξεις που ασχολούνται με τη δημόσια υγεία και την υγεία του πλανήτη και διεθνείς συμπράξεις, όπως το Food Trails και το Σύμφωνο Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου (MUFPP), που υποστηρίζουν τις πόλεις στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και στην αναγνώριση των πολιτιστικών παραγόντων που επηρεάζουν τις διατροφικές πρακτικές. Το Μπέρμιγχαμ έχει αναπτύξει ένα εργαλείο λήψης αποφάσεων και ιεράρχησης δράσης για τα τρόφιμα (FADMaP), το οποίο επιτρέπει την ιεράρχηση δράσεων που υποστηρίζονται από τους πολίτες, αναδεικνύουν την ποικιλομορφία της πόλης και αντιμετωπίζουν τη φτώχεια και τις ανισότητες.

Επιπλέον, η πόλη προωθεί μια κυκλική οικονομία τροφίμων που υποστηρίζει τις μικρές επιχειρήσεις και επαναπροσδιορίζει τα απόβλητα τροφίμων ως πολύτιμο πόρο που μπορεί να αναζωογονήσει τα εξαντλημένα εδάφη και να υποστηρίξει την τοπική παραγωγή τροφίμων.

Η στρατηγική για το διατροφικό σύστημα του Μπέρμιγχαμ είναι φιλόδοξη και αντικατοπτρίζει την εμπειρία, τις γνώσεις και τις απόψεις των κατοίκων της πόλης. Με την ενεργό συμμετοχή ατόμων και οργανισμών που προηγουμένως ένιωθαν ότι δεν συμμετείχαν στις πολιτικές διαδικασίες, η στρατηγική συγκέντρωσε τους ανθρώπους και έχει ευρεία υποστήριξη. Ένα απροσδόκητο όφελος αυτής της συμμετοχικής διαδικασίας ήταν μια ανανεωμένη πίστη και δυναμική στη συμμετοχική διακυβέρνηση. Αυτή ήταν επίσης η εμπειρία της Μητροπολιτικής Περιοχής του Μπορντό, στο έργο της για την ανάπτυξη ενός συμπεριληπτικού συμβουλίου και μιας πολιτικής τροφίμων.

Η στρατηγική του Μπέρμιγχαμ για το διατροφικό σύστημα αναγνωρίζει εμπόδια και μη βιώσιμες πρακτικές που βλάπτουν το περιβάλλον, τις κοινότητες και την οικονομία.

Πώς μπορεί η πόλη μου να πείσει εκπροσώπους από πολλές δημοτικές υπηρεσίες καθώς και από εξωτερικούς οργανισμούς να συνεργαστούν;

Η Θεσσαλονίκη συνδιαμόρφωσε τη διατροφική της πολιτική μέσω συμμετοχικών εργαστηρίων με διάφορες δημοτικές υπηρεσίες και εξωτερικούς φορείς.

Οι πόλεις του Food Trails βρίσκονταν σε πολύ διαφορετικά στάδια της πορείας τους όσον αφορά την ανάπτυξη πολιτικών και δράσεων που σχετίζονται με τα τρόφιμα. Ένας από τους κύριους στόχους ορισμένων πόλεων ήταν η δημιουργία ενός συμβουλίου τροφίμων, το οποίο στη συνέχεια θα ανέπτυσσε μια Διατροφική πολιτική για την πόλη. Αυτή ήταν η περίπτωση της Θεσσαλονίκης.

Η Θεσσαλονίκη είχε ήδη λάβει ορισμένα μέτρα που ενίσχυαν τις προσπάθειές της για την ανάπτυξη ενός συμβουλίου τροφίμων και μιας πολιτικής για τα τρόφιμα. Είναι η Γαστρονομική Πρωτεύουσα της UNESCO και διαθέτει δίκτυα ενδιαφερομένων φορέων. Εργάζεται επίσης για πρωτοβουλίες που αφορούν τη μηδενική κατανάλωση ενέργειας, ενώ πολλά δημοτικά τμήματα εργάζονται για τα απόβλητα τροφίμων.

Η Θεσσαλονίκη, με 300.000 κατοίκους και πάνω από 1 εκατομμύριο στην μητροπολιτική της περιοχή, είναι ένα επίνειο με ποικιλόμορφη πολυπολιτισμική κληρονομιά. Είναι περήφανα μέρος του δικτύου Γαστρονομικών Πόλεων της UNESCO και φιλοξενεί ένα ετήσιο φεστιβάλ φαγητού. Η Θεσσαλονίκη είναι μέλος του Συμφώνου Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου (MUFPP) από την έναρξή του το 2015 και ανέπτυξε τη Στρατηγική Θεσσαλονίκη 2030 για την τοπική ανθεκτικότητα. Οι πιλοτικές δράσεις επικεντρώνονται στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού δικτύου τοπικών ενδιαφερομένων και στις αστικές γεωργικές δραστηριότητες.

Τα Βιωματικά Εργαστήρια της πόλης συγκέντρωσαν διάφορους ενδιαφερόμενους από οργανώσεις που σχετίζονται με τα τρόφιμα, κυβερνητικούς εκπροσώπους και ΜΚΟ. Συμμετείχαν διάφορα τμήματα του δήμου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εποπτεύουν την οικονομική ανάπτυξη, τον τουρισμό, τους πράσινους χώρους, τις κοινωνικές υποθέσεις και άλλα. Το συμβούλιο επεσήμανε συγκεκριμένα τη σημασία της συμπερίληψης των ευάλωτων ομάδων που συχνά παραβλέπονται στη διακυβέρνηση. Αυτό είναι σημαντικό, καθώς άλλες πόλεις έχουν διαπιστώσει ότι υπάρχουν περαιτέρω οφέλη για την τοπική και περιφερειακή διακυβέρνηση από την ανάπτυξη συμμετοχικών συστημάτων που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή ενός ευρέος φάσματος ατόμων. Στη συνέχεια, η Θεσσαλονίκη συνδιαμόρφωσε την πολιτική της για τα τρόφιμα μέσω μιας σειράς συμμετοχικών εργαστηρίων, εστιάζοντας σε θέματα που σχετίζονται με τους βασικούς τομείς του MUFPP. Αυτό έδωσε δομή στη διαδικασία συμμετοχής. Η πόλη συνεργάστηκε με τη Mamagaia, μια περιβαλλοντική οργάνωση με εμπειρία στον σχεδιασμό συμμετοχικών διαδικασιών για κοινωνικές και περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες.

Μολονότι η Θεσσαλονίκη αναγνώρισε τη σημασία της συμμετοχής διαφορετικών δημοτικών υπηρεσιών στο Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής και στην ανάπτυξη πολιτικής, διαπίστωσε ότι μερικές φορές είναι ευκολότερο να επικοινωνήσει με εξωτερικούς εταίρους παρά με τις εσωτερικές δημοτικές υπηρεσίες λόγω των απομονωμένων προτύπων εργασίας στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Η υπέρβαση αυτού του τύπου διακυβέρνησης αποτελεί κοινή πρόκληση για τις περισσότερες από τις πόλεις του Food Trails. Η Θεσσαλονίκη αντιμετώπισε επίσης ένα χάσμα μεταξύ της ανάπτυξης πολιτικής και της εφαρμογής των προτεινόμενων δράσεων, λόγω της έλλειψης ευρύτερης κατανόησης και δέσμευσης σε αυτό το είδος εργασίας, το οποίο είναι πολύ νέο στην Ελλάδα. Αυτό είναι ένα ζήτημα που αντιμετώπισαν πολλές πόλεις του Food Trails και ένα σημαντικό μάθημα για όλες τις πόλεις: η ανάπτυξη ενός συμβουλίου τροφίμων και μιας πολιτικής τροφίμων είναι μέρος του ταξιδιού του μετασχηματισμού του αστικού διατροφικού συστήματος, αλλά δεν είναι ο τελικός προορισμός!

Η ανάπτυξη ενός συμβουλίου τροφίμων και της πολιτικής τροφίμων αποτελεί μέρος του ταξιδιού της μεταμόρφωσης του αστικού διατροφικού συστήματος, αλλά δεν είναι ο τελικός προορισμός!

3.2 ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι δήμοι μπορούν να υποστηρίξουν τους δημόσιους χώρους εστίασης και τους χονδρεμπόρους τους στην παρακολούθηση και τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων.

Οι προσπάθειες σε επίπεδο πόλης μπορούν να περιλαμβάνουν την εκπαίδευση του κοινού και τις ευκαιρίες για τη δημιουργία και τη χρήση κομποστοποιημένων αποβλήτων τροφίμων, καθώς και τη διασφάλιση ότι η νομοθεσία και οι οδηγίες σχετικά με τη χρήση τροφίμων δεν ενθαρρύνουν την άσκοπη σπατάλη τροφίμων.

Οι πόλεις του Food Trails έχουν αντιμετωπίσει ορισμένα από τα ακόλουθα ερωτήματα σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων:

1. **Η πόλη μου έχει περιοριστική νομοθεσία και κανονισμούς σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων που αυξάνουν την ποσότητα των τροφίμων που σπαταλώνται στον κλάδο της εστίασης. Τι πρέπει να κάνουμε;**
Βαρσοβία

2. **Πώς μπορεί η πόλη μου να είναι πιο αποτελεσματική στην αναδιανομή του πλεονάσματος τροφίμων, έτσι ώστε να μην σπαταληθεί και να πάει σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη;**
Μιλάνο

3. **Πώς μπορεί η πόλη μου να υποστηρίξει την ανάπτυξη των γνώσεων και των δεξιοτήτων των πολιτών σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων, την αποθήκευση τροφίμων και την κομποστοποίηση;**
Μπέρμιγχαμ

Η πόλη μου έχει περιοριστική νομοθεσία και κανονισμούς σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων τροφίμων που αυξάνουν την ποσότητα των τροφίμων που σπαταλώνται στον κλάδο της εστίασης. Τι πρέπει να κάνουμε;

Η Βαρσοβία συνεργάστηκε με δικηγόρους και εκπροσώπους του κλάδου για να βελτιώσει την κατανόηση της σχετικής νομοθεσίας

Τόσο οι εμπειρίες των πόλεων όσο και οι ακαδημαϊκές έρευνες επιβεβαιώνουν ότι ένας σημαντικός παράγοντας της σπατάλης τροφίμων είναι η συχνά συγκεχυμένη νομοθεσία σχετικά με τον χειρισμό και την αναδιανομή των τροφίμων. Η ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τις ημερομηνίες «ανάλωση πριν» και «ανάλωση μέχρι» είναι μία από τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί προς αυτή την κατεύθυνση. Οι κατευθυντήριες γραμμές και η νομοθεσία μπορεί να είναι ιδιαίτερα δύσκολες για τις επιχειρήσεις, οι οποίες μπορεί να κινδυνεύουν από νομικές κυρώσεις για μη ορθό χειρισμό των τροφίμων. Αυτό είναι ένα ιδιαίτερα σοβαρό ζήτημα για τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια και τις επιχειρήσεις εστίασης, οι οποίες παράγουν υψηλό επίπεδο αποβλήτων τροφίμων, αλλά συχνά παραβλέπονται στην έρευνα και τις παρεμβάσεις για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων.

Η Βαρσοβία έχει σχεδόν 1,8 εκατομμύρια κατοίκους, εκ των οποίων περισσότεροι από 220.000 είναι φοιτητές. Έχει αναγνωριστεί ως η κορυφαία ευρωπαϊκή πόλη για την υποστήριξη της ανάπτυξης των επιχειρήσεων. Διαθέτει μια σημαντική βιομηχανία αγροτικών επιχειρήσεων με ισχυρές περιαστικές γεωργικές δραστηριότητες, οι οποίες συμπληρώνονται από την υποστήριξη ερευνητικών μονάδων αγροτικών επιχειρήσεων. Οι πιλοτικές τους πρωτοβουλίες στοχεύουν στην ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού συστήματος δωρεάς και διανομής τροφίμων, δίνοντας έμφαση στη συνεργασία με τις τοπικές επιχειρήσεις για την προώθηση ενός βιώσιμου διατροφικού συστήματος.

Μέσω του Food Trails, η Βαρσοβία ανέπτυξε ένα Διατροφικό Εργαστήριο που εργάζεται για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων στα εστιατόρια. Το Διατροφικό Εργαστήριο είναι ένας συνασπισμός ακαδημαϊκών, δικηγόρων τροφίμων, ιδιοκτητών εστιατορίων και προσωπικού, οι οποίοι συνεργάζονται για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων σε όλα τα στάδια των επιχειρήσεων εστίασης. Γρήγορα κατέστη σαφές ότι όλες οι επιχειρήσεις εστίασης στην πόλη δεν τολμούσαν να συμμετάσχουν σε προγράμματα αναδιανομής πλεονασμάτων τροφίμων, λόγω του φόβου τους ότι θα παραβιάσουν τους νόμους που σχετίζονται με τον κατάλληλο χειρισμό τροφίμων ή τους φορολογικούς νόμους σχετικά με τις δωρεές. Αυτό ανέδειξε επίσης το γεγονός ότι η σπατάλη τροφίμων σε αυτές τις επιχειρήσεις συμβαίνει σε πολλά στάδια: στις κουζίνες, πριν και μετά το σερβίρισμα του φαγητού στους πελάτες.

Η δωρεά τροφίμων μετά την ημερομηνία «ανάλωση πριν» επιτρέπεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον το προϊόν εξακολουθεί να είναι ασφαλές και βρώσιμο. Διαφορετικές χώρες έχουν τη δική τους εθνική νομοθεσία που υποστηρίζει ή περιορίζει αυτή την αναδιανομή των πλεονασμάτων τροφίμων σε ιδιώτες ή φιλανθρωπικές οργανώσεις. Έχουν διαπιστώσει ότι διαφορετικοί οργανισμοί ελέγχου τροφίμων μπορούν και κάνουν τις δικές τους ερμηνείες των κανονισμών για την ασφάλεια των τροφίμων. Αυτό προκαλεί σύγχυση στις επιχειρήσεις που φοβούνται να κάνουν λάθη και να παραβιάσουν τους νόμους.

Οι δικηγόροι τροφίμων έχουν γίνει σημαντικοί σύμμαχοι στο Διατροφικό Εργαστήριο της Βαρσοβίας. Συνιστούν σαφείς και απλές κατευθυντήριες γραμμές για τις επιχειρήσεις και για την ανάπτυξη εθνικής νομοθεσίας που υποστηρίζει και ενθαρρύνει την αναδιανομή των πλεονασμάτων τροφίμων. Η Ισπανία αναπτύσσει καινοτόμες προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, όπως η απαίτηση από τα εστιατόρια να παρέχουν δοχεία στους πελάτες που θα ήθελαν να πάρουν στο σπίτι τους μη καταναλωθείσες μερίδες του γεύματός τους.

Η καλύτερη κατανόηση των νομικών πλαισίων και των αναπτυσσόμενων νόμων και πρακτικών, καθώς και η επιχειρηματική και πολιτισμική υποστήριξη για την αναδιανομή του πλεονάσματος τροφίμων, θα βοηθήσουν στη μείωση των αποβλήτων τροφίμων.

Οι δικηγόροι τροφίμων συνιστούν σαφείς, απλές οδηγίες για τις επιχειρήσεις σχετικά με τον χειρισμό των αποβλήτων τροφίμων που υποστηρίζουν και ενθαρρύνουν την αναδιανομή των πλεονασμάτων τροφίμων.

Πώς μπορεί η πόλη μου να είναι πιο αποτελεσματική στην αναδιανομή του πλεονάσματος τροφίμων, έτσι ώστε να μην σπαταληθεί και να πάει σε ανθρώπους που έχουν ανάγκη;

Το Μιλάνο βελτίωσε την υλικοτεχνική υποδομή και τη συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη για αποτελεσματικότερη αναδιανομή

Πολλές πόλεις στο έργο Food Trails εργάζονται για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων, πολλά από τα οποία εξακολουθούν να είναι κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση. Το Μιλάνο, όπως και άλλες πόλεις του Food Trails, εργάζεται για τη συλλογή αυτού του φαγητού και τη βελτίωση της διανομής του. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19, το Μιλάνο πραγματοποίησε εκτεταμένη χαρτογράφηση των εθελοντικών οργανώσεων της πόλης που υποστήριζαν τις κοινότητες με τη διανομή πλεοναζόντων τροφίμων, καθώς και με την παροχή υλικής υποδομής που ήταν απαραίτητη για την εκτέλεση αυτού του έργου. Αυτό έδωσε στον δήμο βασικά στοιχεία για το πώς το πλεόνασμα τροφίμων ήδη αναδιανέμεται αποτελεσματικά στην πόλη.

Το Μιλάνο, με 1,4 εκατομμύρια κατοίκους και 3,5 εκατομμύρια στην μητροπολιτική του περιοχή, είναι η οικονομική και χρηματοπιστωτική πρωτεύουσα της Ιταλίας. Η πόλη φιλοξενεί 8 πανεπιστήμια με σχεδόν 200.000 φοιτητές. Το 2014, το Μιλάνο καθιέρωσε την τροφική πολιτική του, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας 10 «Κέντρων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων». Οι πιλοτικές δράσεις του Μιλάνου επικεντρώνονται στη βελτίωση της κυκλικότητας των δημοτικών συστημάτων σχολικών κυλικείων, παρεμβαίνοντας στις δημόσιες προμήθειες και στη μείωση των αποβλήτων.

Το Μιλάνο αναγνωρίζει ότι η σπατάλη τροφίμων συμβαίνει σε όλα τα στάδια του διατροφικού συστήματος. Κατά τη διάρκεια της Covid-19, η πόλη ανέπτυξε έναν ισχυρό συνασπισμό μεταξύ του ιδιωτικού τομέα, των τραπεζών τροφίμων και μη κερδοσκοπικών οργανώσεων. Ο συνασπισμός ανέπτυξε κόμβους αποβλήτων τροφίμων σε όλη την πόλη: τα τρόφιμα που είναι ακόμη κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση συλλέγονται από τα σούπερ μάρκετ και τα κυλικεία και μεταφέρονται στους κόμβους. Τα τρόφιμα αυτά στη συνέχεια αναδιανέμονται μέσω συσσιτίων, δεμάτων τροφίμων και μέσω καταστημάτων κοινωνικής αλληλεγγύης, όπου οι οικογένειες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε προσιτά τρόφιμα που προσφέρονται από διάφορες πηγές. Το Μιλάνο έχει επίσης αναπτύξει ένα κέντρο συλλογής στις κύριες αγορές χονδρικής φρούτων και λαχανικών. Διατίθεται χώρος για διάφορους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που συλλέγουν το αδιάθετο πλεόνασμα στο τέλος κάθε εμπορικής ημέρας. Το Μιλάνο εντάσσει την αναδιανομή του πλεονάσματος τροφίμων στο πλαίσιο ευρύτερων προσπαθειών για την εξάλειψη των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι πολίτες ως προς την υγιεινή διατροφή.

Η διαδικασία χαρτογράφησης και το έργο του Μιλάνου σχετικά με τα απόβλητα και το πλεόνασμα τροφίμων δίδαξε στην πόλη τη σημασία της συνεργασίας με διάφορους φορείς του ιδιωτικού, δημόσιου και εθελοντικού τομέα σε όλο το διατροφικό σύστημα.

Οι υποδομές, οι χώροι αποθήκευσης, οι μεταφορές και τα εμπόδια υλικοτεχνικής υποδομής πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν οι πόλεις αναπτύσσουν τη στρατηγική τους για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων με τη βελτίωση της αναδιανομής του πλεονάσματος τροφίμων.

Το Μιλάνο γνωρίζει επίσης ότι η βελτίωση της αναδιανομής του πλεονάσματος τροφίμων δεν λύνει το πρόβλημα της φτώχειας και πρέπει να θεωρηθεί ξεχωριστό θέμα. Η επισιτιστική βοήθεια πρέπει να εξεταστεί και να αναπτυχθεί στο ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο.

Οι υποδομές, οι χώροι αποθήκευσης, οι μεταφορές και τα υλικοτεχνικά εμπόδια επηρεάζουν την ικανότητα των πόλεων να αναδιανέμουν το πλεόνασμα τροφίμων.

Πώς μπορεί η πόλη μου να υποστηρίξει την ανάπτυξη των γνώσεων και των δεξιοτήτων των πολιτών σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων, την αποθήκευση τροφίμων και την κομποστοποίηση;

Οι «Κοινοτικοί Πρωταθλητές» του **Μπέρμιγχαμ** άλλαξαν τις ιδέες και τις συμπεριφορές των ανθρώπων γύρω από τα απόβλητα τροφίμων

Πολλές πρωτοβουλίες για τα απόβλητα τροφίμων επικεντρώνονται στη μείωση της σπατάλης και στην αποδοτικότερη χρήση των διατροφικών πόρων. Ωστόσο, ορισμένα μέρη των τροφίμων, όπως οι φλούδες της πατάτας και τα κελύφη των αυγών, είναι πολύ δύσκολο να χρησιμοποιηθούν. Είναι σημαντικό οι άνθρωποι και οι οργανισμοί να βρουν τρόπους αποτελεσματικής επεξεργασίας αυτών των αποβλήτων. Η κομποστοποίηση μπορεί να συμβάλει στη μείωση των αποβλήτων τροφίμων καθώς και στη δημιουργία πολύτιμου οργανικού λιπάσματος για την καλλιέργεια τροφίμων. Αυτό συμβάλλει σε μια κυκλική οικονομία, η οποία αποτελεί έναν από τους στόχους για τα Τρόφιμα 2030.

Το Μπέρμιγχαμ είναι μια πόλη με μεγάλη πολιτιστική ποικιλομορφία και 1,2 εκατομμύρια κατοίκους. Η πόλη είναι μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής του Συμφώνου Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου και υιοθέτησε τη δική της Στρατηγική διατροφικού συστήματος το 2022. Στο παρελθόν, το Μπέρμιγχαμ ήταν μέρος ενός εθνικού προγράμματος για την αντιμετώπιση της παιδικής παχυσαρκίας. Οι πιλοτικές δράσεις τους επικεντρώνονται στην ευαισθητοποίηση του κοινού για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων, στην προώθηση της τοπικής παραγωγής τροφίμων για την επισιτιστική ασφάλεια και στην ενθάρρυνση των νέων να ακολουθούν μια υγιεινή διατροφή που περιλαμβάνει φασόλια και όσπρια.

Το Μπέρμιγχαμ έχει ισχυρό υπόβαθρο στην εργασία με κοινοτικές πρωτοβουλίες και έχει χρησιμοποιήσει αυτές τις σχέσεις για την προώθηση της κομποστοποίησης και της εκπαίδευσης για τα απόβλητα τροφίμων σε ολόκληρη την κοινότητα.

Ένα από τα Βιωματικά Εργαστήρια του Μπέρμιγχαμ επικεντρώθηκε στη συνεργασία με τοπικές κοινότητες για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων και την αύξηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και του κινήτρου γύρω από την κομποστοποίηση. Το Μπέρμιγχαμ συνδέει τους τελικούς μακροπρόθεσμους στόχους με τα σχετικά προηγούμενα βήματα και τα αναμενόμενα αποτελέσματα των ενεργειών και των παρεμβάσεων στα διάφορα στάδια του Βιωματικού Εργαστηρίου. Η πόλη συνεργάστηκε στενά με κοινοτικές ομάδες που είχαν ήδη αναπτύξει δυνατές σχέσεις συνεργασίας με τη γειτονιά όπου σχεδιάστηκε η πιλοτική δοκιμή. Το έργο είχε ως στόχο να αλλάξει τις συμπεριφορές γύρω από τα απόβλητα τροφίμων και να οδηγήσει τους ανθρώπους στον διαχωρισμό των αποβλήτων τροφίμων από τα γενικά απορρίμματα. Απευθύνεται σε τρεις διαφορετικούς τύπους κατοικιών, με διαφορετικό βαθμό πρόσβασης σε κήπους ή δημόσιους χώρους για την επεξεργασία κομπόστ. Το έργο σημείωσε ότι οι κάτοικοι χρειάζονται τόσο πράσινη υποδομή –καλαθάκια κομποστοποίησης και υλικά για ζύμωση bokashi ή vermicomposting (με σκουλήκια)– όσο και κοινωνική υποδομή.

Οι κάτοικοι της γειτονιάς ήταν ενθουσιώδεις και αφοσιωμένοι στο έργο και πρόθυμοι να προωθήσουν τους στόχους του και να μοιραστούν τις πρακτικές τους γνώσεις και τον ενθουσιασμό τους με τους γείτονές τους. Αυτοί οι «Κοινοτικοί Πρωταθλητές» προώθησαν επίσης τη χρήση κομποστοποίησης σε κοινοτικά καλλιεργητικά προγράμματα.

Όπως πολλές από τις πρωτοβουλίες του Μπέρμιγχαμ για τα τρόφιμα, το σχέδιο κομποστοποίησης των αποβλήτων τροφίμων έχει αναπτυχθεί και παραδοθεί στην τοπική κοινότητα. Έχει επίσης ενσωματώσει ευρύτερους στόχους του διατροφικού συστήματος, όπως η προώθηση μιας υγιεινής διατροφής και η ενθάρρυνση της αστικής καλλιέργειας φρούτων και λαχανικών. Το έργο επικεντρώθηκε επίσης στις κοινότητες που σπάνια ακούγονται, οι οποίες αντιμετωπίζουν κοινωνικά και οικονομικά εμπόδια όσον αναφορά την υγιεινή διατροφή.

Η εμπειρία του Μπέρμιγχαμ είναι ότι τα προγράμματα που παρέχονται επιτακτικά και όχι με διάθεση συνεργασίας έχουν λίγες πιθανότητες να επιφέρουν μακροπρόθεσμη αλλαγή συμπεριφοράς.

3.3 ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι πόλεις μπορούν να ενισχύσουν τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων προωθώντας τους δεσμούς μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, χρησιμοποιώντας μια οικοσυστημική προσέγγιση για τον σχεδιασμό και τη διαχείριση της χρήσης της γης. Στόχος είναι η εξασφάλιση ασφαλούς πρόσβασης σε γη για βιώσιμη παραγωγή τροφίμων και η παροχή υλικής και υλικοτεχνικής υποστήριξης στους αστικούς και περιαστικούς παραγωγούς τροφίμων.

Οι πόλεις του Food Trails ασχολήθηκαν με τα ακόλουθα ερωτήματα γύρω από την παραγωγή τροφίμων:

1. **Θέλουμε να βεβαιωθούμε ότι οι άνθρωποι μπορούν να καλλιεργήσουν περισσότερα τρόφιμα στην πόλη μας. Τι μπορούμε να κάνουμε; Μπέργκαμο**

2. **Πώς μπορεί η πόλη μου να στηρίξει τους παραγωγούς που χρησιμοποιούν αγροοικολογικές μεθόδους για την παραγωγή τροφίμων; Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό**

3. **Πώς μπορεί η πόλη μου να ενισχύσει τις σχέσεις μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών; Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων**

Θέλουμε να βεβαιωθούμε ότι οι άνθρωποι μπορούν να καλλιεργήσουν περισσότερα τρόφιμα στην πόλη μας. Τι μπορούμε να κάνουμε;

Η αστική και περιαστική γη του **Μπέργκαμο** χρησιμοποιείται από κοινοτικές ομάδες για την παραγωγή τροφίμων

Η παραγωγή τροφίμων στις πόλεις είναι μια κοινή απάντηση για την εξασφάλιση αστικής επισιτιστικής ασφάλειας. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η διαθέσιμη γη προστατεύεται για την παραγωγή τροφίμων και ότι τα ευάλωτα άτομα και οι κοινότητες έχουν πρόσβαση σε γη για την παραγωγή τροφίμων. Στο πλαίσιο των εργασιών του στο Food Trails, το Μπέργκαμο χαρτογράφησε αστικούς και περιαστικούς χώρους καλλιέργειας και διασφαλίζει ότι τα οφέλη αυτών των χώρων καλλιέργειας υποστηρίζουν τις κοινότητες που αντιμετωπίζουν πολλαπλές προκλήσεις.

Το Μπέργκαμο συνέλεξε σημαντικά δεδομένα σχετικά με την προέλευση των τροφίμων της πόλης, τη διαθέσιμη γη εντός και πλησίον της πόλης και τον τρόπο με τον οποίο η δημοτική γη θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί καλύτερα για την παραγωγή τροφίμων.

Το Μπέργκαμο έχει 121.000 κατοίκους, εκ των οποίων περισσότερες από 23.000 είναι φοιτητές. Χρίστηκε Πόλη Δημιουργικής Γαστρονομίας της UNESCO το 2019. Η πόλη διαθέτει ένα ενεργό συμβούλιο πολιτικής για τα τρόφιμα και φιλοξενεί το φεστιβάλ «Γεωργία και Δικαίωμα στη Διατροφή» από το 2017. Οι πιλοτικές δράσεις τους αφορούν τη διατροφική εκπαίδευση, τη βιωσιμότητα του συστήματος σχολικών κυλικείων και τις προμήθειες.

Η πόλη έχει νέους κανονισμούς για το ποιος μπορεί να χρησιμοποιήσει δημοτική γη για αστική καλλιέργεια. Αυτό γίνεται για να αποφευχθεί το κοινό πρόβλημα της χρήσης δημόσιων γαιών για ιδιωτικά οφέλη. Στο Μπέργκαμο, η αστική γη για την παραγωγή τροφίμων δίνεται κατά προτεραιότητα σε οικογένειες με μικρά παιδιά και σε οργανώσεις που εργάζονται για την προώθηση κοινωνικών και οικονομικών οφελών. Τα οικόπεδα έχουν μειωθεί σε μέγεθος και ανατίθενται σε ιδιώτες για τρία χρόνια, μετά τα οποία η μίσθωση μπορεί να ανανεωθεί. Όλη η γη πρέπει να καλλιεργείται βιολογικά για να εξασφαλιστεί ένα υγιές περιβάλλον στους κήπους και στη γύρω, πυκνοκατοικημένη περιοχή. Αυτοί οι κήποι παρέχουν εκπαίδευση στους μισθωτές σχετικά με τη βιολογική καλλιέργεια οπωροκηπευτικών. Το Μπέργκαμο προωθεί επίσης την καλλιέργεια οπωροφόρων δέντρων σε όλη την πόλη. Οι Βοτανικοί Κήποι της πόλης δεσμεύονται για την προώθηση της γεωργικής βιοποικιλότητας. Η πόλη επεκτείνει τα εκπαιδευτικά της προγράμματα για την υποστήριξη της καλλιέργειας κατάλληλων, ανθεκτικών καλλιεργειών τροφίμων στην πόλη και τη γύρω περιοχή. Η επαρχία του Μπέργκαμο έχει πολλές βιολογικές γεωργικές δραστηριότητες. Η πόλη προωθεί επιχειρηματικές ευκαιρίες στον τομέα της βιολογικής γεωργίας για τους νέους, καθώς και την προώθηση και υποστήριξη των φυτοκομικών συνεργασιών μεταξύ βιοκαλλιεργητών και άλλων κοινωνικών πρωτοβουλιών.

Η διεξοδική χαρτογράφηση του αστικού και περιφερειακού διατροφικού συστήματος υποστήριξε τα σχέδια του Μπέργκαμο για την προώθηση της βιώσιμης παραγωγής τροφίμων, τη διεύρυνση της πρόσβασης σε αστικούς και περιαστικούς χώρους καλλιέργειας και την ανάπτυξη υλικοτεχνικής υποστήριξης για τους παραγωγούς. Αυτή η διαδικασία χαρτογράφησης παρείχε στην πόλη σημαντικά δεδομένα σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση του διατροφικού συστήματος, τους βασικούς εμπλεκόμενους φορείς και τις προτεραιότητες που πρέπει να θέσει η πόλη για να αυξήσει τη βιωσιμότητα του διατροφικού συστήματος.

Στο Μπέργκαμο, η αστική γη για την παραγωγή τροφίμων δίνεται κατά προτεραιότητα σε οικογένειες με μικρά παιδιά και σε οργανώσεις που εργάζονται για την προώθηση κοινωνικών και οικονομικών οφελών.

Πώς μπορεί η πόλη μου να υποστηρίξει τους παραγωγούς προς την κατεύθυνση της χρήσης περισσότερο αγρο-οικολογικών μεθόδων για την παραγωγή τροφίμων;

Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό υποστηρίζει τεχνικά και οικονομικά τους παραγωγούς ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν περισσότερες αγρο-οικολογικές πρακτικές και τους στηρίζει στην ανάπτυξη τοπικών και αμειβόμενων εμπορικών ευκαιριών

Με την υποστήριξη του Food Trails, η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό πραγματοποίησε μια λεπτομερή ανάλυση του εδαφικού της διατροφικού συστήματος, με αποτέλεσμα μια διεξοδική και φιλόδοξη στρατηγική γεωργικής και τροφικής ανθεκτικότητας. Η Μητροπολιτική Αρχή αναγνωρίζει ότι η επίτευξη πλήρους, πιστοποιημένου βιολογικού καθεστώτος μπορεί να φαίνεται δύσκολη για πολλούς παραγωγούς. Συνεπώς, στοχεύει σε 100% αγρο-οικολογική παραγωγή, με 30% πιστοποιημένη βιολογική παραγωγή έως το 2027 και 50% έως το 2050. Πρόκειται για φιλόδοξους πολιτικούς στόχους που απαιτούν σημαντικά τεχνικά και πρακτικά μέτρα για την εφαρμογή τους.

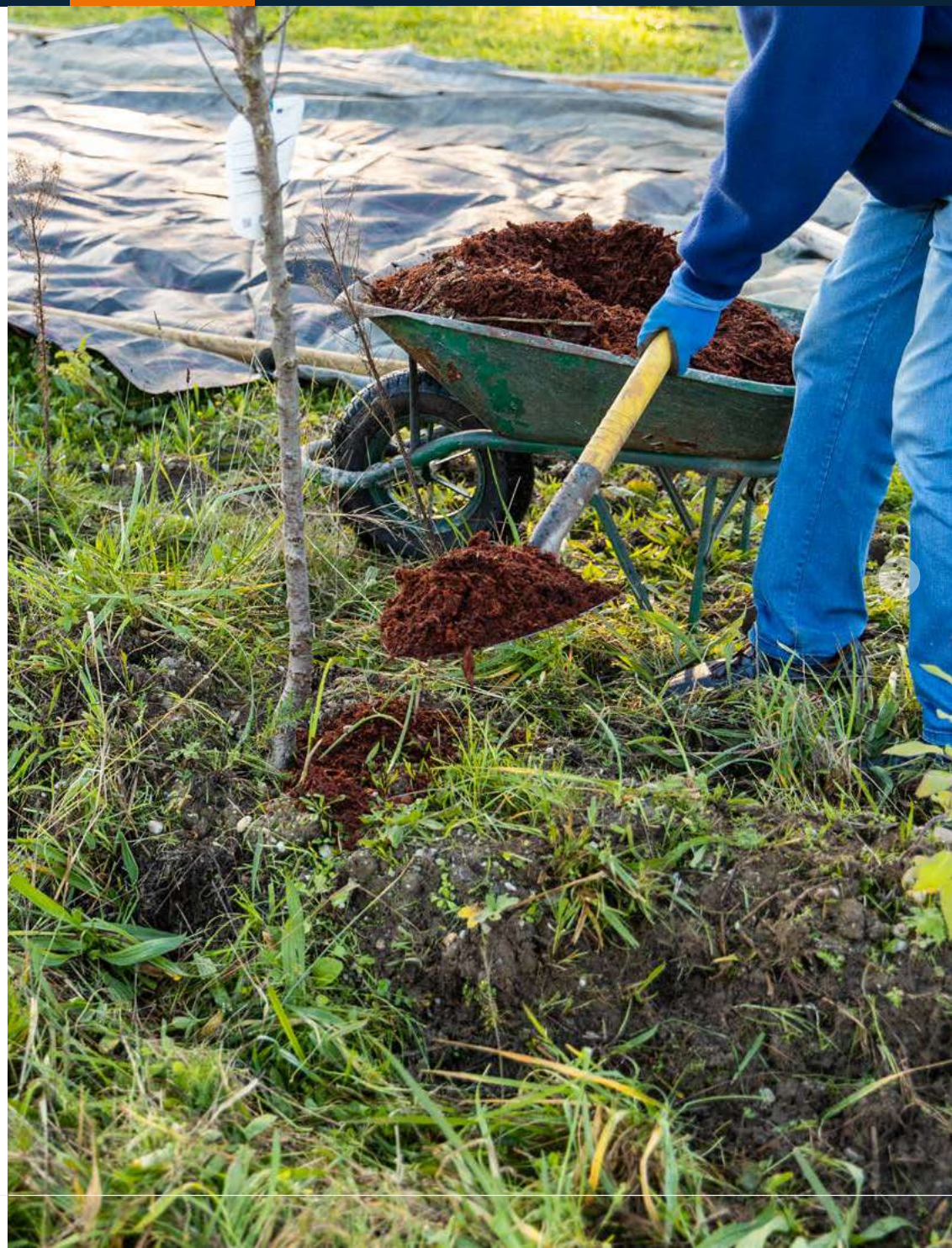

Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό έχει 814.000 κατοίκους στην και περιλαμβάνει 28 δήμους. Οι δήμοι είναι υπεύθυνοι για τη συλλογική σίτιση των σχολείων και των ηλικιωμένων- στη Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό παράγονται 65.000 γεύματα ημερησίως για σχολεία και άλλους οργανισμούς. Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό υπέγραψε το MUFPP το 2015 και ξεκίνησε το Συμβούλιο Διατροφικής Πολιτικής το 2017. Κατά τη διάρκεια του Food Trails, η Μητροπολιτική Αρχή εφάρμοσε μια κοινή και φιλόδοξη επισιτιστική πολιτική που περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση των προμηθειών των σχολικών εστιατορίων ώστε να έχουν πρόσβαση σε υγιεινά, βιώσιμα και τοπικά τρόφιμα. Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό εργάστηκε επίσης για την ενίσχυση των τοπικών δικτύων και το κοινό όραμα του συμβουλίου πολιτικής τροφίμων.

Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η παροχή κατάρτισης για τους νεοεισερχόμενους στον τομέα της γεωργίας, η πρόσβαση σε γη και οι ευκαιρίες αγοράς για τους αγρο-οικολογικούς παραγωγούς που τους επιτρέπουν να κερδίζουν μια δίκαιη τιμή για το προϊόν τους.

Οι αγρο-οικολογικοί παραγωγοί αντιμετωπίζουν σημαντικές οικονομικές προκλήσεις, καθώς πρόκειται για μια πιο δαπανηρή και απαιτητική σε εργασία μέθοδο παραγωγής τροφίμων. Η πρόσβαση σε αξιόπιστες αγορές για τα προϊόντα τους, σε συνδυασμό με το αυξημένο κόστος παραγωγής, μπορεί να δημιουργήσει δυσβάσταχτα εμπόδια τόσο για τους νέους όσο και για τους εδραιωμένους αγρο-οικολογικούς παραγωγούς. Η Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό έχει καταστήσει την ανάπτυξη αξιόπιστων αγορών για αυτούς τους παραγωγούς βασικό στόχο στις φιλοδοξίες του εδαφικού διατροφικού συστήματος. Έχει δημιουργήσει ισχυρές συνεργασίες με τοπικούς παραγωγούς τροφίμων και προσεγγίζει με συνέπεια όλες τις δράσεις για τα τρόφιμα στο πλαίσιο μιας περιφερειακής στρατηγικής που εξισορροπεί την ανάγκη των καταναλωτών για υγιεινά τρόφιμα με την ανάγκη των παραγωγών για δίκαιη τιμή. Οι αγρότες έχουν ισχυρή φωνή στο Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής. Η Μητροπολιτική Αρχή υποστηρίζει τις τοπικές πρωτοβουλίες για την άμεση αγορά τροφίμων από τους τοπικούς παραγωγούς, εξασφαλίζοντας δίκαιες τιμές και μια αξιόπιστη αγορά για αγρο-οικολογικούς παραγωγούς.

Συνεργάζονται επίσης με τους υπεύθυνους προμηθειών για να τους βοηθήσουν να αυξήσουν την ποσότητα των τοπικά παραγόμενων τροφίμων που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του συστήματος συλλογικής εστίασης και να παρέχουν οικονομικές επενδύσεις σε αγρότες που χρειάζονται υποστήριξη για την αλλαγή των πρακτικών παραγωγής τροφίμων σε αγρο-οικολογικές μεθόδους. Η Μητροπολιτική Αρχή συντονίζει επίσης μια ομάδα εμπειρογνωμόνων για τη διευκόλυνση των νεοεισερχόμενων στη γεωργία, ιδίως για εκείνους που χρησιμοποιούν αγρο-οικολογικές πρακτικές.

Η παροχή ισχυρής φωνής στους αγρότες στο Συμβούλιο διατροφικής πολιτικής συμβάλλει στην υλοποίηση σχετικών δράσεων για τη μεταμόρφωση του τοπικού διατροφικού συστήματος

Πώς μπορεί η πόλη μου να ενισχύσει τις σχέσεις μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών;

Η Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων διοργανώνει εκδηλώσεις και δράσεις που συνδέουν παραγωγούς και καταναλωτές

Η ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών και η άμεση σύνδεση παραγωγών και καταναλωτών αποτελεί σημαντικό βήμα για τη διασφάλιση της βιώσιμης παραγωγής τροφίμων. Πολλές πόλεις του Food Trails εργάζονται για την ανάπτυξη τοπικών ή περιφερειακών συστημάτων τροφίμων. Η Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων δημιούργησε τον Μήνα της Διατροφικής Μετάβασης για να παρέχει εκπαίδευση και έμπνευση για την παραγωγή τροφίμων και να ενισχύσει τους δεσμούς μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών.

Η Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων αποτελείται από 480.000 κατοίκους και 65.000 φοιτητές, διασκορπισμένους σε 49 δήμους. Αναγνωρισμένη ως Ευρωπαϊκή Πράσινη Πρωτεύουσα το 2022, η Μητροπολιτική Περιοχή συμβάλλει στην προώθηση ενός βιώσιμου διατροφικού συστήματος ως μέλος του Συμφώνου Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου. Από το 2020, η Μητροπολιτική Περιοχή διοργανώνει έναν Μήνα Διατροφικής Μετάβασης για την ευαισθητοποίηση των πολιτών. Οι άλλες πιλοτικές δράσεις κατά τη διάρκεια του Food Trails είναι η προώθηση μιας βιώσιμης μετάβασης στα σχολικά κυλικεία και η ανάπτυξη ενός διαπεριφερειακού συμβουλίου τροφίμων με τους δήμους της περιοχής.

Ο Μήνας της Διατροφικής Μετάβασης σχεδιάστηκε για να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες σχετικά με τον κεντρικό ρόλο των τροφίμων στην οικολογική μετάβαση και τη σημασία των τοπικών αγρο-οικολογικών παραγωγών. Κατά τη διάρκεια ενός μήνα, η Μητροπολιτική Αρχή διοργάνωσε επιδείξεις μαγειρικής, συζητήσεις, ομιλίες, κοινά γεύματα, επισκέψεις σε αγροκτήματα, αγορές παραγωγών και πολλά άλλα.

Αυτές οι δραστηριότητες ανέδειξαν τη σημασία των τοπικών παραγωγών και δημιούργησαν ευκαιρίες για τους καταναλωτές να δουν –και να δοκιμάσουν– τα τρόφιμα που παράγονται τοπικά. Οι εκδηλώσεις αφορούσαν επίσης ορισμένα από τα πιο δύσκολα στοιχεία της παραγωγής τροφίμων, όπως η διασφάλιση ότι τα υγιεινά τρόφιμα είναι προσιτά για τους καταναλωτές καθώς και ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στη στήριξη των αγρο-οικολογικών παραγωγών. Πραγματοποιήθηκαν δημόσιες ομιλίες και συζητήσεις σχετικά με το μέλλον της παραγωγής τροφίμων στην περιοχή της μητρόπολης, την κλιματική αλλαγή, τη διατροφική αλληλεγγύη, τον αντίκτυπο της βιομηχανικής γεωργίας και τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων. Καθ' όλη τη διάρκεια των ομιλιών και των εκδηλώσεων, δόθηκε έμφαση στη σύνδεση των αγροτικών παραγωγών με τους αστικούς καταναλωτές.

Ενώ ο Μήνας της Διατροφικής Μετάβασης περιελάμβανε ένα εντυπωσιακό εύρος και αριθμό εκδηλώσεων, είναι σημαντικό για τις πόλεις που επιθυμούν να φιλοξενήσουν παρόμοιες εκδηλώσεις να βεβαιωθούν ότι εξετάζουν τρόπους παρακολούθησης του αντίκτυπου των δημόσιων εκδηλώσεων. Οι πόλεις συχνά αξιολογούν τον αριθμό των συμμετεχόντων, αλλά αυτό δεν παρέχει πάντα πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο αυτών των εκδηλώσεων στην αλλαγή συμπεριφορών ή στην ευαισθητοποίηση. Είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι εκδηλώσεις αυτές προσελκύουν νέα ακροατήρια, τα οποία μπορεί να μην είναι εξοικειωμένα με αυτά τα ζητήματα ή να είναι λιγότερο πρόθυμα να παραστούν στις εν λόγω εκδηλώσεις.

Ο Μήνας Διατροφικής Μετάβασης της Μητροπολιτικής Περιοχής Γκρενόμπλ-Άλπεων περιλαμβάνει επιδείξεις μαγειρικής, ομιλίες, συζητήσεις, κοινά γεύματα, επισκέψεις σε αγροκτήματα, αγορές παραγωγών και πολλά άλλα.

3.4 ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΙΑΙΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Οι βιώσιμες διατροφικές συνήθειες είναι καλές για τη δημόσια υγεία, την ευημερία και το περιβάλλον. Οι πόλεις μπορούν να προωθήσουν τη βιώσιμη διατροφική εκπαίδευση και τις μαγειρικές δεξιότητες για το ευρύ κοινό, καθώς και για όσους εργάζονται στον τομέα των τροφίμων, και να διερευνήσουν ρυθμιστικά και εθελοντικά μέσα για την προώθηση προσιτών, πολιτισμικά κατάλληλων και βιώσιμων διατροφικών προτύπων.

Οι πόλεις του Food Trails έχουν εργαστεί για τη βελτίωση της βιωσιμότητας της δίαιτας και της διατροφής απαντώντας στις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. **Τι μπορεί να κάνει η πόλη μου για να εκπαιδεύσει τους μαθητές σχετικά με την υγιεινή διατροφή στα σχολεία;**
   Κοπεγχάγη

2. **Πώς μπορεί η πόλη μου να προωθήσει και να διευκολύνει την αλλαγή συμπεριφοράς προς βιώσιμα διατροφικά πρότυπα;**
   Φουνσάλ

3. **Τι γνώσεις και δεξιότητες χρειάζονται οι πολίτες και το προσωπικό εστίασης στην πόλη μου για να έχουν καλύτερη διατροφή; Ποιες δράσεις μπορούν να το υποστηρίξουν;**
   Χρόνινγκεν

Τι μπορεί να κάνει η πόλη μου για να εκπαιδεύσει τους μαθητές σχετικά με την υγιεινή διατροφή στα σχολεία;

Η Κοπεγχάγη έχει καθιερώσει την εκπαίδευση για το σύστημα διατροφής στα σχολεία της, διδάσκοντας στους μαθητές για τα βιώσιμα τρόφιμα και την υγιεινή διατροφή.

Η ανάπτυξη υγιεινών διατροφικών συνηθειών στους νέους είναι ένα σημαντικό βήμα προς την εξασφάλιση της μελλοντικής υγείας και ευημερίας. Πολλές πόλεις του Food Trails εργάζονται για την προώθηση της υγιεινής διατροφής μέσω των σχολικών γευμάτων και της διατροφικής εκπαίδευσης. Η Κοπεγχάγη συνεργάζεται με μαθητές, τοπικούς αγρότες και σχολικούς σεφ για να διασφαλίσει ότι οι μαθητές ενημερώνονται για τα διατροφικά στοιχεία μιας υγιεινής διατροφής, τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο του διατροφικού συστήματος και τα πολιτισμικά ποικίλα και σημαντικά τρόφιμα.

Η Κοπεγχάγη έχει 650.000 κατοίκους, εκ των οποίων 65.000 είναι φοιτητές. Κατατάχθηκε ως η δεύτερη πιο βιώσιμη πόλη στον κόσμο σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Δείκτη Βιωσιμότητας (Global Liveability Index) το 2022. Η πόλη έχει μια ενεργή Στρατηγική Τροφίμων για το 2020-2025 και μια φιλόδοξη Στρατηγική Κλίματος από το 2019. Οι πιλοτικές δράσεις επικεντρώνονται στις βιώσιμες δημόσιες συμβάσεις, στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για τα σχολεία και στην ευαισθητοποίηση για την υγιεινή διατροφή.

Η πόλη της Κοπεγχάγης προωθεί δημόσια γεύματα φιλικά προς το κλίμα. Ένας από τους κύριους χώρους για αυτές τις παρεμβάσεις είναι το σχολικό σύστημα. Οι δημοτικές κουζίνες της Κοπεγχάγης ετοιμάζουν περίπου από 115.000 γεύματα ημερησίως. Το προσωπικό που εργάζεται στις κουζίνες της πόλης αλλάζουν τα μενού για να μειώσουν την περιεκτικότητα σε κρέας και να προωθήσουν πιο υγιεινές διατροφικές επιλογές. Σε πολλά από τα σχολεία της πόλης, τα τρόφιμα και το διατροφικό σύστημα βρίσκονται στο επίκεντρο του εκπαιδευτικού προγράμματος. Οι μαθητές συμμετέχουν σε όλα τα στάδια. Μαθαίνουν για το διατροφικό σύστημα και τον αντίκτυπό του στο περιβάλλον, καθώς και για την ιστορία των διαφόρων καλλιεργειών. Οι νέοι συνεργάζονται με τους σεφ για την ανάπτυξη του μενού, την προετοιμασία δειγμάτων άγνωστων πιάτων και την ενθάρρυνση προς τους συνομηλίκους τους προκειμένου να δοκιμάσουν αυτά τα νέα τρόφιμα. Πολλά από τα πιάτα αντανακλούν την αυξανόμενη πολιτισμική πολυμορφία της πόλης. Το μαγείρεμα και το μοίρασμα νέων τροφίμων θεωρείται ως ένας τρόπος για την προώθηση πολιτισμικά κατάλληλων βιώσιμων διατροφών και την υιοθέτηση της κοινωνικής αλλαγής μέσω του μοιράσματος και της απόλαυσης του φαγητού. Η Κοπεγχάγη έχει αναπτύξει επίσης καινοτόμες εκπαιδευτικές σχέσεις με τους τοπικούς αγρότες, στο πλαίσιο των σχεδίων της πόλης να συνδέσει την εκπαίδευση των παιδιών με τα τρόφιμα που καταναλώνουν. Με την υποστήριξη του Food Trails, η Κοπεγχάγη ανέπτυξε δεσμούς μεταξύ μαθητών και αγροτών, επιτρέποντας στους νέους να μάθουν πώς καλλιεργούνται οι πατάτες και τις πραγματικές συνθήκες της γεωργίας.

Το έργο αυτό αποτελεί παράδειγμα των προσπαθειών της πόλης να αναπτύξει καινοτόμους διαγωνισμούς προμηθειών που περιλαμβάνουν ένα εκπαιδευτικό σκέλος.

Οι προσπάθειες της Κοπεγχάγης για την προώθηση της υγιεινής διατροφικής εκπαίδευσης αντιμετωπίζουν ευρύτερες προκλήσεις. Τα σχολεία σημειώνουν ότι οι μεγαλύτεροι μαθητές συχνά επιλέγουν να αγοράζουν τα γεύματά τους από τοπικά εστιατόρια γρήγορου φαγητού. Τα σχολεία εργάζονται για την ανάπτυξη επιλογών μενού που μιμούνται τα μενού γρήγορου φαγητού, ενώ ενσωματώνουν πιο υγιεινά συστατικά. Περαιτέρω εργασία μπορεί να χρειαστεί για να ενσωματωθούν οι τοπικοί φορείς του διατροφικού συστήματος εκτός των σχολείων. Άλλες πόλεις του Food Trails ασχολούνται με αυτό το ζήτημα αναπτύσσοντας νομοθεσία που περιορίζει την πώληση γρήγορου φαγητού κοντά στα σχολεία.

Η Κοπεγχάγη συνεργάζεται με τοπικούς αγρότες και σχολικούς σεφ για την παροχή εκπαίδευσης σχετικά με τα διατροφικά συστήματα.

Τι μπορεί να κάνει η πόλη μου για να εκπαιδεύσει τους μαθητές σχετικά με την υγιεινή διατροφή στα σχολεία;

Το Φουνσάλ προωθεί βιώσιμες διατροφικές συνήθειες μέσω σχολείων, κοινοτικών προγραμμάτων και κοινωνικών παρεμβάσεων που αντιμετωπίζουν τις ανισότητες

Η ανάπτυξη βιώσιμων διατροφικών συνηθειών στο σύνολο του πληθυσμού απαιτεί ευρείες και καινοτόμες προσεγγίσεις. Αυτές μπορούν να υποστηριχθούν και να ενισχυθούν με τη σύνδεση των προσπαθειών με άλλες κοινωνικές και οικονομικές παρεμβάσεις. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος Food Trails, το Φουνσάλ επέδειξε δημιουργικότητα και δέσμευση για την αλλαγή των διατροφικών συνηθειών των κατοίκων της πόλης. Οι βιώσιμες διατροφικές συνήθειες αποτελούν κεντρικό στόχο των Βιωματικών Εργαστηρίων της πόλης.

Στα πρώτα στάδια της πανδημίας της Covid-19, το Φουνσάλ οργάνωσε τη διανομή των «Ζωτικών Καλαθιών». Αυτά τα καλάθια περιελάμβαναν υγιεινά τρόφιμα από τοπικούς παραγωγούς, καθώς και συμβουλές και συνταγές για την υποστήριξη μιας υγιεινής διατροφής.

Το Φουνσάλ, η πρωτεύουσα του νησιού της Μαδέρας, είναι ένα ζωντανό τουριστικό κέντρο με 105.000 κατοίκους. Η πόλη υποστηρίζει ενεργά την κοινότητα μέσω πρωτοβουλιών όπως το «Ζωτικό Καλάθι του Φουνσάλ», το οποίο παρέχει βοήθεια σε οικογένειες με χαμηλό εισόδημα. Υιοθετώντας την αειφορία, το Φουνσάλ προωθεί την αστική καλλιέργεια, αποτρέπει την σπατάλη τροφίμων και ενθαρρύνει την κομποστοποίηση κατά τη διάρκεια του έργου Food Trails.

Η πόλη διαθέτει ένα εδραιωμένο πρόγραμμα Οικολογικών Σχολείων, όπου τα παιδιά φυτεύουν και καλλιεργούν λαχανικά. Οι κήποι χρησιμοποιούνται ως ευκαιρία για να μάθουν τα παιδιά για τη βιολογική παραγωγή και τη σημασία μιας υγιεινής διατροφής.

Το Φουνσάλ ενσωματώνει επίσης τη διατροφική εκπαίδευση σε άλλες κοινωνικές πρωτοβουλίες που στηρίζουν τις ευάλωτες κοινότητες. Αυτό είναι σημαντικό, καθώς οι ομάδες αυτές συχνά δυσκολεύονται να εξασφαλίσουν μια υγιεινή διατροφή και κινδυνεύουν περισσότερο από μη μεταδοτικές ασθένειες λόγω κακής διατροφής. Ο δήμος προωθεί τη διατροφική εκπαίδευση μέσω κοινοτικών προγραμμάτων προσέγγισης, βρεφονηπιακών σταθμών και δραστηριοτήτων στις εργατικές γειτονιές. Το Φουνσάλ έχει μακρά ιστορία στη συνεργασία με άτομα και κοινότητες που αντιμετωπίζουν κοινωνικοοικονομικές προκλήσεις και χρησιμοποιεί αυτή την εμπειρία για να ενημερώσει και να ενισχύσει τις προσπάθειές του για την προώθηση της υγιεινής διατροφής.

Η πόλη έχει αναβιώσει το σύστημα παραχωρήσεων και έχει πλέον διαθέσει όλους τους δημοτικούς χώρους καλλιέργειας σε άτομα που το έχουν ανάγκη. Η γη δίνεται κατά προτεραιότητα σε άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια και την επισιτιστική ανασφάλεια και παρέχεται εκπαίδευση για να εξασφαλιστεί ότι οι άνθρωποι μπορούν να καλλιεργούν υγιεινά τρόφιμα, με βιώσιμο τρόπο, για τους ίδιους και τις οικογένειές τους.

Το Φουνσάλ έχει διαπιστώσει ότι η αλλαγή συμπεριφοράς πρέπει να υποστηρίζεται με εκπαίδευση, ευκαιρίες για την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων και ένα κοινωνικά υποστηρικτικό πλαίσιο που ενθαρρύνει νέες πρακτικές. Παρέχοντας εκπαίδευση σε πολλαπλά, ποικίλα επίπεδα, καθώς και διασφαλίζοντας ότι οι άνθρωποι έχουν τα συστατικά και τις μαγειρικές δεξιότητες που απαιτούνται, το Φουνσάλ αποτελεί έμπνευση για την προώθηση αλλαγών στη διατροφική συμπεριφορά.

Παρέχοντας εκπαίδευση σε πολλαπλά, ποικίλα επίπεδα, καθώς και διασφαλίζοντας ότι οι άνθρωποι έχουν τα συστατικά και τις μαγειρικές δεξιότητες που απαιτούνται, το Φουνσάλ αποτελεί έμπνευση για την προώθηση αλλαγών στη διατροφική συμπεριφορά.

Τι γνώσεις και δεξιότητες χρειάζονται οι πολίτες και το προσωπικό εστίασης στην πόλη μου για να έχουν καλύτερη διατροφή; Ποιες δράσεις μπορούν να το υποστηρίξουν;

Το Χρόνινγκεν ανάπτυξε ένα βιβλίο μαγειρικής, κάρτες συνταγών, εργαστήρια και επαγγελματική εκπαίδευση γύρω από υγιεινές διατροφικές επιλογές

Το Χρόνινγκεν επικεντρώθηκε στην πρωτεϊνική μετάβαση σε όλα τα Βιωματικά Εργαστήρια κατά τη διάρκεια του Food Trails. Για να επιτευχθεί αυτή η σημαντική αλλαγή στη διατροφή των ανθρώπων, η πόλη αναγνωρίζει τη σημασία της συνεργασίας με τις τοπικές κοινότητες για να εξασφαλίσει ότι οι άνθρωποι έχουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την προετοιμασία υγιεινών γευμάτων. Μέσω της στενής συνεργασίας με οργανισμούς που υποστηρίζουν κοινότητες που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση στην υγιεινή διατροφή, το Χρόνινγκεν ανέπτυξε μια σειρά παρεμβάσεων, η οποίες είναι σχεδιασμένες για την υποστήριξη της υγιεινής μαγειρικής και διατροφής.

Το μαγείρεμα υγιεινών γευμάτων μπορεί να είναι ιδιαίτερα δύσκολο για άτομα με περιορισμένο εισόδημα.

Το Χρόνινγκεν, με 235.000 κατοίκους και 65.000 φοιτητές (περισσότεροι από 10.000 από τους οποίους είναι ξένοι φοιτητές), είναι η μεγαλύτερη πόλη και το οικονομικό κέντρο της βόρειας Ολλανδίας. Με την πλειονότητα του πληθυσμού να είναι κάτω των 35 ετών, είναι μια νεανική, δραστήρια πόλη που διαθέτει ζωντανά πολιτιστικά αξιοθέατα και ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την προώθηση βιώσιμων διατροφικών πρακτικών. Η υγεία, η βιωσιμότητα, η κοινωνική ένταξη και η συμμετοχή της κοινότητας αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη των πιλοτικών δράσεων του Χρόνινγκεν.

Το έργο του βιβλίου μαγειρικής σχεδιάστηκε από κοινού με οργανώσεις που εργάζονται απευθείας με άτομα που δυσκολεύονται να ακολουθήσουν μια υγιεινή διατροφή και ενσωμάτωσε την εμπειρία και τις γνώσεις τους σχετικά με τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν αυτές οι ομάδες στο να ακολουθήσουν μια βιώσιμη διατροφή. Το Χρόνινγκεν έχει πολλούς φοιτητές, και πολλούς νέους μετανάστες, οι οποίοι συχνά στερούνται πόρων για μια υγιεινή διατροφή.

Το Χρόνινγκεν έχει αναπτύξει ένα βιβλίο μαγειρικής με εύκολες, φθηνές συνταγές. Οι περισσότερες από αυτές είναι φυτικές. Το βιβλίο μαγειρικής έχει γραφτεί σε μια απλή, εύληπτη γλώσσα. Η πόλη προσπάθησε να ενσωματώσει τη γνώση και την εξοικείωση με το μαγείρεμα σε όλα τα σχετικά προγράμματα, συνεργαζόμενη στενά με τα κοινοτικά κέντρα και προσφέροντας εκπαίδευση σε δασκάλους μαγειρικής. Δωρεάν εργαστήρια προσφέρονταν σε κοινοτικά κέντρα και σχολεία, δίνοντας πρακτικά μαθήματα μαγειρικής με βάση τις συνταγές του βιβλίου μαγειρικής. Τα μαθήματα μαγειρικής προσφέρονται επίσης στα σχολεία, με την ανάπτυξη μιας παιδικής έκδοσης του βιβλίου μαγειρικής. Αυτό θα χρησιμοποιηθεί επίσης σε κοινοτικά κέντρα για να προσφέρουν μαθήματα μαγειρικής για τα παιδιά. Οι μαγειρικές δεξιότητες είναι σημαντικές όταν ενθαρρύνετε νέες δίαιτες χωρίς κρέας. Άλλες πόλεις του Food Trails έχουν προσφέρει εκπαίδευση σε μάγειρες κυλικείων, ώστε να μπορούν να ετοιμάζονται νόστιμα, φυτικά γεύματα σε σχολεία και άλλους χώρους κοινοτικής εστίασης.

Οι προσπάθειες του Χρόνινγκεν να ενθαρρύνει τη μετάβαση σε μια υγιεινή διατροφή έχουν επικεντρωθεί στην παροχή μαγειρικής δεξιοτήτων σε εκείνες τις ομάδες που τείνουν να υποφέρουν από συνδυασμένες προκλήσεις όσον αφορά την υγιεινή διατροφή. Η πόλη έχει συνεργαστεί στενά με τις κοινοτικές οργανώσεις κατά την ανάπτυξη των παρεμβάσεών της. Πολύ συχνά, τα θρεπτικά γεύματα θεωρούνται υπερβολικά ακριβά για πολλούς ανθρώπους. Το Χρόνινγκεν έχει αποδείξει ότι η υγιεινή διατροφή είναι προσιτή σε όλους.

Οι μαγειρικές δεξιότητες είναι σημαντικές όταν ενθαρρύνεται η υγιεινή διατροφή με τη χρήση νέων συστατικών.

3.5 ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Οι πόλεις μπορούν να προωθήσουν τη βιωσιμότητα μέσω της βελτίωσης των συνδέσεων και των μεταφορών μεταξύ αστικών, περιαστικών και γειτονικών περιοχών παραγωγής τροφίμων. Τα συστήματα προμηθειών μπορούν να προωθήσουν την αγροοικολογική παραγωγή τροφίμων και τις ευκαιρίες αγοράς για τους περιφερειακούς παραγωγούς.. Η υποστήριξη των δημοτικών αγορών συνδέει άμεσα παραγωγούς και καταναλωτές μέσω σύντομων αλυσίδων εφοδιασμού.

Οι πόλεις του Food Trails ασχολήθηκαν με τα ακόλουθα ερωτήματα σχετικά με την προμήθεια και τη διανομή τροφίμων:

1. **Πώς μπορεί η πόλη μου να κάνει το δημόσιο σύστημα εστίασης πιο βιώσιμο και να το χρησιμοποιήσει για να στηρίξει τους τοπικούς αγρο-οικολογικούς παραγωγούς; Μιλάνο**

2. **Πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την τεχνολογία και τα δυναμικά συστήματα αγορών για να υποστηρίξουμε τη συμμετοχή των τοπικών παραγωγών στο σύστημα αγορών της πόλης; Κοπεγχάγη**

3. **Πώς μπορούμε να ενισχύσουμε την αστική-αγροτική συνεργασία στο διατροφικό σύστημα μας, ώστε οι αστικοί καταναλωτές και οι αγροτικοί παραγωγοί να έχουν μια δίκαιη συμφωνία; Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων**

Πώς μπορεί η πόλη μου να κάνει το δημόσιο σύστημα εστίασης πιο βιώσιμο και να το χρησιμοποιήσει για να στηρίξει τους τοπικούς αγρο-οικολογικούς παραγωγούς;

Το Μιλάνο επένδυσε σε ενεργειακά αποδοτικές κουζίνες και αναθεώρησε τις συμβάσεις με τους προμηθευτές για να ενσωματώσει τη βιωσιμότητα σε όλα τα σημεία προμήθειας και διανομής

Η δημοτική τροφοδοσία για τα σχολεία, τα νοσοκομεία και τα γεύματα των γηροκομείων είναι ένα σημαντικό αντικείμενο για τις παρεμβάσεις στο διατροφικό σύστημα των πόλεων. Πολλές παρεμβάσεις επικεντρώνονται στην προμήθεια, εξετάζοντας τι είδους τρόφιμα αγοράζονται και πώς παράγονται. Αυτό είναι σημαντικό, αλλά μπορούμε να κάνουμε περισσότερα για να καταστήσουμε τα δημόσια συστήματα τροφοδοσίας ακόμη πιο βιώσιμα. Το Μιλάνο χρησιμοποίησε τη συνεργασία του με το έργο Food Trails για να προβεί σε ενδελεχή επανεξέταση του συστήματος δημόσιας εστίασης προκειμένου να διαπιστώσει πώς μπορεί να βελτιώσει τη βιωσιμότητα του εφοδιασμού, της προετοιμασίας και της διανομής τροφίμων της πόλης σε όλα τα στάδια.

Το Μιλάνο, με 1,4 εκατομμύρια κατοίκους και 3,5 εκατομμύρια στην μητροπολιτική του περιοχή, είναι η οικονομική και χρηματοπιστωτική πρωτεύουσα της Ιταλίας. Η πόλη φιλοξενεί 8 πανεπιστήμια με σχεδόν 200.000 φοιτητές. Το 2014, το Μιλάνο καθιέρωσε την τροφική πολιτική του, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας 10 «Κέντρων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων». Οι πιλοτικές δράσεις του Μιλάνου επικεντρώνονται στη βελτίωση της κυκλικότητας των δημοτικών συστημάτων σχολικών κυλικείων, παρεμβαίνοντας στις δημόσιες προμήθειες και στη μείωση των αποβλήτων.

Το Μιλάνο έχει σημαντικά αστικά και αγροτικά εδάφη. Η πόλη διατηρεί στενή και αμοιβαία υποστηρικτική σχέση εργασίας με τους αγρότες που εργάζονται σε δημοτικές εκτάσεις και εξασφάλισε την παροχή νερού κατά τη διάρκεια της ξηρασίας του 2022. Οι αγρότες έχουν εγγυημένη αγορά για τα βιολογικά προϊόντα τους, τα οποία χρησιμοποιούνται στα δημόσια γεύματα της πόλης. Το Milano Ristorazione (MiRi) ανήκει στην πόλη του Μιλάνου και διαχειρίζεται ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού και διανομής για το σύστημα εφοδιασμού της πόλης. Όταν η σύμβαση της πόλης με το MiRi ήταν υπό ανανέωση, δόθηκε στο Μιλάνο μια μοναδική και μεγάλη ευκαιρία να διερευνήσει πώς θα μπορούσε να ενισχύσει τη βιωσιμότητα σε πολλαπλά σημεία σε όλο το σύστημα εφοδιασμού και διανομής. Αυτό βασίστηκε σε προηγούμενες προσπάθειες για μείωση του κρέατος, του αλατιού και της ζάχαρης στα δημόσια γεύματα. Το Μιλάνο και το MiRi συνεργάστηκαν με το Food Trails για να μειώσουν τα πλαστικά και τις συσκευασίες σε όλο το σύστημα διανομής των σχολικών κυλικείων. Η πόλη διερεύνησε πώς το MiRi θα μπορούσε να παρέχει πάνω από 80.000 γεύματα την ημέρα, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τα πλαστικά και τα απόβλητα, βελτιώνοντας παράλληλα τη βιωσιμότητα σε όλο το σύστημα διανομής. Αυτό δημιούργησε μια μοναδική ευκαιρία για να υπάρξει μια υπέρβαση αναφορικά με τις συνήθεις αντιλήψεις για το σύστημα εφοδιασμού και διανομής, οι οποίες τείνουν να επικεντρώνονται στα είδη των παρεχόμενων τροφίμων και στον τρόπο παραγωγής τους.

Το MiRi διαθέτουν τη δική του πλατφόρμα υλικοτεχνικής προετοιμασίας και διανομής γευμάτων σε δημόσιους χώρους σε όλη την πόλη. Αυτό περιλαμβάνει φορτηγά ψυγεία και κέντρα κουζίνας. Κατά τη διάρκεια της πανδημίας της Covid-19, η πόλη χρησιμοποίησε την ευκαιρία για να ανακαινίσει ένα από τα κέντρα κουζίνας και διανομής του MiRi. Αυτό περιελάμβανε την εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικού φωτισμού και ενός συστήματος ανάκτησης θερμότητας. Το νερό που χρησιμοποιείται στις κουζίνες φιλτράρεται, με τα λίπη να αποστέλλονται σε βιοδιαλύτες. Όλα τα αναπόφευκτα απόβλητα τροφίμων αποστέλλονται για επεξεργασία και μετατροπή σε βιοκαύσιμα.

Μέσω της επανεξέτασης της σχέσης εργασίας με το MiRi και της ανακαίνισης μιας από τις κύριες κουζίνες του, το Μιλάνο σημείωσε σημαντική πρόοδο προκειμένου να καταστήσει συνολικά πιο βιώσιμη την προμήθεια και τη διανομή τροφίμων σε όλο το σύστημα δημόσιας εστίασης.

Το Μιλάνο βελτιώνει τη βιωσιμότητα σε όλα τα στάδια του συστήματος δημόσιας τροφοδοσίας, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής, της προετοιμασίας, της διανομής και της διαχείρισης αποβλήτων.

Πώς μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την τεχνολογία και τα δυναμικά συστήματα αγορών για να υποστηρίξουμε τη συμμετοχή των τοπικών παραγωγών στο σύστημα αγορών της πόλης;

Η Κοπεγχάγη χρησιμοποιήστε την πληροφορική για να δώσει τη δυνατότητα σε περισσότερους προμηθευτές να αναλάβουν δημοτικές συμβάσεις

Η Κοπεγχάγη έχει εξαιρετική φήμη για τα υψηλά επίπεδα βιολογικών προϊόντων που χρησιμοποιούνται στο σύστημα προμηθειών της. Ωστόσο, η προσφορά και διανομή βιολογικών τροφίμων συχνά ευνοεί τα μεγάλης κλίμακας συστήματα και δεν παρέχει ευρύτερα οφέλη στις περιφερειακές οικονομίες ή ευκαιρίες σε μικρότερους παραγωγούς που εργάζονται για να ενσωματώσουν επίσης ευρύτερους κοινωνικοοικονομικούς στόχους μετασχηματισμού στις επιχειρήσεις τους. Ομοίως, η παραγωγή βιολογικών τροφίμων μπορεί να είναι πιο δαπανηρή από τα συμβατικά διατροφικά συστήματα. Η λήψη αποφάσεων που βασίζονται αποκλειστικά στην τιμή μπορεί να ενσωματώσει διαφορές ισχύος που ευνοούν τους μεγάλους παραγωγούς και δεν υποστηρίζουν τις τοπικές οικονομίες.

Η Κοπεγχάγη έχει 650.000 κατοίκους, εκ των οποίων 65.000 είναι φοιτητές. Κατατάχθηκε ως η δεύτερη πιο βιώσιμη πόλη στον κόσμο σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Δείκτη Βιωσιμότητας (Global Liveability Index) το 2022. Η πόλη έχει μια ενεργή Στρατηγική Τροφίμων για το 2020-2025 και μια φιλόδοξη Στρατηγική Κλίματος από το 2019. Οι πιλοτικές δράσεις επικεντρώνονται στις βιώσιμες δημόσιες συμβάσεις, στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για τα σχολεία και στην ευαισθητοποίηση για την υγιεινή διατροφή.

Κατά τη διάρκεια του έργου Food Trails, η Κοπεγχάγη εργάστηκε για την ενίσχυση μικρότερων αλυσίδων αξίας που επιτρέπουν στους τοπικούς παραγωγούς να εφοδιάζουν το σύστημα προμηθειών της πόλης.

Η Κοπεγχάγη διαθέτει πάνω από 1.000 δημόσιες κουζίνες σε όλη την πόλη. Η συντόμευση των αλυσίδων αξίας απαιτούσε βελτίωση της επικοινωνίας και της συνεργασίας σε όλη την ομάδα τροφίμων της πόλης, καθώς και σεφ, προμηθευτές και παραγωγούς. Η Κοπεγχάγη αναπτύσσει τεχνολογικές λύσεις για τη διευκόλυνση της καλύτερης συνεργασίας, καθώς και για την ενίσχυση των οικονομικών ευκαιριών για τους μικρούς παραγωγούς. Στο πλαίσιο του έργου COACH της ΕΕ, η Κοπεγχάγη εργάστηκε για την ανάπτυξη ενός Δυναμικού Συστήματος Αγορών. Με την ανάπτυξη εύχρηστης και διαφανούς τεχνολογίας, η πόλη στοχεύει στην ενίσχυση της γεωργικής παραγωγικότητας των μικρών παραγωγών, καθώς και την ικανότητάς τους να προμηθεύουν απευθείας κουζίνες και σχολεία. Μέσω του Food Trails, η πόλη έχει επίσης αναπτύξει μια εύχρηστη εφαρμογή που ελαχιστοποιεί το χάσμα μεταξύ του κεντρικού γραφείου προμηθειών και των κουζινών, δίνοντας στους αναδόχους των συμβάσεων μια καλύτερη κατανόηση του τι συμβαίνει όταν παραδίδονται τα αγαθά.

Η Κοπεγχάγη εργάστηκε για την ενίσχυση μικρότερων αλυσίδων αξίας που επιτρέπουν στους τοπικούς παραγωγούς να εφοδιάζουν το σύστημα προμηθειών της πόλης.

Πώς μπορούμε να ενισχύσουμε την αστική-αγροτική συνεργασία στο διατροφικό σύστημα μας, ώστε οι αστικοί καταναλωτές και οι αγροτικοί παραγωγοί να έχουν μια δίκαιη συμφωνία;

Το Διαπεριφερειακό Πρόγραμμα Τροφίμων της **Μητροπολιτικής Περιοχής Γκρενόμπλ-Άλπεων** συνδέει δήμους και τοπικές επιχειρήσεις

Πολλοί εταίροι του Food Trails έχουν εργαστεί για την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των δήμων και των τοπικών επιχειρήσεων, των οποίων το έργο επηρεάζει τη βιωσιμότητα του περιφερειακού διατροφικού συστήματος. Η Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων έχει αναπτύξει το Διαπεριφερειακό Πρόγραμμα Τροφίμων (PAIT) το οποίο συνεργάζεται με ένα ευρύ φάσμα κυβερνητικών και ιδιωτικών φορέων. Στόχος του PAIT είναι να διασφαλίσει ότι οι αγρότες πληρώνονται καλά και έχουν ευκαιρίες στην αγορά για τα τρόφιμα που παράγουν με βιώσιμο τρόπο. Η Μητροπολιτική Αρχή δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς και έχει ενσωματώσει τους στόχους αυτούς στη συλλογική της διαχείριση.

Η Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων αποτελείται από 480.000 κατοίκους και 65.000 φοιτητές, διασκορπισμένους σε 49 δήμους. Αναγνωρισμένη ως Ευρωπαϊκή Πράσινη Πρωτεύουσα το 2022, η Μητροπολιτική Περιοχή συμβάλλει στην προώθηση ενός βιώσιμου διατροφικού συστήματος ως μέλος του Συμφώνου Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου. Από το 2020, η Μητροπολιτική Περιοχή διοργανώνει έναν Μήνα Διατροφικής Μετάβασης για την ευαισθητοποίηση των πολιτών. Οι άλλες πιλοτικές δράσεις κατά τη διάρκεια του Food Trails είναι η προώθηση μιας βιώσιμης μετάβασης στα σχολικά κυλικεία και η ανάπτυξη ενός διαπεριφερειακού συμβουλίου τροφίμων με τους δήμους της περιοχής.

Ενώ η Γαλλία έχει πλέον το νόμο Egalim, ο οποίος θέτει στους δήμους φιλόδοξους στόχους για τη χρήση τροφίμων τοπικής παραγωγής στο σύστημα δημόσιων προμηθειών, καθώς και για τη μείωση της χρήσης πλαστικών και των αποβλήτων τροφίμων, πολλοί διαπίστωσαν ότι η εφαρμογή αυτών των νόμων μπορεί να είναι αρκετά δύσκολη. Η Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων συνεργάζεται με τον ιδιωτικό τομέα για την ανάπτυξη μιας ισχυρής τοπικής οικονομίας τροφίμων. Το Σχέδιο Δράσης για τη Γεωργική και Διατροφική Στρατηγική τονίζει τον ρόλο των επιχειρήσεων παραγωγής, μεταποίησης και διανομής, καθώς και τη σημασία των επενδύσεων της Μητροπολιτικής Αρχής στην υποστήριξη αυτών των τομέων. Η Μητροπολιτική Αρχή δεσμεύεται να στηρίξει τις τοπικές επιχειρήσεις τροφίμων και να υποστηρίξει τα εστιατόρια ώστε να αποκτήσουν πιστοποίηση βιωσιμότητας που επιβραβεύει τις προσπάθειές τους να μειώσουν τα απόβλητα τροφίμων και να χρησιμοποιούν αγρο-οικολογικά προϊόντα στα μενού τους. Συνεργάζεται επίσης με τοπικές γεωργικές μονάδες για να διασφαλίσει ότι η γεωργική γη θα παραμείνει στην παραγωγή. Αυτή είναι μια κοινή πρόκληση για τις πόλεις του Food Trails, καθώς ο μέσος όρος ηλικίας των αγροτών είναι σχετικά υψηλός και πολλοί δεν έχουν σχέδια διαδοχής για να αναλάβει η νέα γενιά το αγρόκτημα. Η Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων υποστηρίζει τις γεωργικές καλλιέργειες στην ανάπτυξη καναλιών άμεσης πώλησης στους καταναλωτές. Αυτό βοηθά τους αγρότες να διατηρήσουν το μέγιστο οικονομικό όφελος από τα προϊόντα τους.

Η Μητροπολιτική Αρχή έχει επίσης υποστηρίξει την ανάπτυξη της μάρκας IsHère, η οποία προωθεί τοπικά, ποιοτικά προϊόντα, στοχεύει στον διπλασιασμό του αριθμού των εμπλεκομένων παραγωγών και τριπλασιάζει τις ετήσιες πωλήσεις. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην εμπορία των τοπικών βιολογικών προϊόντων.

Η λεπτομερής αξιολόγηση του εδαφικού γεωργικού συστήματος και της οικονομικής και δημογραφικής θέσης της Μητροπολιτικής Περιοχής Γκρενόμπλ-Άλπεων, της επέτρεψε να αναπτύξει ένα δημοτικό σύστημα στήριξης των τοπικών επιχειρήσεων βιώσιμων τροφίμων. Αυτό έρχεται να προστεθεί στο έργο της Μητροπολιτικής Αρχής σχετικά με τις προμήθειες για τη σχολική σίτιση, μέσω του οποίου δίνεται προτεραιότητα σε μια υγιεινή, φιλική προς το κλίμα διατροφή παράλληλα με την προμήθεια από τοπικούς παραγωγούς.

Η Μητροπολιτική Περιοχή Γκρενόμπλ-Άλπεων υποστηρίζει τις γεωργικές καλλιέργειες στην ανάπτυξη καναλιών άμεσης πώλησης στους καταναλωτές.

3.6 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΟΤΗΤΑ

Τα προβλήματα του αστικού διατροφικού συστήματος συνδέονται συχνά με την κοινωνική και οικονομική ανισότητα. Οι πόλεις θα πρέπει να ενσωματώσουν τις πρωτοβουλίες για τα τρόφιμα σε κοινωνικές δραστηριότητες και δράσεις αλληλεγγύης. Η προώθηση και η υποστήριξη των βασικών και καινοτόμων προσεγγίσεων συμβάλλει στη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης σε υγιεινά τρόφιμα για όλους. Η κοινωνική και οικονομική ισότητα αποτελεί μεγάλη πρόκληση για πολλές πόλεις.

Οι πόλεις του Food Trails ασχολήθηκαν με τα ακόλουθα ερωτήματα σχετικά με αυτό το ζήτημα:

1. **Πώς μπορεί η πόλη μου να συνδέσει τις πρωτοβουλίες τροφίμων με ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές πρωτοβουλίες;**
   Χρόνινγκεν

2. **Τι πληροφορίες χρειάζονται οι τοπικοί πολιτικοί για να κατανοήσουν την ανισότητα στο διατροφικό σύστημα και τι μπορούν να κάνουν για να υποστηρίξουν τις αλλαγές;**
   Μπέργκαμο

3. **Πώς μπορεί η πόλη μου να διασφαλίσει ότι οι ευάλωτοι πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, των ατόμων με χαμηλό εισόδημα και εκείνων που βιώνουν την έλλειψη στέγης, έχουν υγιεινά γεύματα;**
   Τίρανα

Τι γνώσεις και δεξιότητες χρειάζονται οι πολίτες και το προσωπικό εστίασης στην πόλη μου για να έχουν καλύτερη διατροφή;Ποιες δράσεις μπορούν να το υποστηρίξουν;

Το έργο του **Χρόνινγκεν** για τα τρόφιμα θέτει τους ανθρώπους, την κοινότητα και τη δικαιοσύνη στο επίκεντρο των πρωτοβουλιών του

Οι δυσκολίες πρόσβασης σε μια υγιεινή διατροφή συνδέονται συχνά με ευρύτερες κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι. Πολλές πόλεις του Food Trails εργάζονται για την αντιμετώπιση της επισιτιστικής ανασφάλειας συνδέοντας τις πρωτοβουλίες τροφίμων με ευρύτερα κοινωνικά προγράμματα. Τα προγράμματα αυτά έχουν συχνά συσταθεί από κοινοτικές οργανώσεις, οι οποίες έχουν άριστη γνώση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ντόπιοι.

Το Χρόνινγκεν έχει ισχυρές σχέσεις εργασίας με πολλές πρωτοβουλίες του λεγόμενου «τρίτου τομέα» στην πόλη. Χτίζοντας στρατηγικές συμμαχίες με αυτές τις ομάδες, ο δήμος ανέπτυξε μια σειρά έργων που αντιμετωπίζουν τα προσκόμματα των ανθρώπων για μια υγιεινή διατροφή ως μέρος των ευρύτερων δυσκολιών που αντιμετωπίζουν.

Το Χρόνινγκεν, με 235.000 κατοίκους και 65.000 φοιτητές (περισσότεροι από 10.000 από τους οποίους είναι ξένοι φοιτητές), είναι η μεγαλύτερη πόλη και το οικονομικό κέντρο της βόρειας Ολλανδίας. Με την πλειονότητα του πληθυσμού να είναι κάτω των 35 ετών, είναι μια νεανική, δραστήρια πόλη που διαθέτει ζωντανά πολιτιστικά αξιοθέατα και ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την προώθηση βιώσιμων διατροφικών πρακτικών. Η υγεία, η βιωσιμότητα, η κοινωνική ένταξη και η συμμετοχή της κοινότητας αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη των πιλοτικών δράσεων του Χρόνινγκεν.

Χρόνινγκεν

Ο δήμος υποστηρίζει επίσης έργα που έχουν ξεκινήσει πολίτες που κατανοούν τις ανάγκες της τοπικής κοινότητας, τα οποία έχουν ένα σαφές, μεταμορφωτικό όραμα για το πώς να προωθήσουν τη βιωσιμότητα. Πολλά από αυτά τα έργα βρίσκονται στην περιοχή του Γουέστπαρκ, όπου αναπτύσσονται πολλές κοινωνικές πρωτοβουλίες. Αυτό περιλαμβάνει την πρωτοβουλία *Tuin in de Stad*, η οποία λειτουργεί σε διαφορετικά επίπεδα: το κοινωνικό εστιατόριο φιλοξενεί εβδομαδιαία δείπνα, ένας κοινοτικός κήπος καλλιεργείται από άτομα που δεν εργάζονται και πλήττονται από τη φτώχεια και άλλες κοινωνικές προκλήσεις και οι πράσινοι χώροι προσφέρουν ευκαιρίες για παιδιά και άλλους να χαλαρώσουν και να απολαύσουν τους εξωτερικούς χώρους. Το Δάσος Τροφίμων του Γουέστπαρκ έχει εκπαιδευτικό χαρακτήρα, παρουσιάζοντας την παραγωγή τροφίμων χαμηλού αντίκτυπου, η οποία είναι ενσωματωμένη σε ένα δημόσιο χώρο όπου η φύση και η παραγωγή τροφίμων συνδέονται και αποτελούν κοινό πόρο για όλους. Οι εθελοντές καλούνται να εργαστούν στον κήπο του Γουέστπαρκ *Blije Bodem* (Χαρούμενο Χώμα) και να εμπνευστούν από το ήσυχο περιβάλλον του, καθώς και να μοιραστούν τα προϊόντα του.

Χρόνινγκεν

Πολλές πόλεις φιλοξενούν κοινότητες που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας, κοινωνικής απομόνωσης και κακής υγείας. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι ηλικιωμένοι, οι μονογονεϊκές οικογένειες, οι νεοαφιχθέντες στην πόλη και τα άτομα με χρόνια προβλήματα υγείας. Συνδέοντας πρωτοβουλίες για τα τρόφιμα με προγράμματα που αντιμετωπίζουν και άλλες προκλήσεις, οι πόλεις μπορούν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά πολλαπλές προκλήσεις ταυτόχρονα.

Χτίζοντας στρατηγικές συμμαχίες με κοινοτικές ομάδες, το Χρόνινγκεν ανέπτυξε μια σειρά έργων που καταπολεμούν τα εμπόδια των ανθρώπων για μια υγιεινή διατροφή, καθώς και τις ευρύτερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

Τι πληροφορίες χρειάζονται οι τοπικοί πολιτικοί για να κατανοήσουν την ανισότητα στο διατροφικό σύστημα και τι μπορούν να κάνουν για να υποστηρίξουν τις αλλαγές;

Η διαδικασία χαρτογράφησης του **Μπέργκαμο** ανέδειξε κοινωνικά μετασχηματιστικές καινοτομίες στο διατροφικό σύστημα

Για να μπορέσουν οι πόλεις να δράσουν με επιτυχία για την κοινωνική και οικονομική ισότητα και τον αντίκτυπό της στο επισιτιστικό τους σύστημα, οι πολιτικοί πρέπει να είναι ενημερωμένοι για τη σχέση μεταξύ ανισότητας, δημόσιας υγείας και επισιτιστικής ανασφάλειας. Πρέπει επίσης να γνωρίζουν τις πολυάριθμες οργανώσεις βάσης που εργάζονται για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, για να υποστηρίξουν τη δημιουργία αποτελεσματικών συμμαχιών μεταξύ της τοπικής διακυβέρνησης και των έργων που ασχολούνται με τα τρόφιμα σε ένα ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο. Ομάδες όπως αυτές είναι συχνά μικρές, με περιορισμένους πόρους και δεν είναι ευρέως γνωστές εκτός της άμεσης κοινότητάς τους.

Το Μπέργκαμο έχει 121.000 κατοίκους, εκ των οποίων περισσότερες από 23.000 είναι φοιτητές. Χρίστηκε Πόλη Δημιουργικής Γαστρονομίας της UNESCO το 2019. Η πόλη διαθέτει ένα ενεργό συμβούλιο πολιτικής για τα τρόφιμα και φιλοξενεί το φεστιβάλ «Γεωργία και Δικαίωμα στη Διατροφή» από το 2017. Οι πιλοτικές δράσεις τους αφορούν τη διατροφική εκπαίδευση, τη βιωσιμότητα του συστήματος σχολικών κυλικείων και τις προμήθειες.

Μπέργκαμο

Επισημαίνοντας τοπικές πρωτοβουλίες, ο δήμος μπορεί να τις υποστηρίξει αποτελεσματικότερα και να κατανοήσει καλύτερα τις τοπικές ανάγκες.

Στο πλαίσιο του προγράμματος Food Trails, το Μπέργκαμο πραγματοποίησε μια λεπτομερή αξιολόγηση του διατροφικού συστήματος της πόλης. Αυτό έδωσε στους πολιτικούς πληροφορίες σχετικά με την κλίμακα των προκλήσεων που αντιμετωπίζει η πόλη, όπως τον αριθμό των νοικοκυριών που υποφέρουν από επισιτιστική ανασφάλεια και τα σημεία της πόλης, όπου οι άνθρωποι χρειάζονται περισσότερη υποστήριξη. Το Μπέργκαμο συγκέντρωσε επίσης πληροφορίες σχετικά με τις δημιουργικές λύσεις για την κοινωνική και οικονομική ισότητα στο διατροφικό σύστημα που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη. Για παράδειγμα, τα έργα αστικής γεωργίας του Μπέργκαμο τοποθετούνται στο πλαίσιο ευρύτερων κοινωνικών πρωτοβουλίες. Οι δημοτικές εκτάσεις για την καλλιέργεια τροφίμων αποδίδονται σε ενώσεις που έχουν δηλώσει κοινωνικούς σκοπούς, όπως η αντιμετώπιση της φτώχειας και η υποστήριξη της ένταξης των ατόμων με αναπηρία.

Μπέργκαμο

Η ανάλυση του διατροφικού συστήματος του Μπέργκαμο περιλάμβανε επίσης πληροφορίες σχετικά με έργα που παρέχουν υγιεινά και οικονομικά προσιτά τρόφιμα για τους καταναλωτές και εγγυώνται δίκαιες τιμές για τους παραγωγούς. Πολλά από αυτά συνδέονται με το ιταλικό δίκτυο Gruppo Acquisto Solidale (GAS). Με την ανάδειξη αυτών των εναλλακτικών δικτύων τροφίμων και τη στήριξή τους σε δημοτικό επίπεδο, οι πόλεις μπορούν να ευαισθητοποιήσουν τους πολιτικούς σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, τους τρόπους βελτίωσης της ζωής τους και της πρόσβασής τους σε υγιεινά και οικονομικά προσιτά τρόφιμα.

Επισημαίνοντας τοπικές πρωτοβουλίες, ο δήμος μπορεί να τις υποστηρίξει αποτελεσματικότερα και να κατανοήσει καλύτερα τις τοπικές ανάγκες.

Πώς μπορεί η πόλη μου να διασφαλίσει ότι οι ευάλωτοι πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, των ατόμων με χαμηλό εισόδημα και εκείνων που βιώνουν την έλλειψη στέγης, έχουν υγιεινά γεύματα;

Τα Tirana παρέχουν θρεπτικά τρόφιμα στα σχολεία και τα κοινωνικά κέντρα

Πολλές πόλεις στο πλαίσιο του Food Trails και πέραν αυτού αντιμετωπίζουν την πρόκληση να εξασφαλίσουν ότι όλοι οι πολίτες έχουν πρόσβαση σε υγιεινά τρόφιμα. Το Tirana έχει κάνει την παροχή υγιεινής διατροφής στους νέους έναν από τους βασικούς στόχους του Βιωματικού Εργαστηρίου. Η πόλη έχει υψηλά επίπεδα φτώχειας, με συναφή επίπεδα επισιτιστικής ανασφάλειας και κακής διατροφής. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, η πόλη έχει αναπτύξει μια σειρά παρεμβάσεων μέσα και γύρω από τα σχολεία για τη βελτίωση της υγείας και της ευημερίας των παιδιών. Ο δήμος συνεργάζεται με διατροφολόγους που έχουν σχεδιάσει ισορροπημένα μενού που ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες των μικρών παιδιών ηλικίας έως 6 ετών.

Τα Tirana, με 500.000 κατοίκους, αποτελούν το 20% του συνολικού πληθυσμού της Αλβανίας. Η πόλη επιβάλλει τους εθνικούς κανονισμούς ζώνης για τα καταστήματα γρήγορου φαγητού και φιλοξενεί το έργο αστικής ανανέωσης «New Bazaar'Bazar», το οποίο υποστηρίζει τους τοπικούς αγρότες και τα εστιατόρια. Τα Tirana φιλοξενούν επίσης επτά κοινωνικά, διεπιστημονικά κοινοτικά κέντρα. Οι πιλοτικές δράσεις στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση σχετικά με την υγιεινή διατροφή και τη μείωση των αστικών αποβλήτων τροφίμων.

Υγιεινά τρόφιμα αγοράζονται και σερβίρονται στα νηπιαγωγεία, εξασφαλίζοντας ότι όλα τα παιδιά έχουν πρόσβαση σε ένα υγιεινό γεύμα. Τα Tirana παρέχουν επίσης προσιτά, υγιεινά γεύματα μέσω ενός δικτύου κοινωνικών κέντρων που υποστηρίζουν ευάλωτες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των άστεγων, των ατόμων με χαμηλό εισόδημα και των παιδιών του δρόμου.

Τα Tirana εργάζονται επίσης για τη βελτίωση του περιεχομένου των γευμάτων που παρέχονται στα σχολεία και τα κοινωνικά κέντρα. Οι διατροφολόγοι συμμετέχουν στον σχεδιασμό των μενού για να διασφαλίσουν ότι πληρούν τα βασικά διατροφικά πρότυπα. Ωστόσο, ένα από τα σημαντικότερα διδάγματα που πήραν πολλές πόλεις του Food Trails είναι η δυνατότητα συνδυασμού πολλαπλών φιλοδοξιών στο πλαίσιο διαφόρων παρεμβάσεων. Είναι δυνατόν να εξασφαλιστεί η κοινωνική και οικονομική ισότητα και η πρόσβαση των καταναλωτών σε υγιεινά τρόφιμα, υποστηρίζοντας παράλληλα τους τοπικούς παραγωγούς. Τα Tirana εργάζονται για την ανάπτυξη του περιφερειακού γεωργικού τομέα. Υπάρχουν περαιτέρω ευκαιρίες για την ενσωμάτωση προϊόντων από τοπικούς αγρότες στα γεύματα που παρασκευάζονται για τους παιδικούς σταθμούς και τα κοινωνικά κέντρα.

Αυτό θα φέρει περαιτέρω κοινωνικά και οικονομικά οφέλη σε ολόκληρο το τοπικό διατροφικό σύστημα. Υπήρξαν επίσης συζητήσεις σχετικά με τη διασφάλιση της συλλογής των πλεονασμάτων τροφίμων από τα σούπερ μάρκετ και της αναδιανομής τους σε όσους έχουν ανάγκη. Αυτό θα βοηθήσει τα Τίρανα να μειώσουν τα απόβλητα τροφίμων τους, παρέχοντας παράλληλα τρόφιμα για όσους αντιμετωπίζουν εμπόδια όσον αφορά την υγιεινή διατροφή.

Υπάρχουν ευκαιρίες για την ενσωμάτωση προϊόντων από τοπικούς αγρότες στα γεύματα που παρασκευάζονται για τους παιδικούς σταθμούς και τα κοινωνικά κέντρα.

4. ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Στο πλαίσιο του προγράμματος Food Trails έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιηθεί εργαλεία για την υποστήριξη των πόλεων στην ανάπτυξη παρεμβάσεων στο διατροφικό σύστημα και τη μέτρηση του αντίκτυπού τους. Τα εργαλεία συνδέονται με τα στοιχεία του Φακού Γρήγορης Ανίχνευσης για Αναπαραγωγή (QSLR) και παρέχουν καθοδήγηση για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή μετασχηματιστικών διαδικασιών στο διατροφικό σύστημα των πόλεων σας.

Ορισμένα από τα εργαλεία παρουσιάζονται εν συντομία σε αυτό το εγχειρίδιο. Αν θέλετε να εξερευνήσετε τα εργαλεία σε μεγαλύτερο βάθος ή να τα εφαρμόσετε στην πόλη σας, το σχετικό υλικό στο ηλεκτρονικό αποθετήριο του έργουπαρέχει περισσότερες οδηγίες και παραδείγματα για το πώς τα εργαλεία έχουν εφαρμοστεί στο Food Trails.

1. ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Για την κατανόηση των υφιστάμενων δραστηριοτήτων του διατροφικού συστήματος και των ενδιαφερομένων μερών στην πόλη σας και ανάπτυξη αποτελεσματικών στρατηγικών εμπλοκής των ενδιαφερομένων μερών.

2. ΚΑΜΒΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Για τη μετουσίωση των τομέων πολιτικής και του οράματος που σχετίζονται με τα τρόφιμα σε λεπτομερείς και συγκεκριμένες δράσεις και για την αναγνώριση των ενδιαφερομένων μερών με τα οποία πρέπει να συνεργαστείτε για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κατηγοριών του προγράμματος Τρόφιμα 2030.

3. ΠΟΛΥΕΠΙΠΕΔΟ ΠΛΕΓΜΑ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Χαρτογράφηση των κάθετων και οριζόντιων σχέσεων εργασίας μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών δράσης MUFPP, καθώς και των σχετικών πολιτικών και επιπέδων διακυβέρνησης που επηρεάζουν τις δράσεις σας.

4. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Για να καταδειχθεί πώς οι δραστηριότητες στα διάφορα στάδια θα επιφέρουν τις επιδιωκόμενες αλλαγές που οδηγούν στο προγραμματισμένο αποτέλεσμα.

5. ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Κατευθυντήριες γραμμές για την κατανόηση της τρέχουσας κατάστασης και του αποτελέσματος των δράσεών σας: αυτό βοηθά να αποφασίσετε σε τι θα επενδύσετε περαιτέρω πόρους και παρέχει σημαντικές πληροφορίες για τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τα επιτεύγματα.

6. ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

Για την υποστήριξη της επέκτασης και επιτάχυνσης των επενδύσεων για την προώθηση της αλλαγής στα διατροφικά συστήματα, δημιουργώντας τελικά ευκαιρίες για μακροχρόνιες συνεργασίες.

7. ΟΜΟΤΙΜΗ ΜΑΘΗΣΗ

Για να μοιραστούμε εμπειρίες και να μάθει ο ένας από τον άλλον.

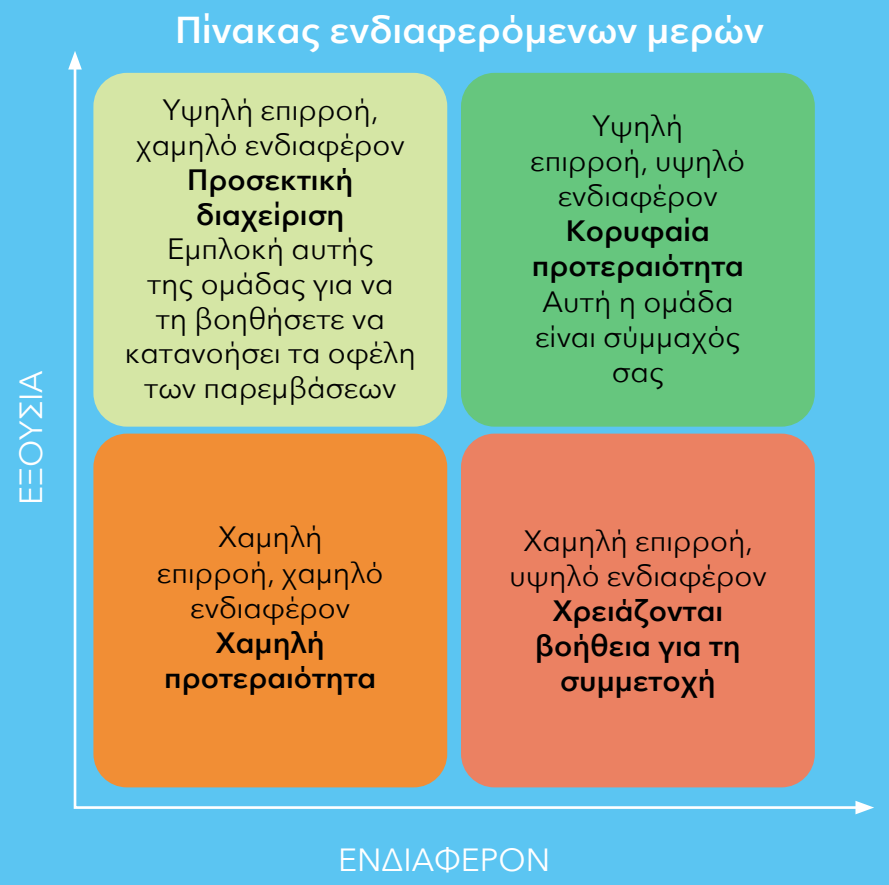
8. ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Για την ενθάρρυνση της μάθησης και της προσαρμογής σε σύνθετα προβλήματα καθ' όλη τη διάρκεια ενός έργου.

4.1 ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Τι είναι η χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών;

Η χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών είναι ένας τύπος ανάλυσης των ενδιαφερομένων. Περιλαμβάνει τον προσδιορισμό ατόμων ή οργανισμών (ενδιαφερόμενων μερών) που ενδιαφέρονται ή επηρεάζονται από τις πρωτοβουλίες που θα αναλάβετε. Οι ενδιαφερόμενοι είναι συχνά ήδη πολύ ενεργοί στα διατροφικά συστήματα των πόλεων. Ο προσδιορισμός και η χαρτογράφηση αυτών των ενδιαφερομένων μερών ενισχύει την ικανότητα των πόλεων να αναγνωρίζουν τι γίνεται ήδη στα διατροφικά συστήματα τους και τι άλλο πρέπει να γίνει για να ενισχυθεί το έργο των τοπικών ενδιαφερομένων.

Πώς να κάνετε χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών;

Πρώτον, προσδιορίστε όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους: εξετάστε όλα τα άτομα και τις οργανώσεις που ενδέχεται να επηρεαστούν, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, των ΜΚΟ, των κυβερνητικών φορέων και των κοινοτικών ομάδων. Στη συνέχεια, κατηγοριοποιήστε αυτούς τους ενδιαφερόμενους ανάλογα με το επίπεδο επιρροής τους (δύναμη να επηρεάσουν το έργο) και το επίπεδο ενδιαφέροντος τους (ανησυχία για το αποτέλεσμα του έργου). Αυτό μπορεί να γίνει με τη χρήση ενός πίνακα με τεταρτημόρια υψηλής/χαμηλής επιρροής και ενδιαφέροντος. Φροντίστε να λάβετε υπόψη σας τη δυναμική της εξουσίας: αναγνωρίστε ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορεί να έχουν διαφορετικά επίπεδα εξουσίας και ότι ορισμένοι μπορεί να διστάζουν να εμπλακούν λόγω αυτής της ανισορροπίας.

Συμβουλές για την επιτυχή υλοποίηση

Μπορεί να είναι δύσκολο να εντοπιστούν και να συμμετάσχουν σημαντικά ενδιαφερόμενα μέρη. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος η συνεργασία να περιοριστεί σε άτομα και ομάδες που είναι ήδη γνωστά στον δήμο. Η αντανάκλαση στις διαφορές εξουσίας είναι σημαντική. Η αναγνώριση αυτών των διαφορών και η διασφάλιση της ένταξης αποτελεί σημαντικό μέρος του προσδιορισμού και της χαρτογράφησης. Οι άνθρωποι μπορεί να είναι απρόθυμοι να εμφανιστούν κατά τη διάρκεια της χαρτογράφησης, οπότε μπορεί να χρειαστεί να είστε προληπτικοί στην προσέγγιση δυνητικά σημαντικών ενδιαφερόμενων μερών. Ο συνδυασμός διαδικτυακών και προσωπικών συναντήσεων μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων του προγραμματισμού. Επιπροσθέτως, φροντίστε να ρωτήσετε τους συναδέλφους σε άλλα τμήματα πώς πιστεύουν ότι η δουλειά τους συνδέεται με το φαγητό: μπορεί να μην γνωρίζουν τους δεσμούς στην αρχή. Αναγνωρίζοντας και οικοδομώντας σχέσεις με συμμάχους, μπορείτε να επεκτείνετε τον εντοπισμό και τη χαρτογράφηση άλλων σχετικών ενδιαφερομένων μερών.

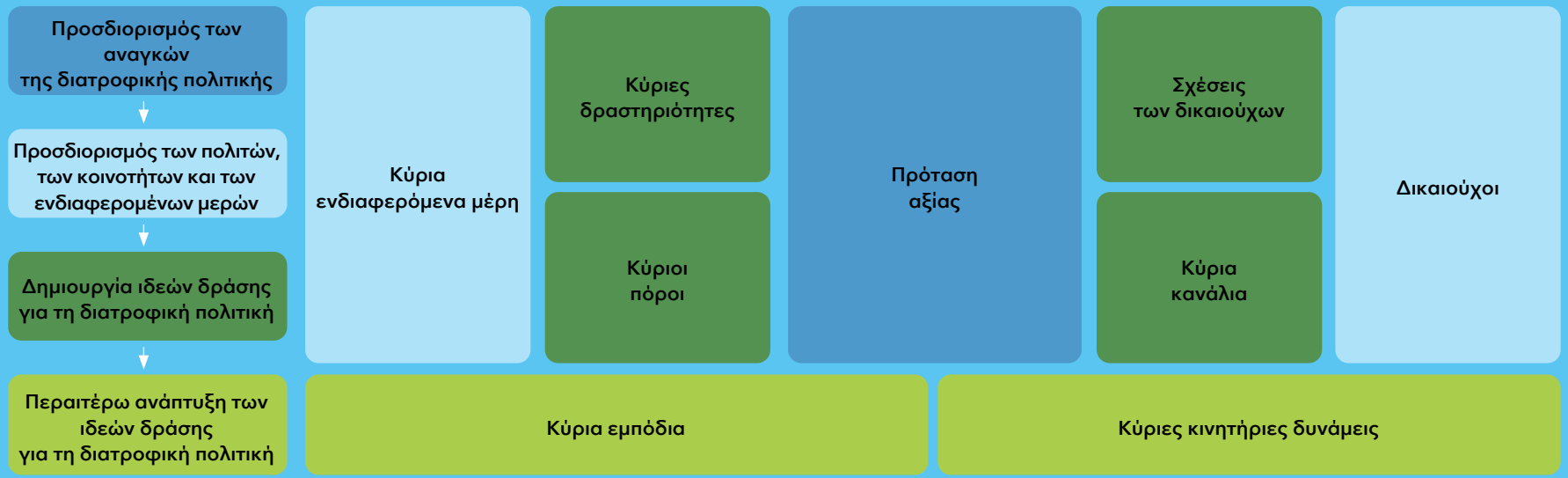
Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι: Κατάλογος ενοποιημένων 11 Βιωματικών Εργαστηρίων ΤΡΟΦΙΜΑ 2030 (Παραδοτέο 2.2)

4.2 ΔΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΜΒΑΣ

Τι είναι ο καμβάς δράσης για τη Διατροφική πολιτική;

Ο καμβάς δράσης για τη διατροφική πολιτική (FPAC) είναι ένα πρακτικό εργαλείο για την υποστήριξη των υπεύθυνων χάραξης πολιτικής στις πόλεις ώστε να μεταφράσουν σημαντικούς τομείς πολιτικής που σχετίζονται με τα τρόφιμα, όπως η μείωση των αποβλήτων και της σπατάλης τροφίμων ή η πρόσβαση σε υγιεινά και βιώσιμα τρόφιμα για όλους τους πολίτες, με λεπτομερείς και συγκεκριμένες πολιτικές δράσεις. Παρέχει μια δομημένη προσέγγιση για την ανάπτυξη και την εφαρμογή δράσεων της πολιτικής για τα τρόφιμα.

Καμβάς δράσης για τη Διατροφική πολιτική (FPAC)

Πώς να χρησιμοποιήσετε τον καμβά δράσης για τη Διατροφική πολιτική;

Το FPAC αποτελείται από εννέα δομικά στοιχεία για την ανάπτυξη δράσεων που συνδέονται με τις πολιτικές για τα τρόφιμα Ξεκινά με τη διάρθρωση της διαδικασίας σε διαχειρίσιμα βήματα, ξεκινώντας από (1) τον εντοπισμό των προβλημάτων του τοπικού διατροφικού συστήματος και των περιοχών που χρειάζονται βελτιώσεις, ακολουθούμενο από (2) τον εντοπισμό των πολιτών, των κοινοτήτων και των ενδιαφερόμενων μερών που είναι οι δικαιούχοι στους οποίους απευθύνεται η δράση, (3) τη δημιουργία ιδεών δράσης για τη Διατροφική πολιτική και καταλήγοντας στην (4) περαιτέρω ανάπτυξη ιδεών δράσης για τη Διατροφική πολιτική. Το τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας είναι η επιλογή των πλέον κατάλληλων δράσεων για τη Διατροφική πολιτική της πόλης σας, με βάση το τοπικό πλαίσιο και τα αποτελέσματα του FPAC.

Συμβουλές για την επιτυχή υλοποίηση

Για να χρησιμοποιήσετε αποτελεσματικά το FPAC, είναι σημαντικό να εμπλακούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι –από τους κυβερνητικούς αξιωματούχους στους ηγέτες της κοινότητας έως τις τοπικές επιχειρήσεις– και να συνεργαστούν. Αυτό διασφαλίζει ότι λαμβάνονται υπόψη οι προοπτικές και η τεχνογνωσία όλων, οδηγώντας σε πιο τεκμηριωμένες και συμμετοχικές αποφάσεις. Επιπλέον, η κατανομή των απαραίτητων πόρων –είτε πρόκειται για χρηματοδότηση, προσωπικό ή χρόνο– είναι κρίσιμη για την επιτυχή υλοποίηση. Χωρίς την κατάλληλη υποστήριξη, ακόμη και τα καλύτερα σχέδια μπορεί να αποτύχουν.

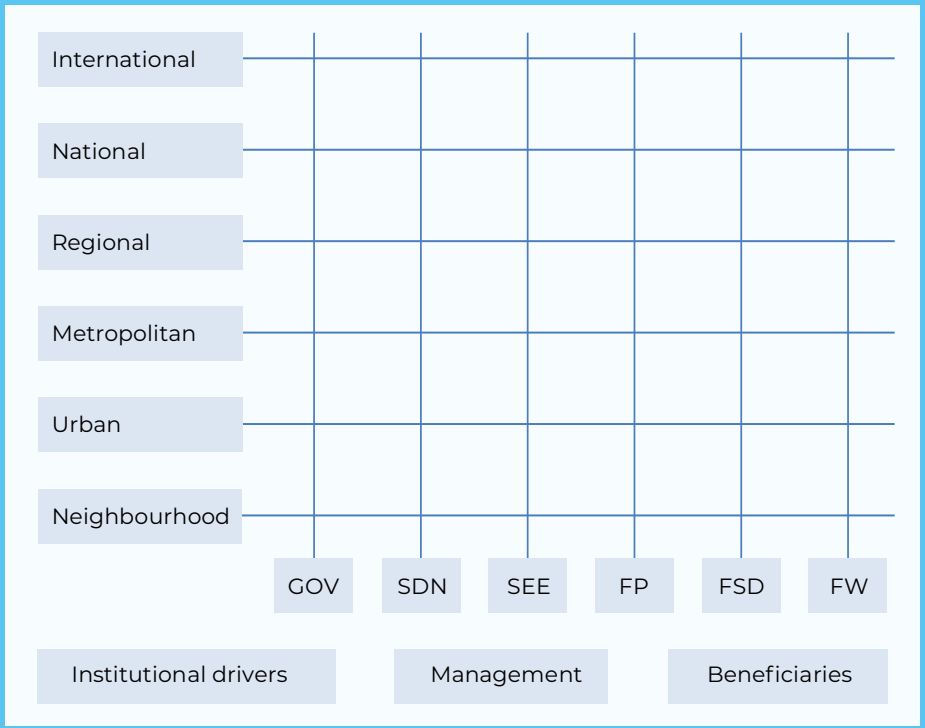
Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι: Κατάλογος ενοποιημένων 11 Βιωματικών Εργαστηρίων ΤΡΟΦΙΜΑ 2030 (Παραδοτέο 2.2)

4.3 ΠΟΛΥΕΠΙΠΕΔΟ ΠΛΕΓΜΑ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Τι είναι ένα πολυεπίπεδο πλέγμα χαρτογράφησης της διακυβέρνησης;

Το εργαλείο αυτό παρέχει έναν τρόπο χαρτογράφησης και διερεύνησης του τρόπου διαχείρισης της διακυβέρνησης των πολιτικών για τα τρόφιμα σε διάφορα επίπεδα, μέσω των κάθετων σχέσεων μεταξύ των πόλεων και άλλων ανώτερων θεσμικών βαθμίδων, όπως η εθνική και η διεθνής νομοθεσία. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του προγράμματος Ορίζοντας 2020 CLEVERFOOD, η πόλη του Μιλάνου ανέπτυξε ένα δίκτυο χαρτογράφησης. Το πλέγμα είναι δομημένο σε δύο άξονες: ο κάθετος άξονας αντιπροσωπεύει τα διάφορα θεσμικά επίπεδα, ενώ ο οριζόντιος άξονας αντιπροσωπεύει τους έξι τομείς πολιτικής παρέμβασης του Συμφώνου Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου: Διακυβέρνηση (ΔΙΑΚ), Βιώσιμη Δίαιτα και Διατροφή (ΒΔΔ), Κοινωνική και Οικονομική Ισότητα (ΚΟΙ), Παραγωγή Τροφίμων (ΠΤ), Προμήθεια και Διανομή Τροφίμων (ΠΔΤ) και Απόβλητα Τροφίμων (ΑΤ).

Πρότυπο πολυεπίπεδου πλέγματος χαρτογράφησης

Πώς να χρησιμοποιήσετε ένα πολυεπίπεδο πλέγμα χαρτογράφησης της διακυβέρνησης;

Η χαρτογράφηση αρχίζει στο αστικό επίπεδο για τις πόλεις και στο μητροπολιτικό επίπεδο για τις μητροπολιτικές οντότητες. Οι πόλεις προσδιορίζουν και περιγράφουν τις πλέον σχετικές πολιτικές δράσεις για κάθε τομέα. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει δωρεάν σχολικά γεύματα και εθνικές κατευθυντήριες γραμμές για τη δημόσια υγεία και τη διατροφή. Το πλέγμα εξετάζει τέσσερις θεσμικές κινητήριες δυνάμεις: κανονιστική, διαχείριση, υποδομή και χρηματοδότηση. Αυτό βοηθά τις πόλεις να αναλογιστούν τους νόμους και τις πολιτικές που επηρεάζουν τις δράσεις τους, ποιος είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση και τη διαχείριση των παρεμβάσεων, τα κτίρια και τις άλλες υποδομές που απαιτούνται και από πού προέρχεται η χρηματοδότηση. Το εργαλείο προσδιορίζει επίσης τους δικαιούχους των υπηρεσιών, όπως πολίτες ή ιδιωτικές εταιρείες. Η εργασία σε μια κατηγορία μπορεί να συνδεθεί με εργασία σε άλλες κατηγορίες. Συμπληρώστε κάθε θέμα ένα προς ένα: ξεκινώντας από το ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο μέχρι το υποτοπικό. Αφού αναλύσετε όλες τις κινητήριες δυνάμεις, μπορείτε να δείτε ποιος επωφελείται. Ο χάρτης δείχνει πώς συνδέονται μεταξύ τους διαφορετικά θέματα και δράσεις πολιτικής.

Συμβουλές για την επιτυχή υλοποίηση

Μια φάση δοκιμών διοργανώθηκε από την πόλη του Μιλάνου με τη Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό, τον Δήμο της Βαρκελώνης και τις πόλεις του Food Trails. Συνιστάται η διοργάνωση ενός ειδικού και εξειδικευμένου εργαστηρίου για την ολοκλήρωση του καμβά, με τη συμμετοχή όλων των βασικών εσωτερικών ενδιαφερομένων, ώστε να υπάρχει σαφής και ακριβής επισκόπηση των θεμάτων και των παρεμβάσεων. Δεύτερον, συνιστάται μια συνάντηση παρακολούθησης προκειμένου να επανεξεταστούν και να επικυρωθούν τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν. Τέλος, ο χάρτης έχει σχεδιαστεί για να ολοκληρωθεί κυρίως σε αστικό/μητροπολιτικό επίπεδο, αλλά θα ήταν σκόπιμο να ενσωματωθούν οι πληροφορίες σε διαφορετικά επίπεδα.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι: CLEVERFOOD - MUFPP - D2.1 Συγκριτική ανάλυση των υφιστάμενων πολιτικών για τα τρόφιμα στις πόλεις – πολυεπίπεδη διακυβέρνηση με παραδείγματα από το Μιλάνο και τη Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό

4.4 ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Τι είναι μια Θεωρία της Αλλαγής;

Μια Θεωρία της Αλλαγής (ΘτΑ) είναι ένα εργαλείο που διευκρινίζει πώς οι προσπάθειές σας θα φέρουν την επιθυμητή αλλαγή. Καθορίζει τις δραστηριότητες που αναμένεται να οδηγήσουν στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Το εργαλείο αυτό βοηθά να διατυπώσετε ποιες δραστηριότητες αναλαμβάνετε, γιατί τις αναλαμβάνετε, γιατί υποθέτετε ότι θα αποδώσουν, τι στοχεύετε να επιτύχετε βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα και ποια είναι τα κύρια ενδιαφερόμενα μέρη που εμπλέκονται.

Βήματα μιας προσέγγισης της Θεωρίας της Αλλαγής

- Καθορισμός μακροπρόθεσμου στόχου
- Καθορισμός των ενδιάμεσων και πρώιμων αλλαγών

- Πώς συνδέονται τα αποτελέσματα με τον μακροπρόθεσμο στόχο σας;
- Είναι αυτά τα αποτελέσματα επαρκή;

- Πώς μπορείτε να φτάσετε στο επιθυμητό αποτέλεσμα;

- Καθορισμός μετρήσιμων δεικτών για κάθε αποτέλεσμα

Πώς να εφαρμόσετε μια Θεωρία της Αλλαγής;

Η εφαρμογή μιας ΘτΑ απαιτεί μια δομημένη προσέγγιση. Πολλές πόλεις του Food Trails διαπίστωσαν ότι ήταν χρήσιμο να συνεργαστούν με έναν έμπειρο διαμεσολαβητή ή ερευνητή που είναι εξοικειωμένος με τη ΘτΑ, καθώς μπορεί να προκαλέσει σύγχυση στην αρχή (αλλά βγάζει νόημα καθώς προχωράτε!). Μια ΘτΑ ξεκινά με τον καθορισμό των μακροπρόθεσμων στόχων, των ενδιάμεσων στόχων και των δραστηριοτήτων που οδηγούν στις επιθυμητές αλλαγές. Αυτό περιλαμβάνει αντίστροφη σκέψη, εστιάζοντας στο πώς κάθε βήμα οδηγεί στο επόμενο. Η ευθυγράμμιση των μακροπρόθεσμων στόχων με τους δείκτες αντικτύπου που βρίσκουν απήχηση στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και στους επενδυτές καθιστά την πρόοδο απτή. Οι μεσοπρόθεσμοι στόχοι χρησιμεύουν ως βασικοί δείκτες επιδόσεων (KPI) για την επιτυχία των πιλοτικών πρωτοβουλιών που σκοπεύετε να εφαρμόσετε. Οι στόχοι του πρώιμου σταδίου μπορούν να συνδεθούν με τα KPI που μετρούν τα αρχικά αποτελέσματα των έργων. Αυτή η δομημένη προσέγγιση σας βοηθά να παρακολουθείτε την πρόοδο, να προσαρμόζετε τις στρατηγικές ανάλογα με τις ανάγκες και να διασφαλίζετε ότι οι προσπάθειές σας ευθυγραμμίζονται με τους τελικούς στόχους.

Συμβουλές για την επιτυχή υλοποίηση

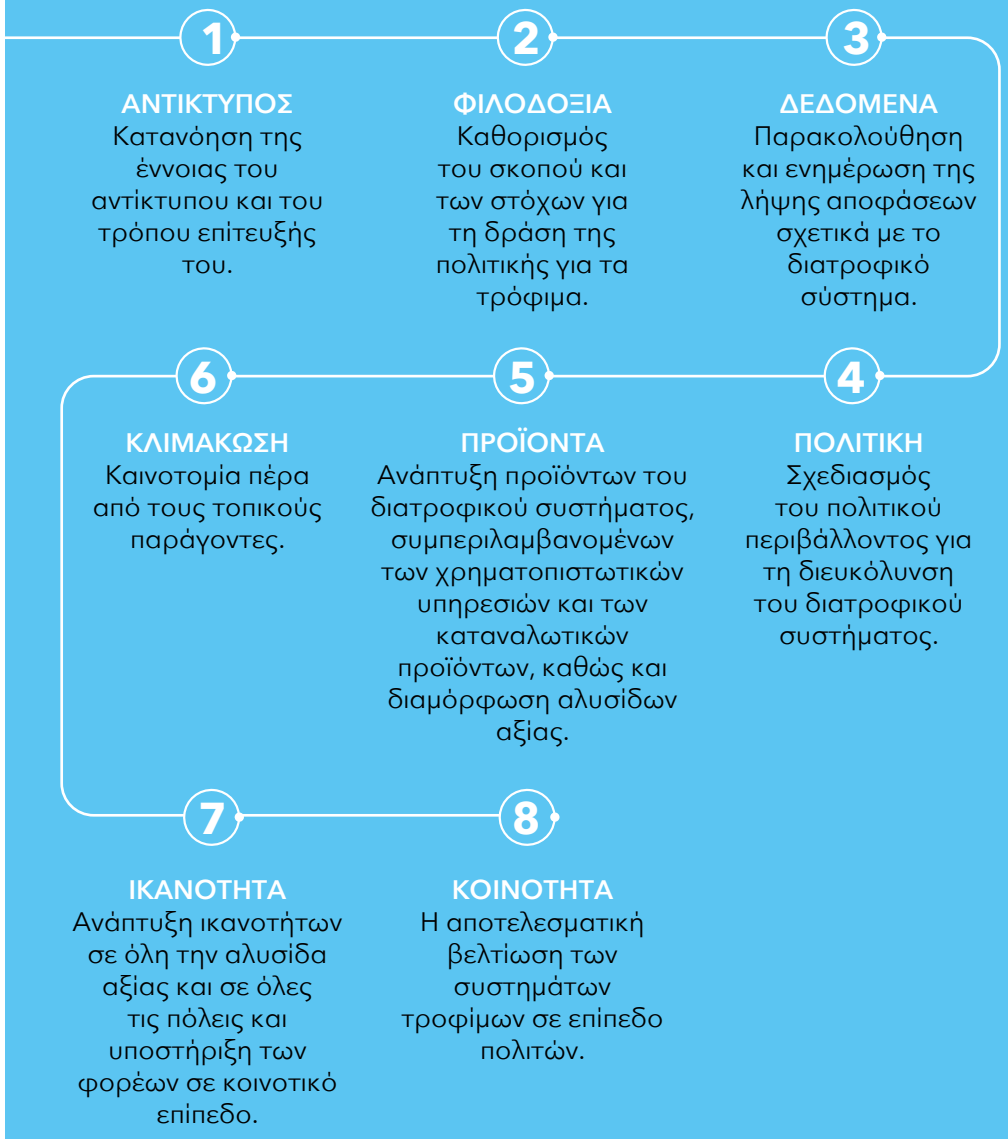
Κρίσιμο για την επιτυχία είναι η σαφής συναίνεση των ενδιαφερομένων μερών όσον αφορά τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τα απαραίτητα βήματα για την επίτευξη των κοινών στόχων. Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρχουν επαρκείς πόροι και ικανότητες για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων που περιγράφονται στη ΘτΑ. Η αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων είναι ζωτικής σημασίας για την ανταλλαγή πληροφοριών, τον συντονισμό των προσπαθειών και την αντιμετώπιση τυχόν προκλήσεων που προκύπτουν. Η ευελιξία είναι επίσης σημαντική, καθώς οι συνθήκες ενδέχεται να αλλάξουν και να απαιτούν προσαρμογές στη ΘτΑ. Τέλος, η συνεχής παρακολούθηση και αξιολόγηση είναι απαραίτητες για την καταγραφή της προόδου, τον εντοπισμό των τομέων που χρήζουν βελτίωσης και τη διασφάλιση ότι η ΘτΑ παραμένει επίκαιρη και αποτελεσματική με την πάροδο του χρόνου.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι: Έκθεση της θεωρίας της αλλαγής που εφαρμόστηκε σε κάθε πόλη του Food Trails (Παραδοτέο 4.1)

4.5 ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

Ποιος είναι ο οδικός χάρτης για την κλιμάκωση των επενδύσεων αντικτύπου στα αστικά διατροφικά συστήματα;

Ο οδικός χάρτης για την κλιμάκωση των επενδύσεων αντικτύπου στα αστικά διατροφικά συστήματα έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους δήμους, τους επενδυτές, τους καινοτόμους και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εμπλέκονται σε αλυσίδες αξίας τροφίμων. Σκοπός του είναι να βοηθήσει στη λήψη αποφάσεων που υποστηρίζουν την επέκταση και την επιτάχυνση των επενδύσεων για την προώθηση της αλλαγής στα διατροφικά συστήματα. Ο οδικός χάρτης παρέχει μια επενδυτική προοπτική για την αστική Διατροφική πολιτική και προσφέρει καθοδήγηση στους δήμους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη των αστικών συστημάτων τροφίμων σχετικά με την ενσωμάτωση των επενδύσεων αντίκτυπου στα διατροφικά συστήματα και στη χάραξη πολιτικής. Έτσι θα δημιουργηθούν τελικά ευκαιρίες για επενδύσεις και μακροχρόνιες συνεργασίες.

Πώς να χρησιμοποιήσεις τον οδικό χάρτη;

Ο οδικός χάρτης περιλαμβάνει οκτώ θεματικούς τομείς που αντιπροσωπεύουν τμήματα των επενδύσεων αντίκτυπου στα αστικά διατροφικά συστήματα. Αυτοί οι θεματικοί τομείς χρησιμεύουν ως διασύνδεση για τους δήμους ώστε να συντονίζουν τις δράσεις τους με δημόσιους και ιδιωτικούς επενδυτές και να ενισχύουν καταλυτικά τις επενδύσεις σε πολιτικές για τα τρόφιμα. Για την εφαρμογή του οδικού χάρτη, οι πόλεις θα πρέπει να συζητήσουν αυτές τις οκτώ θεματικές ενότητες μαζί με τους επενδυτές και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη του αστικού διατροφικού συστήματος (καινοτόμους, επιχειρήσεις κλπ.) για να προσδιορίσουν τα στοιχεία που λείπουν και τις αλλαγές που απαιτούνται για να προσελκύσουν περισσότερες επενδύσεις σε πολιτικές και καινοτομίες στον τομέα των τροφίμων στις πόλεις τους.

Συμβουλές για την επιτυχή υλοποίηση

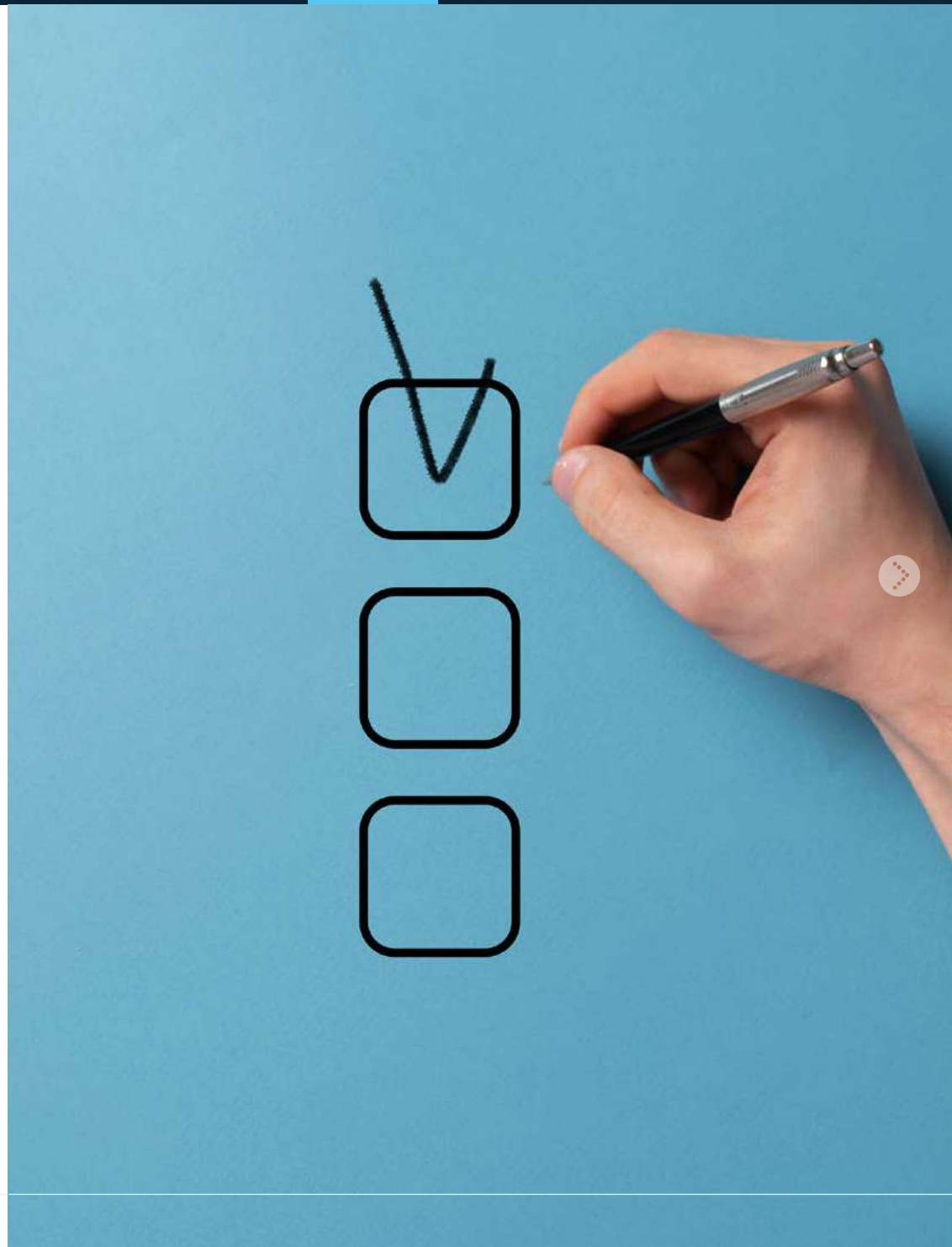
Κατά την παρακολούθηση του οδικού χάρτη, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί το δυναμικό για επενδύσεις με αντίκτυπο που μπορούν να επιτευχθούν μέσω συντονισμένων προσπαθειών μεταξύ των βασικών ενδιαφερομένων μερών στην πολιτική, τη χρηματοδότηση και τις αλυσίδες αξίας. Συνεπώς, οι πόλεις θα πρέπει να αναπτύξουν διαδικασίες δέσμευσης των ενδιαφερόμενων μερών χωρίς αποκλεισμούς γύρω από τον οδικό χάρτη, οι οποίες δεν θα εκπροσωπούν μόνο γνωστούς ή μεγάλης κλίμακας καινοτόμους φορείς και επιχειρήσεις, αλλά θα περιλαμβάνουν και καινοτόμους φορείς μικρής κλίμακας για τα διατροφικά συστήματα. Αυτό είναι ζωτικής σημασίας για να εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα και η προσιτότητα για όλους.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι:
Οδικός χάρτης για την κλιμάκωση των επενδύσεων αντικτύπου στα αστικά διατροφικά συστήματα

4.6 ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Τι είναι η συλλογή δεδομένων;

Η συλλογή δεδομένων είναι ζωτικής σημασίας για την κατανόηση του σημείου εκκίνησής σας (βασική γραμμή) και το αποτέλεσμα των ενεργειών σας. Οι γνώσεις από τη συλλογή δεδομένων μπορούν να σας βοηθήσουν να αποφασίσετε σε τι να επενδύσετε περαιτέρω πόρους και να παρουσιάσετε τα επιτεύγματά σας. Για παράδειγμα, αν η πόλη σας στοχεύει στη μείωση των αποβλήτων τροφίμων στο σύστημα του σχολικού κυλικείου, θα πρέπει να γνωρίζετε πόση ποσότητα χάνεται σήμερα: Σε ποιο στάδιο (προετοιμασία ή μη κατανάλωση), τι είδους τρόφιμα σπαταλούνται- ψωμί, φρούτα ή ολόκληρα γεύματα; Καθώς και τους παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν σε μείωση των αποβλήτων.

Πώς να κάνετε τη συλλογή δεδομένων;

Το πρώτο βήμα για τη συλλογή δεδομένων είναι να σκεφτείτε τι θέλετε να συλλέξετε και πώς να το μετρήσετε. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε δείκτες ή βασικούς δείκτες απόδοσης (KPI) για να σας βοηθήσουν να παρακολουθείτε την πρόοδο των παρεμβάσεών σας. Προτάσεις για δείκτες μπορούν να βρεθούν, για παράδειγμα, στο πλαίσιο παρακολούθησης του Συμφώνου Αστικής Διατροφικής Πολιτικής του Μιλάνου (MUFPP). Το επόμενο βήμα είναι να ελέγξετε τι είδους δεδομένα χρειάζεστε για τους δείκτες που έχετε επιλέξει και αν μπορείτε να συλλέξετε αυτά τα δεδομένα. Μετά από αυτό, θα πρέπει να σκεφτείτε τον σχεδιασμό της συλλογής δεδομένων: ποιος θα συλλέγει, αποθηκεύει και αναλύει τα δεδομένα; Τέλος, σκεφτείτε πώς θα χρησιμοποιήσετε τα δεδομένα και τα αποτελέσματα που ακολουθούν. Ποιος είναι ο στόχος σας και τι θέλετε να μάθετε;

Συμβουλές για την επιτυχή υλοποίηση

Η συλλογή δεδομένων συχνά θεωρείται πολύπλοκη και απαιτεί γνώση και κατάλληλη σκέψη. Μπορεί να καταναλώνει χρόνο, ικανότητες και προϋπολογισμό. Εξαιτίας αυτών των περιορισμών, είναι χρήσιμο να αναθέσετε σε έναν επαγγελματία να σας καθοδηγήσει στον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή της διαδικασίας συλλογής δεδομένων. Να είστε δημιουργικοί και να επεκτείνετε το δίκτυό σας όταν αντιμετωπίζετε περιορισμούς πόρων: τα πανεπιστήμια ή οι φοιτητές μπορεί να ενδιαφέρονται πολύ να συνεργαστούν μαζί σας.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι: Πλαίσιο μέτρησης αντικτύπου για τους επενδυτές για την αξιολόγηση της συμβολής τους στις πολιτικές για τα τρόφιμα (Παραδοτέο 4.6)

4.7 ΜΑΘΗΣΗ ΑΠΟ ΟΜΟΤΙΜΟΥΣ

Η μάθηση από ομότιμους βασίζεται στην ιδέα ότι τα άτομα που έχουν παρόμοιο ρόλο και ασχολούνται με παρόμοια θέματα μαθαίνουν καλύτερα ο ένας από τον άλλον, ανταλλάσσοντας συγκεκριμένες εμπειρίες και γνώσεις με στόχο τη μεταφορά γνώσεων και ιδεών από τη μία πόλη στην άλλη. Οι «ομότιμοι» μπορεί να περιλαμβάνουν ειδήμονες της πόλης, υπεύθυνους λήψης αποφάσεων ή τοπικά ενδιαφερόμενα μέρη. Ένας συντονιστής καλεί τους ομότιμους να παρατηρήσουν και να συζητήσουν τον τρόπο διαχείρισης των διαδικασιών σε διαφορετικά πλαίσια. Αυτή η ανταλλαγή παρέχει έμπνευση και νέες ιδέες για τις μεθόδους εργασίας και την εφαρμογή τους.

Η μάθηση από ομότιμους δεν αφορά στην επιβολή λύσεων, αλλά στην κατανόηση των εμπειριών των ομότιμων με διαφορετικές προσεγγίσεις και πλαίσια, οι οποίες μπορούν να είναι πολύτιμες και χρήσιμες για άλλες πόλεις. Είναι σημαντικό να μοιραστούμε όχι μόνο τις καλές πρακτικές και τις επιτυχίες, αλλά και τις προκλήσεις και τις αποτυχίες για να συζητήσουμε πώς θα ξεπεράσουμε τις δυσκολίες και θα μάθουμε από αυτές τις εμπειρίες. Οι δραστηριότητες αυτές συνήθως οργανώνονται και διευκολύνονται από έργα και δίκτυα. Επομένως, μην χάσετε την ευκαιρία να συμμετάσχετε σε τέτοιες πολύτιμες πρωτοβουλίες και να μάθετε από τους ομολόγους σας!

1. **Ανταλλαγή γνώσεων εργαστήρια**
2. **Αναπαραγωγή δραστηριότητες**
3. **Μαζική μάθηση**

1 Εργαστήρια ανταλλαγής γνώσεων

Τα εργαστήρια ανταλλαγής γνώσεων έχουν σχεδιαστεί για να δημιουργήσουν έναν χώρο συνεργασίας για τις πόλεις και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη (όπως οι ερευνητές) για την ανταλλαγή πληροφοριών, προκλήσεων και πραγμάτων που έμαθαν. Στο Food Trails, αυτά τα σεμινάρια επέτρεψαν στις πόλεις-εταίρους να συζητήσουν την ανάπτυξη και τα αποτελέσματα των Βιωματικών Εργαστηρίων, να μιλήσουν για εργαλεία και συγκεκριμένα θέματα χρήσιμα για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων τους (π.χ. συμμετοχή των ενδιαφερομένων), να μοιραστούν τις προκλήσεις που αντιμετώπισαν και τις λύσεις που υλοποίησαν.

Αυτά τα εργαστήρια μπορούν να πραγματοποιηθούν τόσο σε απευθείας σύνδεση όσο και προσωπικά. Για να εξασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή, ο αριθμός των συμμετεχόντων δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 20 άτομα και η μέγιστη διάρκεια θα πρέπει να είναι 2 ώρες, με προγραμματισμένα διαλείμματα για μεγαλύτερες συνεδρίες. Τα θέματα μπορούν να προσδιοριστούν με βάση τις ανάγκες των συμμετεχόντων. Ανάλογα με το θέμα και τη μορφή, τα προσαρμοσμένα πρότυπα μπορούν να είναι χρήσιμα για να καθοδηγήσουν τη συζήτηση. Για τη διευκόλυνση του εργαστηρίου απαιτείται ένας συντονιστής (π.χ. ερευνητής ή μέλος μιας οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών). Επιπλέον, συνιστάται η ανάπτυξη ερωτηματολογίων παρακολούθησης με στοχευμένες ερωτήσεις για τη συλλογή ανατροφοδότησης. Η ανταπόκριση από τις πόλεις-εταίρους του Food Trails ήταν θετική, με τους συμμετέχοντες να εκφράζουν ότι τα εργαστήρια τους βοήθησαν να μάθουν νέα εργαλεία και να αποκτήσουν γνώσεις από άλλες πόλεις.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι:
Βλέπε παραδοτέο Δ6.3 Εργαστήρια ανταλλαγής γνώσεων

2. Δραστηριότητες αναπαραγωγής

Οι δραστηριότητες αναπαραγωγής αποσκοπούν στην προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των πόλεων, διευκολύνοντας την εκμάθηση και την αναπαραγωγή καινοτόμων λύσεων. Στο έργο Food Trails, οι πόλεις-εταίροι επιλέχθηκαν με βάση τις καλές πρακτικές των πόλεων και τις ανάγκες μάθησης. Οι δραστηριότητες αναπαραγωγής ακολούθησαν τα εξής βήματα:

1. **Έναρξη:** Μια διαδικτυακή συνάντηση για την επεξήγηση της μεθοδολογίας και των ρόλων κάθε εταίρου και για την παρουσίαση και συζήτηση των καλών πρακτικών και των μαθησιακών αναγκών.

2. **Συνεργασία:** Διαδικτυακές συναντήσεις για την ανταλλαγή υλικών και πληροφοριών σε βαθύτερο επίπεδο και τον περαιτέρω καθορισμό της ημερήσιας διάταξης και των στόχων της επίσκεψης.

3. **Συνάντηση:** Μια προσωπική επίσκεψη διάρκειας δυόμισι ημερών για την ανταλλαγή απόψεων με ομολόγους, συνάντηση με τοπικά ενδιαφερόμενα μέρη και επιτόπιες επισκέψεις. Οι ανεπίσημες συζητήσεις κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων και των γευμάτων προσθέτουν ιδιαίτερη αξία. Την τελευταία ημέρα διεξάγεται συνεδρία για τη δυνατότητα μεταφοράς των διδαγμάτων που αντλήθηκαν και εξετάζονται πιθανές ενέργειες για την αναπαραγωγή αυτών των γνώσεων στο τοπικό πλαίσιο.

4. **Παρακολούθηση:** Διαδικτυακή συνάντηση 3-4 μήνες μετά την επίσκεψη για να διαπιστωθεί ο αντίκτυπος των δραστηριοτήτων αναπαραγωγής.

Οι δραστηριότητες αυτές ακολουθούν κυρίως μια μεθοδολογία **σκιώδους εργασίας**. Σε αυτή την προσέγγιση, μια λιγότερο έμπειρη πόλη («μαθητευόμενη») επισκέπτεται μια πιο έμπειρη πόλη («μέντορας») για να παρατηρήσει από πρώτο χέρι πώς γίνονται τα πράγματα. Έτσι, παρέχεται έμπνευση και νέες ιδέες, προς όφελος της πόλης του μαθητευόμενου, καθώς μαθαίνει για τις πρακτικές αναβάθμισης, μείωσης της κλίμακας και επέκτασης της κλίμακας. Αυτές οι πρακτικές περιλαμβάνουν την εφαρμογή καινοτομιών σε μεγαλύτερη κλίμακα, την προσαρμογή τους σε διαφορετικά περιβάλλοντα και πλαίσια μέσα στην πόλη και την αναπαραγωγή τους σε άλλες πόλεις. Για παράδειγμα, ένα επιτυχημένο πιλοτικό πρόγραμμα για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων σε οκτώ σχολεία μιας πόλης μπορεί να αναπαραχθεί σε άλλα σχολεία της ίδιας πόλης, καθώς και σε σχολεία άλλων πόλεων, στο πλαίσιο των προσπαθειών τους για την αντιμετώπιση ενός παρόμοιου προβλήματος. Η παρέμβαση μπορεί να χρειαστεί να προσαρμοστεί για να ταιριάζει στο πλαίσιο ενός άλλου σχολείου ή μιας άλλης πόλης, αλλά η βασική ιδέα και τα σχέδια μπορούν να λειτουργήσουν ως χρήσιμος οδηγός.

Χρησιμοποιήθηκε επίσης η μεθοδολογία της **αποστολής ειδικών**, η οποία περιλαμβάνει μία ή περισσότερες πόλεις ειδικών που συνεργάζονται με μια μαθητευόμενη πόλη για τη μεταφορά γνώσεων, εμπειριών και δεξιοτήτων για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων που σχετίζονται με την αναπαραγωγή και την κλιμάκωση των καινοτομιών. Επιτρέπει τη συμβουλευτική σε βάθος και την από κοινού επίλυση προβλημάτων, με την πόλη ή τις πόλεις ειδικών να επισκέπτονται τη μαθητευόμενη και να παρέχουν υποστήριξη για την υλοποίηση δράσεων σε τοπικό επίπεδο. Ενώ η σκιώδης εργασία επικεντρώνεται στην αναπαραγωγή και τη μεταβιβάσιμη ικανότητα αυτού που παρατηρείται στην πόλη του μέντορα, με σαφείς στόχους και μεθοδολογία για τη μεταβιβάσιμη ικανότητα, η αποστολή ειδικών επικεντρώνεται στην παροχή συμβουλών προσαρμοσμένων στον μαθητευόμενο και μπορεί να προτιμηθεί για πόλεις σε πολύ πρώιμο στάδιο της πορείας τους. Κατά τη διάρκεια της αποστολής ειδικών, οι πόλεις ειδικών αναφέρονται στις εμπειρίες τους και εργάζονται για να παρέχουν συμβουλές στον μαθητευόμενο, οι οποίες μπορούν να αναπαραχθούν από τον μαθητευόμενο, όταν αυτό είναι δυνατόν.

Και στις δύο μεθοδολογίες, ένας διαμεσολαβητής υποστηρίζει ολόκληρη τη συνεργασία και οι ερευνητές συλλέγουν και αναλύουν δεδομένα διεξάγοντας συνεντεύξεις και συμμετέχοντας σε δραστηριότητες. Αν και οι τοπικές προκλήσεις μπορεί να δυσκολεύουν τη μεταφορά των παρατηρήσεων σε διαφορετικό πλαίσιο, οι πόλεις βρήκαν αυτές τις δραστηριότητες εμπνευσμένες, διαφωτιστικές και χρήσιμες.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι:
βλέπε παραδοτέο Δ6.5 Έκθεση επισκέψεων αναπαραγωγής

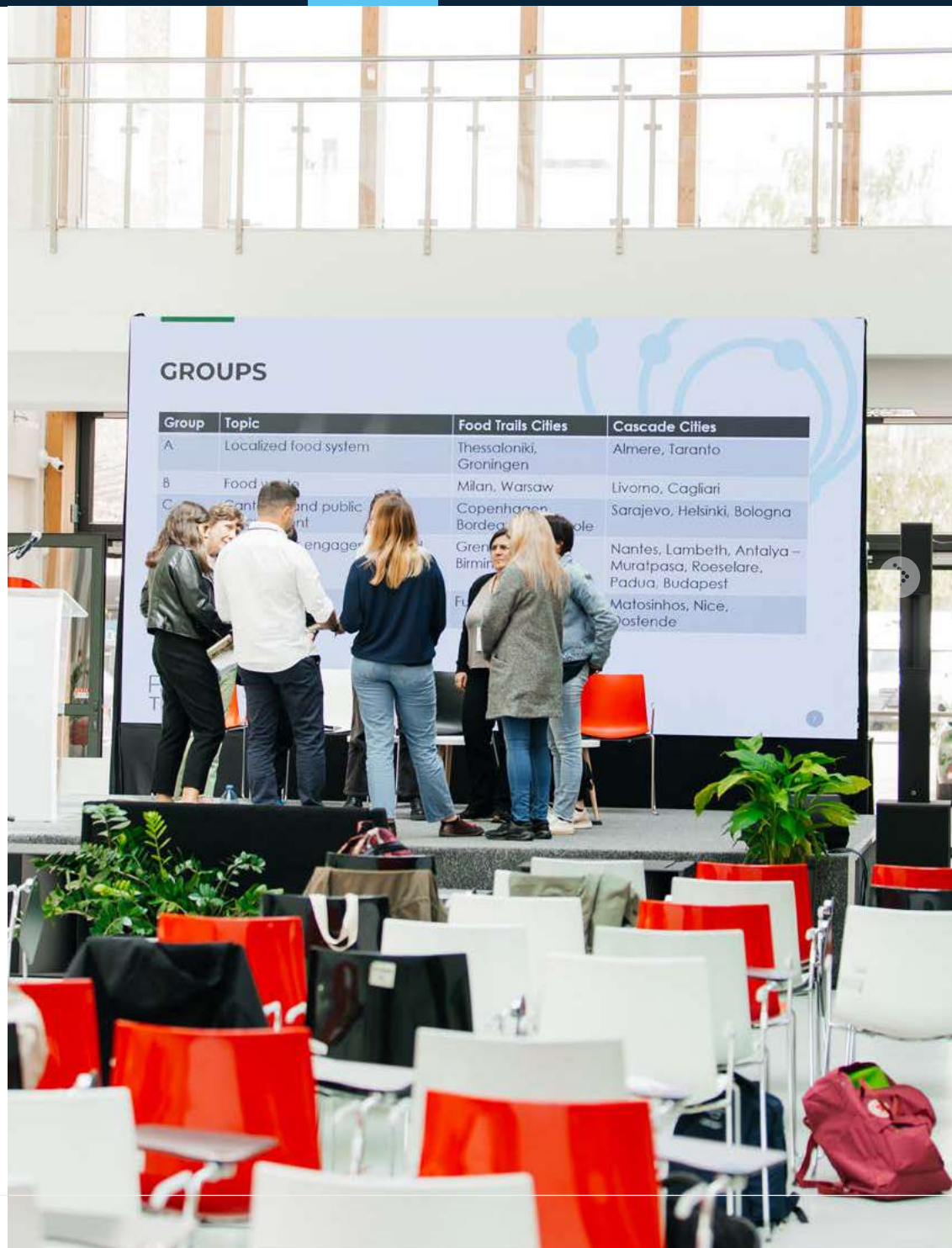

3. Μαζική μάθηση

Η μαζική μάθηση διευκολύνει τη μεταφορά του πλούτου των γνώσεων που αναπτύχθηκαν εντός της κοινοπραξίας καθ' όλη τη διάρκεια του έργου σε εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη. Το Food Trails χρησιμοποίησε τρία βασικά εργαλεία για να το επιτύχει αυτό:

- **Διαδικτυακά σεμινάρια:** Μια σειρά σύντομων διαδικτυακών σεμιναρίων (μία ώρα το καθένα) με παρουσιάσεις από πόλεις του Food Trails και ειδικούς από μέσα και έξω από την κοινοπραξία του έργου. Αυτά τα διαδικτυακά σεμινάρια ασχολήθηκαν με συγκεκριμένα ερωτήματα σχετικά με τις αστικές πολιτικές για τα τρόφιμα, ανταλλάσσοντας τις εμπειρίες των πόλεων-εταίρων και τις γνώσεις των ειδικών του έργου, ενώ παράλληλα προωθούσαν τη συζήτηση μεταξύ των ομιλητών και των συμμετεχόντων. Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στα διαδικτυακά σεμινάρια στην ενότητα Πόροι.

- **Πρόγραμμα μαζικής μάθησης:** Το πρόγραμμα αυτό συνδέει πόλεις εκτός της κοινοπραξίας με πόλεις-εταίρους του Food Trails. Οι ομάδες μάθησης, που αποτελούνται από μία πόλη-εταίρο του Food Trails και δύο ή τρεις «πόλεις-δορυφόρους», δημιουργήθηκαν με βάση την εμπειρία και τις ανάγκες μάθησης των αντίστοιχων πόλεων. Η μαζική μάθηση, παρόμοια με τις επισκέψεις στον χώρο εργασίας, περιελάμβανε επίσκεψη σε μια πόλη Food Trails για να παρατηρήσουν από πρώτο χέρι τις βέλτιστες πρακτικές στα αστικά διατροφικά συστήματα.

Της επίσκεψης προηγήθηκε μια διαδικτυακή συνεργασία, όπου οι πόλεις μοιράστηκαν τις εμπειρίες και τις μαθησιακές τους ανάγκες και συνδιαμόρφωσαν την ατζέντα της επίσκεψης. Σε αντίθεση με τις δραστηριότητες αναπαραγωγής, η μαζική μάθηση είναι συντομότερη και πιο εντατική, εμπλέκοντας πολλαπλές πόλεις και όχι μόνο έναν μέντορα και έναν μαθητευόμενο. Προκειμένου να αξιοποιηθούν τα διδάγματα που αποκομίστηκαν από το πρόγραμμα, ανατέθηκε στις πόλεις-δορυφόρους να καταρτίσουν ένα σχέδιο δράσης για την ανάπτυξη ή την ενίσχυση των σχεδίων για τη μετάβαση σε βιώσιμα διατροφικά συστήματα.

- **Εργαστήριο αναπαραγωγής:** Οι πόλεις του Food Trails χωρίστηκαν σε τέσσερις θεματικές ομάδες για να παρουσιάσουν τις δραστηριότητές τους σε πόλεις εκτός της κοινοπραξίας, συμπεριλαμβανομένων των πόλεων-δορυφόρων. Ακολούθησε συζήτηση σχετικά με τον τρόπο αναπαραγωγής των καλών πρακτικών, η οποία διευκολύνθηκε από τους εταίρους του Food Trails.

Το Πρόγραμμα Μαζικής Μάθησης αποδείχθηκε εξαιρετική ευκαιρία για μάθηση και ανταλλαγή τόσο για τις πόλεις-εταίρους του Food Trails όσο και για τις πόλεις-δορυφόρους. Τα σεμινάρια και τα εργαστήρια αναπαραγωγής αποτελούν πολύτιμα εργαλεία μάθησης όταν ο χρόνος και οι πόροι είναι περιορισμένοι, καθώς μπορούν να φτάσουν σε ένα ευρύτερο κοινό.

Για περισσότερες πληροφορίες, ανατρέξτε στην ενότητα Πόροι:
βλέπε παραδοτέο Δ6.6 Έκθεση μαζικής μάθησης

4.8 ΑΝΤΑΝΑΚΛΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

Τι είναι η αντανακλαστική παρακολούθηση;

Η αντανακλαστική παρακολούθηση είναι μια προσέγγιση συνεχούς μάθησης σχεδιασμένη για την αντιμετώπιση πολύπλοκων προβλημάτων. Πηγαίνει πέρα από την απλή παρακολούθηση της προόδου των δραστηριοτήτων σας: η αντανακλαστική παρακολούθηση ενθαρρύνει τη μάθηση και την προσαρμογή σε όλη τη διάρκεια του έργου. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για έργα που στοχεύουν στη βιώσιμη καινοτομία των συστημάτων, όπου οι λύσεις περιλαμβάνουν πολλούς παράγοντες και αλληλένδετα ζητήματα.

Ο αντανακλαστικός κύκλος παρακολούθησης του Food Trails

Πώς να κάνετε αντανακλαστική παρακολούθηση;

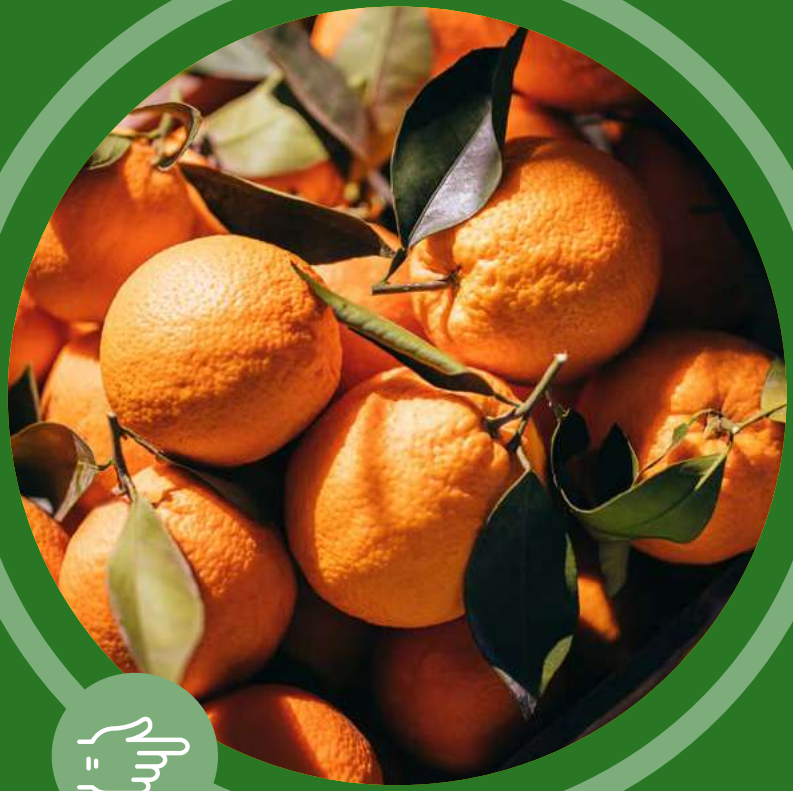
Η αντανακλαστική παρακολούθηση περιλαμβάνει μια κυκλική διαδικασία. Πρώτον, καθορίστε σαφείς στόχους και εντοπίστε τους σχετικούς φορείς- όλους όσους έχουν συμφέρον από την επιτυχία του έργου. Στη συνέχεια, παρακολουθείτε συνεχώς την πρόοδο, όχι μόνο μέσω της συλλογής δεδομένων, αλλά και μέσω προβληματισμού και συζήτησης μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών. Αυτός ο αναστοχασμός σας επιτρέπει να εντοπίσετε προκλήσεις και ευκαιρίες για να προσαρμόσετε την προσέγγισή σας. Τέλος, χρησιμοποιήστε αυτές τις γνώσεις για να αναθεωρήσετε τους στόχους και τις ενέργειές σας, διασφαλίζοντας ότι παραμένουν επίκαιροι και αποτελεσματικοί.

Συμβουλές για την επιτυχή υλοποίηση

Η επιτυχημένη αντανακλαστική παρακολούθηση εξαρτάται από την ανοικτή επικοινωνία και τη συνεργασία. Δημιουργήστε έναν ασφαλή χώρο για τα ενδιαφερόμενα μέρη ώστε να μοιράζονται ειλικρινή σχόλια και ανησυχίες. Οι τακτικές συναντήσεις και τα εργαστήρια είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση αυτού του διαλόγου. Επιπλέον, επιλέξτε μια ποικιλόμορφη ομάδα παρατηρητών που μπορούν να προσφέρουν διαφορετικές οπτικές γωνίες στη συζήτηση. Τέλος, ετοιμαστείτε να προσαρμοστείτε! Η αντανακλαστική παρακολούθηση είναι μια συνεχής διαδικασία και η ευελιξία είναι το κλειδί για την πλοήγηση στις πολυπλοκότητες του έργου σας.

5. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Με βάση τα διδάγματα που αποκομίσαμε από το Food Trails, διατυπώσαμε οκτώ συστάσεις για τις πόλεις ώστε να διευρύνουν την κλίμακα και τον αντίκτυπο των παρεμβάσεων ή να αναπτύξουν παρόμοιες παρεμβάσεις. Βασίζονται σε όλη τη διαδικασία μάθησης Food Trails, όπου οι πόλεις, οι ερευνητές και άλλοι ενδιαφερόμενοι συνεργάστηκαν εντατικά και αποτελεσματικά.

1 Εναρμόνιση των διοικητικών υπηρεσιών και πολιτικών για την αποτελεσματική υποστήριξη των κύριων στόχων και προτεραιοτήτων σας

Η επίτευξη απαιτητικών στόχων για το τοπικό διατροφικό σύστημα της πόλης σας απαιτεί ολοκληρωμένες πολιτικές για τα τρόφιμα και ένα σαφές, κοινό όραμα με σαφώς καθορισμένες προτεραιότητες. Η εξορθολογισμός ή η κατάργηση των κανονισμών που εμποδίζουν ένα βιώσιμο διατροφικό σύστημα είναι απαραίτητα: αυτό απαιτεί τη συμμετοχή πολλαπλών δημοτικών υπηρεσιών και ειδικών και τον συντονισμό των σχετικών προσπαθειών και πρωτοβουλιών. Η δημιουργία ενός ενεργού διαμεσολαβητικού οργάνου που συνεδριάζει τακτικά για να συμβουλεύει και να αποφασίζει για τις πολιτικές, τα προγράμματα και τα πιλοτικά προγράμματα τροφίμων είναι μια καλή αφετηρία. Ενώ η συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών μπορεί να επιβραδύνει αρχικά τη διαδικασία, εξασφαλίζει καλύτερη εφαρμογή της πολιτικής μακροπρόθεσμα, με αποτέλεσμα καλύτερη πρόσβαση σε πόρους, ένα ευρύτερο δίκτυο και δέσμευση για πολιτικούς στόχους μεταξύ των υπηρεσιών. Αυτή η προσέγγιση συνδέει τα μεμονωμένα έργα με τους ευρύτερους στόχους, εξασφαλίζοντας ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι παραμένουν εστιασμένοι στον τελικό στόχο. Η ευρεία πολιτική δέσμευση για τους κοινούς στόχους είναι απαραίτητη για την επιτυχή εφαρμογή και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα ενός ακμάζοντος αστικού διατροφικού συστήματος. Η ενσωμάτωση της διατροφικής πολιτικής με άλλες δημοτικές προτεραιότητες, στρατηγικές και στόχους ενισχύει το συνολικό σχέδιο και προάγει την ευρύτερη υποστήριξη. Τα βιώσιμα διατροφικά συστήματα μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη άλλων πολιτικών στόχων της πόλης, όπως η επίτευξη στόχων δημόσιας υγείας ή κλιματικής ουδετερότητας.

2 Διευκόλυνση της σύστασης συμβουλίων τροφίμων με εκπροσώπηση διαφόρων ενδιαφερομένων μερών

Η συγκέντρωση διαφορετικών απόψεων, ιδίως των μελών των κοινοτήτων και των ευάλωτων κοινοτήτων που συχνά παραμελούνται, είναι ζωτικής σημασίας για τη διευκόλυνση της συνεργασίας και της λήψης αποφάσεων και για να εξασφαλιστεί η ευρεία υποστήριξη των αποφάσεων και των δράσεων. Δεν χρειάζεται να είναι ένας επίσημος οργανισμός- μπορεί να είναι ένας ανεπίσημος συνασπισμός ενδιαφερομένων μερών που δεσμεύονται να βελτιώσουν το διατροφικό σύστημα της πόλης. Βεβαιωθείτε ότι οι παρεμβάσεις παράγονται από κοινού με τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη και ότι οι πόροι για την υλοποίησή τους είναι κατάλληλοι για τους τελικούς χρήστες. Μην υποτιμάτε την τεχνογνωσία που μπορούν να προσφέρουν οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών στον σχεδιασμό πραγματικά βιώσιμων συστημάτων τροφίμων. Να έχετε υπόψη σας ότι μεγάλο μέρος της δύναμης και της δραστηριότητας στα αστικά διατροφικά συστήματα βρίσκεται σε φορείς εκτός των δημόσιων ιδρυμάτων. Σε ορισμένα τοπικά πλαίσια, η θεσμοθέτηση ενός συμβουλίου τροφίμων μπορεί να είναι απαραίτητη για την κάλυψη των αναγκών του δήμου. Τα μέλη του Συμβουλίου θα πρέπει να διαβουλεύονται για τη χάραξη της πολιτικής για τα τρόφιμα.

3 Δημιουργία και καλλιέργεια σχέσεων εμπιστοσύνης και προώθηση της συνεργασίας και της μάθησης

Οι συνεργασίες απαιτούν ένα θεμέλιο εμπιστοσύνης και διαφάνειας. Η ανάπτυξη μιας επικοινωνιακής στρατηγικής με τη συμμετοχή διαφόρων ενδιαφερομένων διασφαλίζει ότι όλοι όσοι επηρεάζονται από τις αλλαγές στο διατροφικό σύστημα έχουν λόγο στον σχεδιασμό και τη διαμόρφωση των παρεμβάσεων. Εκείνοι που εργάζονται καθημερινά σε θέματα του διατροφικού συστήματος διαθέτουν πολύτιμες εμπειρικές γνώσεις που μπορούν να καθοδηγήσουν τους δήμους να κάνουν τις απαραίτητες αλλαγές. Η δημιουργία ποικίλων και αποτελεσματικών διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των ενδιαφερομένων είναι απαραίτητη για την ανταλλαγή γνώσεων. Βεβαιωθείτε ότι αυτά τα κανάλια είναι προσβάσιμα και χρήσιμα για όλους τους εμπλεκόμενους. Η διευκόλυνση της ανταλλαγής γνώσεων μέσω εργαστηρίων και φόρουμ μπορεί να πυροδοτήσει κίνητρα και καινοτομία. Δεδομένου ότι ορισμένα άτομα μπορεί να μην είναι σε θέση να παρευρίσκονται στις συνεδριάσεις, παρέχετε εναλλακτικές μεθόδους για να συνεισφέρουν με τις απόψεις τους. Η δοκιμή ιδεών μέσω μικρών έργων επιτρέπει στις πόλεις να δημιουργήσουν ισχυρή συναίνεση και να πειραματιστούν πάνω σε νέους τρόπους συνεργασίας. Αναζητήστε συνεχώς έμπνευση και προσαρμόστε τις βέλτιστες πρακτικές από άλλες πόλεις ώστε να ταιριάζουν στο πλαίσιο σας.

4 Καθορίστε τον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης στην ατζέντα για τα τρόφιμα

Είτε εργάζεστε με μια πόλη, μια συνοικία, έναν δήμο, μια μητρόπολη, ή άλλη τοπική δομή διακυβέρνησης, ένα σημαντικό βήμα περιλαμβάνει τον καθορισμό του ρόλου στο τοπικό οικοδιατροφικό σύστημα και στις περαιτέρω διαδικασίες. Πρόκειται για έναν ρόλο διαμεσολάβησης, ο οποίος φέρνει κοντά τα ενδιαφερόμενα μέρη και προωθεί τη συνεργασία; Ή ένας υποστηρικτικός ρόλος, φέρνοντας μέσα πόρους και γνώση; Ή το όραμα απαιτεί έναν πιο ηγετικό ρόλο από την τοπική διακυβέρνηση, διαμορφώνοντας ενεργά την κατεύθυνση και τις ενέργειες; Κάντε μια ανοιχτή συζήτηση σχετικά με αυτό το ζήτημα με τους εμπλεκόμενους φορείς για να ευθυγραμμίσετε τις προσδοκίες σας.

5 Χρησιμοποιήστε το φαγητό ως σύνδεσμο για να εξερευνήσετε και να δημιουργήσετε συνέργειες μεταξύ διαφόρων τμημάτων και έργων

Η συγχώνευση έργων που έχουν κοινό στόχο συμβάλλει στην ενίσχυση των κινήτρων και του ενθουσιασμού, ιδίως όταν υπάρχει συνεργασία με μέλη της κοινότητας που ήδη υλοποιούν τοπικές πρωτοβουλίες που έχουν ευρεία υποστήριξη. Για παράδειγμα, η εργασία στις γειτονιές και η ενσωμάτωση της διατροφικής εκπαίδευσης συμβάλλουν στην ενδυνάμωση των κατοίκων, στη βελτίωση της αυτοεκτίμησης των ανθρώπων και στην αντιμετώπιση ευρύτερων κοινωνικών προκλήσεων. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που εστιάζουν στα υγιεινά σχολικά γεύματα μπορούν να κάνουν μεγάλη διαφορά στη στρατηγική σας, καθώς τα παιδιά είναι σημαντικό να εμπλακούν σε μακροπρόθεσμες διαδικασίες μετασχηματισμού του διατροφικού συστήματος. Εάν προωθείτε και υποστηρίζετε την τοπική παραγωγή τροφίμων στην πόλη, συμπεριλάβετε υποδομές δωρεάς τροφίμων για να συνδέσετε το πλεόνασμα τροφίμων με όσους έχουν ανάγκη.

6 Διασφάλιση επαρκών και διαρθρωτικών οικονομικών πόρων για την υλοποίηση πρωτοβουλιών για το διατροφικό σύστημα

Η μακροπρόθεσμη στρατηγική χρηματοδότησης του έργου σας είναι εξίσου σημαντική με τα ίδια τα σχέδια και μπορεί επίσης να απαιτεί τη συμμετοχή διαφορετικών υπηρεσιών. Να θυμάστε ότι ακόμη και οι επιτυχημένες πρωτοβουλίες μπορούν να τελειώσουν όταν η χρηματοδότηση σταματήσει. Η κατανομή διαρθρωτικής χρηματοδότησης για τις δραστηριότητες του διατροφικού συστήματος, όπως η αύξηση του προσωπικού που ασχολείται με τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του διατροφικού συστήματος, είναι σημαντική για τη διασφάλιση της συνέχειας. Ο συνδυασμός εξωτερικών κονδυλίων μέσω επιχορηγήσεων με εσωτερικά κονδύλια του δημοτικού φορέα μπορεί να διασφαλίσει ένα επαρκές χρονικό διάστημα για την υλοποίηση των μεσοπρόθεσμων στόχων. Το εξειδικευμένο προσωπικό με τις σχετικές γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη είναι το κλειδί για την επιτυχία των πολιτικών για τα τρόφιμα. Προσαρμόστε το σχέδιο δράσης σας στους διαθέσιμους πόρους. Για παράδειγμα, αν μπορείτε να προσλάβετε μόνο έναν ειδικό, μπορεί να είναι χρήσιμο να διατηρήσετε μια ισχυρή εστίαση αντί να ασχοληθείτε με πολλά θέματα ταυτόχρονα. Να έχετε υπόψη σας ότι όταν συνεργάζεστε με άλλους οργανισμούς ή μέλη της κοινότητας, είναι σημαντικό να συντονίζετε τις προσπάθειες και να διαχειρίζεστε τις προσδοκίες, καθώς πολλοί έχουν περιορισμένους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να είναι απρόθυμοι να συμμετάσχουν σε προσπάθειες που δεν σχετίζονται άμεσα με την κύρια αποστολή τους.

7 Συνεργασία με (τοπικούς) ερευνητές ή πανεπιστήμια για τη συλλογή δεδομένων και την παρακολούθηση του αντίκτυπου

Χρησιμοποιήστε τη μάθηση και τα δεδομένα από τα πιλοτικά προγράμματα για να υποστηρίξετε την ευρύτερη κατανόηση του διατροφικού συστήματος και τις παρεμβάσεις στην πόλη σας. Η συλλογή σχετικών ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων είναι απαραίτητη για την παρακολούθηση της προόδου των εργασιών σας. Η ανάπτυξη σαφών σχεδίων συλλογής και αξιολόγησης δεδομένων στην αρχή των παρεμβάσεών σας είναι το κλειδί για μια αποτελεσματική διαδικασία μάθησης. Η συνεργασία με τοπικούς ερευνητές ή πανεπιστήμια μπορεί να κάνει μεγάλη διαφορά σε αυτό το σημείο. Να είστε ξεκάθαροι σχετικά με το ποιος συλλέγει δεδομένα, τον τρόπο συλλογής τους και τον τρόπο χρήσης τους. Καταγράψτε τη δουλειά σας, ώστε να μπορείτε να τη χρησιμοποιήσετε για να αναπτύξετε περαιτέρω ιδέες. Εάν οι πόροι είναι περιορισμένοι, να είστε δημιουργικοί και να δείτε ποιοι άλλοι τρόποι υπάρχουν για να αποκτήσετε πρόσβαση σε ικανότητες, προϋπολογισμό ή δεξιότητες.

8 Ανταλλάξτε απόψεις με τους ομολόγους σας και μάθετε από αυτούς

Αφιερώστε χρόνο και πόρους για να συναντηθείτε και να ανταλλάξετε απόψεις με τους ομολόγους σας. Διάφορα εργαλεία διευκολύνουν την ανταλλαγή γνώσεων με διαφορετικά επίπεδα αλληλεπίδρασης. Τα προαναφερθέντα κυμαίνονται από λιγότερο χρονοβόρες και απαιτητικές σε πόρους μεθόδους (όπως τα διαδικτυακά σεμινάρια και τα διαδικτυακά εργαστήρια) έως εκείνες που απαιτούν μεγαλύτερη δέσμευση (όπως τα δια ζώσης εργαστήρια αναπαραγωγής, τα προγράμματα μαζικής μάθησης και οι δραστηριότητες αναπαραγωγής). Αυτές οι εμπειρίες παρέχουν συνεχώς πολύτιμες γνώσεις και καινοτόμες ιδέες. Οι δραστηριότητες υψηλής δέσμευσης, ιδίως οι προσωπικές συναντήσεις, είναι συχνά οι πιο εποικοδομητικές. Ενώ τα τοπικά πλαίσια μπορεί να ποικίλλουν και ορισμένες λύσεις μπορεί να μην είναι άμεσα μεταβιβάσιμες, μπορούν ακόμα να προκύψουν ωφέλιμες ιδέες ακόμη και όταν ο συνδυασμός δεν είναι τέλειος. Υποστηρίξτε την αφιέρωση του απαραίτητου χρόνου και των πόρων σε αυτές τις δραστηριότητες, καθώς είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της καινοτομίας και την αποτελεσματική εφαρμογή. Η συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων που προωθούν τη μάθηση από ομότιμους (MUFPP, Eurocities, C40, Τοπικές Αρχές για την Αειφορία (ICLEI) και πολλά άλλα) και σε πρωτοβουλίες της ΕΕ όπως το URBACT, η Ευρωπαϊκή Αστική Πρωτοβουλία (EUI) και η Διεθνής Αστική και Περιφερειακή Συνεργασία (IURC) μπορούν να προσφέρουν πρόσβαση σε ενδιαφέρουσες και ενημερωτικές ευκαιρίες.

6. ΠΟΡΟΙ

Το παρόν εγχειρίδιο βασίζεται στην εμπειρία 11 πόλεων που, στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ τετραετούς προγράμματος Horizon 2020 Food Trails, επανασχεδίασαν, ανέπτυξαν και εφάρμοσαν βιώσιμες, υγιεινές και χωρίς αποκλεισμούς πολιτικές για τα τρόφιμα. Κάθε πόλη δημιούργησε πιλοτικά ένα «Βιωματικό Εργαστήριο»: έναν χώρο διαλόγου, συνεργασίας και εργασίας για τη σύνδεση των βασικών τοπικών φορέων, την ανάπτυξη καινοτομιών στο τοπικό διατροφικό σύστημα και τη συλλογή στοιχείων για την υποστήριξη της αλλαγής της αστικής πολιτικής για τα τρόφιμα. Τα Βιωματικά Εργαστήρια επεδίωξαν να συνδιαμορφώσουν και να υλοποιήσουν από κοινού πολιτικές και δράσεις για τα τρόφιμα, οι οποίες θα ενσωματώνονταν σε άλλες τοπικές τομεακές εργασίες και θα εναρμονίζονταν με τη στρατηγική της ΕΕ «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και τις προτεραιότητες της πολιτικής της ΕΕ «Τρόφιμα 2030»: διατροφή, κλίμα, κυκλικότητα και κοινότητες. Το Food Trails διευκόλυνε τη συνεργασία μεταξύ πόλεων και ερευνητών για την προώθηση της ανταλλαγής γνώσεων, την αναπαραγωγή και την επέκταση των βέλτιστων πρακτικών.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα του έργου, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα:
www.milanurbanfoodpolicypact.org/resources-page

Σε αυτή τη σελίδα, μπορείτε να βρείτε πρόσθετα υλικά σχετικά με την εμπειρία Food Trails και τα προϊόντα που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία αυτού του εγχειριδίου. Μεταξύ των διαθέσιμων υλικών, ξεχωρίζουμε τα εξής:

Τελική έκθεση του Διατομεακού Διαχειριστή (Παραδοτέο 8.6)
Κατά τη διάρκεια του προγράμματος Food Trails, τέσσερις διατομεακοί διαχειριστές (CCM), οι οποίοι ειδικεύονται σε μία από τις προτεραιότητες της στρατηγικής Food2030, συνεργάστηκαν με τις πόλεις του Food Trails για να ενσωματώσουν τις αρχές του βιώσιμου διατροφικού συστήματος στις τοπικές πολιτικές και πρακτικές. Οι τέσσερις προτεραιότητες που εξετάστηκαν είναι οι εξής: I) διατροφή για βιώσιμες και υγιεινές διατροφικές συνήθειες, II) διατροφικά συστήματα που υποστηρίζουν έναν υγιή πλανήτη, III) κυκλικότητα και αποδοτικότητα των πόρων και IV) καινοτομία και ενδυνάμωση των κοινοτήτων. Η παρούσα έκθεση συνοψίζει ένα τελικό σύνολο συμπερασμάτων και συστάσεων σχετικά με κάθε πυλώνα για να καθοδηγήσει τις μελλοντικές πρωτοβουλίες και τις πολιτικές δράσεις.

Πληροφορίες για το Food Trails (Παραδοτέο Δ7.8)
Το έγγραφο παρέχει μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των στόχων του έργου, της μεθοδολογίας και των ρόλων διαφόρων εταίρων και ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των πόλεων, των ερευνητών και των ειδικών επί των πολιτικών. Περιγράφει λεπτομερώς τις πολιτικές για τα τρόφιμα, τις πιλοτικές δράσεις και τις προσπάθειες συνηγορίας, καθώς και τα Βιωματικά Εργαστήρια που εμπλέκουν τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη. Η έκδοση περιλαμβάνει τμήματα σχετικά με τα πλαίσια παρακολούθησης, τις διαδικασίες αναπαραγωγής και τα αποτελέσματα αυτών των δραστηριοτήτων. Κλείνει με συστάσεις πολιτικής, προβληματισμούς και μαρτυρίες από μέλη της δεξαμενής σκέψης και τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς, εστιάζοντας στις προτεραιότητες του FOOD2030.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Όλες οι αναφορές και τα παραδοτέα που αναφέρονται μπορούν να βρεθούν στη διεύθυνση
www.milanurbanfoodpolicypact.org/resources-page

- **Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πλαίσιο CLIC, βλέπε:**

Αναφορά για τις δράσεις του διατροφικού συστήματος (Παραδοτέο 1.2)
Στην παρούσα έκθεση περιγράφεται το εννοιολογικό πλαίσιο για τη διαδικασία συστημικής καινοτομίας που υιοθετήθηκε στο Food Trails. Το πλαίσιο CLIC ξεδιπλώνεται σε αλληλένδετα **συνεκδοχικά οφέλη**· την (εκ νέου) εγκαθίδρυση **δεσμών** μεταξύ αστικών, περιαστικών και αγροτικών περιοχών και μεταξύ ξηράς και θάλασσας· την ενεργό **συμμετοχή** όλων των φορέων του διατροφικού συστήματος· και τη **σύνδεση** μεταξύ του διατροφικού συστήματος και άλλων πολιτικών.

- **Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χαρτογράφηση των ενδιαφερομένων μερών και τον καμβά δράσης για την Διατροφική πολιτική, βλέπε:**

Κατάλογος ενοποιημένων 11 Βιωματικών Εργαστηρίων ΤΡΟΦΙΜΑ 2030 (Παραδοτέο 2.2)
Το παρόν έγγραφο περιγράφει τη μεθοδολογία που θα χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη βιώσιμων λύσεων για το διατροφικό σύστημα. Καθορίζει τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν για την ανάπτυξη βιώσιμων λύσεων και τη σημασία της δημιουργίας Βιωματικών Εργαστηρίων.

Η μεθοδολογία παρουσιάζεται μαζί με τις 11 πόλεις Food Trails που έχουν χρησιμοποιηθεί ως παραδείγματα.

- **Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την Θεωρία της Αλλαγής, βλέπε:**

Έκθεση της θεωρίας της αλλαγής που εφαρμόστηκε σε κάθε πόλη του Food Trails (Παραδοτέο 4.1)

Η παρούσα έκθεση περιγράφει το εργαλείο Θεωρία της Αλλαγής για τις 11 πόλεις που συμμετέχουν στο έργο Food Trails. Στόχος είναι ο καθορισμός των προσδοκιών όσον αφορά τις επιπτώσεις των πιλοτικών δράσεων- το εργαλείο αυτό συμπληρώνει τη μεθοδολογία που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου Food Trails για τη δημιουργία ενός οδικού χάρτη παρέμβασης για την επίτευξη καινοτομιών.

- **Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την συλλογή δεδομένων, βλέπε:**

Πλαίσιο μέτρησης αντικτύπου για τους επενδυτές για την αξιολόγηση της συμβολής τους στις πολιτικές για τα τρόφιμα (Παραδοτέο 4.6)

Δεδομένης της ανάγκης η καινοτομία στο διατροφικό σύστημα να προσφέρει τόσο οικονομικές αποδόσεις όσο και κοινωνικά και περιβαλλοντικά αποτελέσματα, είναι απαραίτητο να προσελκύονται επενδυτές με αντίκτυπο για να γεφυρωθεί το οικονομικό χάσμα. Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει ένα πλαίσιο μέτρησης του αντικτύπου για την αξιολόγηση της συμβολής των επενδυτών στην Διατροφική πολιτική και την ανάπτυξη των Βιωματικών Εργαστηρίων.

Το πλαίσιο παρακολούθησης του Συμφώνου για την Αστική Πολιτική Τροφίμων του Μιλάνου
Με βάση την εμπειρία τριών πιλοτικών πόλεων, το παρόν εγχειρίδιο καθορίζει μια πορεία για άλλες πόλεις ώστε να ακολουθήσουν ένα πλαίσιο παρακολούθησης σε πέντε πρακτικά βήματα.

- **Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον Οδικό χάρτη για την κλιμάκωση των επενδύσεων αντίκτυπου, βλέπε:**

Οδικός χάρτης για την κλιμάκωση των επενδύσεων αντίκτυπου στα αστικά διατροφικά συστήματα
Ο εν λόγω οδικός χάρτης είναι προϊόν των βασικών συμπερασμάτων του Εργαστηρίου Επενδυτών και βασίζεται επίσης σε συζητήσεις με διεθνείς ενδιαφερόμενους φορείς που πραγματοποιήθηκαν σε άλλες εκδηλώσεις, μεταξύ άλλων στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ του 2022 και σε εκδήλωση του 2023 για τις Ευρωπόλεις στις Βρυξέλλες.

- **Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το QuickScan Lens for Replication, βλέπε:**

Η επεκτασιμότητα των καινοτομιών στα αστικά διατροφικά συστήματα (Παραδοτέο 6.2)
Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζεται ο Φακός Γρήγορης Ανίχνευσης για Αναπαραγωγή (QSLR) και χρησιμοποιείται για να συζητηθούν οι κινητήριες δυνάμεις και τα εμπόδια για την αύξηση και την εξάπλωση των καινοτομιών της (πολιτικής) τροφίμων προς ένα βιώσιμο διατροφικό σύστημα.

Συζητά τις εμπειρίες 11 πόλεων του Food Trails και παρέχει τη ραχοκοκαλιά για τις συστάσεις σε αυτό το εγχειρίδιο.

- **Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πολυεπίπεδο πλέγμα χαρτογράφησης, βλέπε:**

CLEVERFOOD - MUFPP – Συγκριτική ανάλυση των υφιστάμενων πολιτικών για τα τρόφιμα στις πόλεις – πολυεπίπεδη διακυβέρνηση με παραδείγματα από το Μιλάνο και τη Μητροπολιτική Περιοχή του Μπορντό (Παραδοτέο 2.1)
Το έγγραφο που εκπονήθηκε από τον Δήμο του Μιλάνου στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη CLEVERFOOD παρουσιάζει μια λεπτομερή επισκόπηση της διακυβέρνησης της διατροφικής πολιτικής σε 59 ευρωπαϊκές πόλεις σε 19 χώρες. Αποδεικνύεται ότι μια σημαντική πλειοψηφία των πόλεων έχουν επίσημες πολιτικές δεσμεύσεις για την Διατροφική πολιτική, με πολλές να υιοθετούν αστικές πολιτικές τροφίμων και να διαθέτουν σημαντικά κονδύλια. Ειδικότερα, περίπου το 76% των πόλεων που συμμετείχαν στην έρευνα ανέλαβαν συγκεκριμένες δεσμεύσεις, διορίζοντας έναν τοπικό πολιτικό υπεύθυνο για την Διατροφική πολιτική.

• **Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη μάθηση από ομότιμους, βλέπε:**

Σύντομες εκθέσεις εργαστηρίου ανταλλαγής γνώσεων (Παραδοτέο 6.3)
Στο Food Trails, οι μηχανισμοί μάθησης έπαιξαν κεντρικό ρόλο. Στο πλαίσιο αυτό, διεξήχθησαν διάφορα εργαστήρια ανταλλαγής γνώσεων, προκειμένου οι συμμετέχουσες πόλεις να ανταλλάξουν γνώσεις, βέλτιστες πρακτικές και προκλήσεις. Η παρούσα έκθεση παρέχει μια επισκόπηση των εργαστηρίων και περιγράφει τη μεθοδολογία και τα αποτελέσματα της ανταλλαγής γνώσεων.

Σύντομη έκθεση επισκέψεων αναπαραγωγής (Παραδοτέο 6.5)
Για να διδαχθούν από τις εμπειρίες άλλων πόλεων που συμμετείχαν στο έργο Food Trails, πραγματοποιήθηκαν δραστηριότητες αναπαραγωγής με στόχο την προώθηση της αναπαραγωγής πρωτοβουλιών και δράσεων που αναλήφθηκαν από άλλες πόλεις. Οι δραστηριότητες αυτές οδήγησαν στη σύνταξη 11 εκθέσεων, καθεμιά εκ των οποίων περιγράφει λεπτομερώς τα αμοιβαία οφέλη και τις εμπειρίες των πόλεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των επισκέψεων.

Έκθεση μαζικής μάθησης (Παραδοτέο 6.6)
Η παρούσα έκθεση περιγράφει τη διαδικασία μαζικής μάθησης που συμβάλλει στη διάδοση των γνώσεων σε πόλεις πέρα από την αρχική κοινοπραξία του Food Trails. Η μαζική μάθηση οργανώθηκε μέσω τριών βασικών δραστηριοτήτων.

Πρώτον, μια σειρά διαδικτυακών σεμιναρίων που καλύπτουν 8 διαφορετικές θεματικές και περιλαμβάνουν ειδικούς του Food Trails και πόλεις που μοιράζονται εμπειρίες. Δεύτερον, 11 επισκέψεις μαζικής μάθησης στις οποίες συμμετείχαν 26 πόλεις. Τέλος, ένα εργαστήριο αναπαραγωγής με στόχο τη συγκέντρωση των πόλεων-δορυφόρων και την καθοδήγηση της ανάπτυξης στρατηγικών σχεδίων δράσης.

• **Διαδικτυακά σεμινάρια:**

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Αρ. 1. Γιατί να αναπτύξουμε αστικές πολιτικές τροφίμων;
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Αρ. 2. Τοποθέτηση των τροφίμων στην τοπική ατζέντα: πώς να εμπλακούν οι πολίτες και να προωθηθεί η αλλαγή συμπεριφοράς;

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Αρ. 3. Ποια εργαλεία υποστηρίζουν τις πόλεις στην ανάπτυξη και εφαρμογή μιας αστικής πολιτικής τροφίμων;

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Αρ. 4. Πώς να εργαστούμε για την πρόληψη και τη μείωση της σπατάλης τροφίμων;

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Αρ. 5. Πώς χρησιμοποιούμε την προμήθεια τροφίμων για την προώθηση πιο βιώσιμων και συμπεριληπτικών πόλεων;

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Αρ. 6. Πώς μπορεί μια πόλη να προωθήσει την τοπική και ποιοτική παραγωγή τροφίμων;

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Αρ. 7. Πώς χρηματοδοτούνται οι φιλοδοξίες των πόλεων για τη διατροφή;

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ Αρ. 8. Πώς θα εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε υγιεινά και ποιοτικά τρόφιμα για όλους;

Podcasts: Το φαγητό και οι πόλεις: από την πολιτική στο πιάτο

Η σειρά podcast του Food Trails «Το φαγητό και οι πόλεις: από την πολιτική στο πιάτο» αποτελείται από εννέα επεισόδια που εξετάζουν τη βιώσιμη μετάβαση του διατροφικού συστήματος της ΕΕ, τονίζοντας το θεματολόγιο της ΕΕ για τα τη διατροφή έως το 2030 και τον ρόλο των πόλεων στην αστική τροφική επανάσταση. Επισημαίνει καινοτόμα ερευνητικά πλαίσια, βιωματικά εργαστήρια και την προσέγγιση της συνδιαμόρφωσης για την ενίσχυση της δέσμευσης των ενδιαφερόμενων μερών και την ανάπτυξη αποτελεσματικών αστικών πολιτικών για τα τρόφιμα. Η σειρά καλύπτει επίσης τη σημασία της παρακολούθησης του αντίκτυπου, της μάθησης από ομότιμους και των επενδύσεων αντίκτυπου για την επιτάχυνση του μετασχηματισμού των αστικών συστημάτων τροφίμων, προσφέροντας συστάσεις πολιτικής και στρατηγικές για την αναβάθμιση των καινοτομιών.

11 βίντεο των πόλεων Food Trails

Η σειρά των 11 βίντεο, που γυρίστηκαν στις 11 πόλεις του Food Trails, παρουσιάζει τα πιλοτικά έργα όπου δοκιμάστηκαν διάφορες λύσεις με τοπικούς ενδιαφερόμενα μέρη. Αυτά τα βίντεο αναδεικνύουν 31 πιλοτικά προγράμματα, αποδεικνύοντας καινοτόμες προσεγγίσεις στα βιώσιμα αστικά διατροφικά συστήματα. Μέσω αυτών των πιλοτικών προγραμμάτων, οι πόλεις ενέπλεξαν μέλη της κοινότητας, φορείς χάραξης πολιτικής και ερευνητές για να συνδιαμορφώσουν αποτελεσματικές και προσαρμοσμένες δράσεις. Κάθε βίντεο καταγράφει τις μοναδικές προκλήσεις και επιτυχίες των πιλοτικών προγραμμάτων, προσφέροντας γνώσεις και έμπνευση σε άλλες πόλεις που αναζητούν να μεταμορφώσουν τα διατροφικά συστήματα τους.

FOOD TRAILS

MILAN URBAN FOOD POLICY PACT

Συντονιστής Έργου

Comune di Milano

CITY OF COPENHAGEN

Birmingham City Council

CITY OF WARSAW

CITY OF THESSALONIKI

BERGAMO CITTÀ DEI MILLE COMUNE DI BERGAMO

BASHKIA TIRANË

Gemeente Groningen

EURO CITIES

BORDEAUX MÉTROPOLE

GRENOBLE-ALPES MÉTROPOLE

Slow Food

EAT

CARDIFF UNIVERSITY PRIFYSGOL CAERDYDD

WAGENINGEN UNIVERSITY & RESEARCH

Roskilde University

Fondazione Politecnico di Milano

CARIPLO FACTORY

Το έργο Food Trails (Μονοπάτια Τροφίμων) έχει λάβει χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Έρευνας και Καινοτομίας «Ορίζοντας 2020» της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της συμφωνίας επιχορήγησης με αριθ. 101000812.